

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

JAN ZBOŘIL

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Analýza zkušeností vybraných členských států EU
se zaváděním eura
Jan Zbořil**

**Bakalářská práce
2009**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan ZBOŘIL**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**

Název tématu: **PŘÍPRAVA ČR NA PŘIJETÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

Jednotná evropská měna

Souvislosti s přijetím jednotné evropské měny

Zkušenosti z přechodem k jednotné evropské měně ve vybraných členských státech EU

Proces přípravy na přechod k jednotné evropské měny v ČR

Zhodnocení, návrhy a doporučení

Závěr

Literatura

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 09. 04. 2009

Jan Zbořil

ANOTACE

Tato práce popisuje evoluci měnových unií v Evropě. Z těch postupnou integrací vzešla dnešní Evropská měnová unie, jejímž zákonným platidlem je euro. Dále jsou zde popsány maastrichtská kritéria, na jejichž základě je vyhodnocován stav konvergence států, které usilují o členství v eurozóně. Hluběji se práce zabývá analýzou zkušeností některých států, které jednotnou měnou již platí, či z nějakých důvodů euro nezavedly. Z pohledu České republiky je pak sledován vývoj plnění maastrichtských kritérií a zmíněn je také odhad termínu zavedení eura v ČR.

KLÍČOVÁ SLOVA

Evropská unie, euro, jednotná měna, maastrichtská kritéria, konvergence

TITLE

The Analysis of Experience of Selected EU-members States with Euro Adopting

ANOTATION

The bachelor's thesis describes an evolution of monetary unions in Europe. The gradual integration process gave rise to a present European monetary union, that has the Euro as their legal currency. Another issue dealt with are convergence criteria. The analysis of convergency of the states aspiring to the Eurozone membership is based on these criteria. The thesis deeper investigates the analysis of various experience of the states, in which the Euro is already in use or is not used from various reasons. As far as the Czech Republic is concerned, the development of meeting the convergence criteria is observed and the estimation of when the Euro will be adopted in the Czech Republic is made.

KEYWORDS

European Union, the euro, single currency, Maastricht criteria, convergence

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

OBSAH:

1	ÚVOD	- 8 -
2	VÝVOJ MĚNOVÝCH UNIÍ V EVROPĚ	- 9 -
2.1	DEFINICE MĚNOVÉ UNIE	- 9 -
2.2	POČÁTKY VZNIKU MĚNOVÝCH UNIÍ A EVROPSKÉ INTEGRACE	- 9 -
2.2.1	<i>Bretton-Woodský měnový systém</i>	- 10 -
2.2.2	<i>Marshallův plán</i>	- 11 -
2.2.3	<i>OEEC</i>	- 11 -
2.2.4	<i>OECD</i>	- 12 -
2.2.5	<i>Pařížská smlouva</i>	- 13 -
2.2.6	<i>Schumanův plán pro Evropská společenství</i>	- 13 -
2.2.7	<i>Římské smlouvy</i>	- 14 -
2.2.7.1	Euratom	- 14 -
2.2.7.2	EHS	- 15 -
2.3	EVROPSKÁ PLATEBNÍ UNIE	- 15 -
2.4	VÝVOJ MĚNOVÉ INTEGRACE	- 16 -
2.4.1	<i>Marjolinův akční plán</i>	- 16 -
2.4.2	<i>Barreho plán</i>	- 16 -
2.4.3	<i>Schillerův plán</i>	- 17 -
2.4.4	<i>Wernerův plán</i>	- 17 -
2.4.5	<i>Had v tunelu</i>	- 18 -
2.4.6	<i>Delorsova zpráva</i>	- 19 -
2.5	ECU (EUROPEAN CURRENCY UNIT).....	- 20 -
2.6	EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA	- 20 -
2.7	PŘECHOD NA EURO A JEHO ZAVEDENÍ DO OBĚHU	- 21 -
3	PŘIJÍMÁNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY	- 22 -
3.1	MAASTRICHTSKÁ (KONVERGENČNÍ) KRITÉRIA	- 22 -
3.1.1	<i>Kritérium cenové stability</i>	- 22 -
3.1.2	<i>Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb</i>	- 23 -
3.1.3	<i>Kritérium schodku veřejných rozpočtů</i>	- 23 -
3.1.4	<i>Kritérium veřejného dluhu</i>	- 24 -
3.1.5	<i>Kritérium kurzové stability - ERM II</i>	- 24 -
3.2	PAKT STABILITY A RŮSTU	- 25 -
3.3	SCÉNÁŘE ZAVEDENÍ EURA	- 26 -
3.3.1	<i>Madridský scénář</i>	- 26 -
3.3.2	<i>Scénář „Velkého třesku“</i>	- 26 -
3.3.3	<i>Scénář „phasing out“</i>	- 27 -

4	ZKUŠENOSTI S EUREM VE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH EVROPSKÉ UNIE	- 28 -
4.1	SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA.....	- 28 -
4.1.1	<i>Gordonovy testy pro zavedení eura ve Velké Británii</i>	- 28 -
4.1.1.1	Aplikace testů v roce 1997	- 29 -
4.1.1.2	Aplikace testů v roce 2003	- 30 -
4.1.2	<i>Popularita a povědomí o euru ve Velké Británii</i>	- 31 -
4.1.2.1	Průzkumy Eurobarometru týkající se jednotné evropské měny v souvislosti s jejím zavedením ve Velké Británii.....	- 31 -
4.1.2.2	Důvod výběru výše uvedených zemí pro následné srovnávání.....	- 31 -
4.1.2.3	Vyhodnocení dat v tabulkách	- 33 -
4.2	SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO	- 34 -
4.2.1	<i>Průzkumy v souvislosti se zavedením eura, popularita eura.....</i>	- 34 -
4.2.2	<i>Vývoj inflace v Německu.....</i>	- 35 -
4.2.3	<i>Dlouhodobé neplnění Paktu stability a růstu v Německu.....</i>	- 36 -
4.3	ESTONSKO	- 37 -
4.3.1	<i>Vývoj konvergence v Estonsku před přijetím eura v roce 2007</i>	- 37 -
4.3.2	<i>Estonsko dnes – posunutí termínu přijetí jednotné měny</i>	- 38 -
4.4	SLOVINSKO.....	- 39 -
4.4.1	<i>Vývoj inflace ve Slovinsku před přijetím eura v roce 2007</i>	- 39 -
4.4.2	<i>Časový harmonogram zavádění jednotné evropské měny</i>	- 40 -
4.4.3	<i>Následky přijetí jednotné evropské měny</i>	- 40 -
4.4.4	<i>Popularita jednotné měny ve Slovinsku.....</i>	- 42 -
4.5	SLOVENSKO	- 43 -
4.5.1	<i>Popularita jednotné měny na Slovensku.....</i>	- 43 -
4.5.2	<i>Inflace a nezaměstnanost na Slovensku.....</i>	- 44 -
4.5.3	<i>Časový harmonogram zavádění jednotné evropské měny</i>	- 45 -
4.5.4	<i>Omezení bránící zneužití zavedení eura ke zdražování.....</i>	- 46 -
4.5.5	<i>Zavádění eura do oběhu, problémy po zavedení</i>	- 47 -
4.5.6	<i>Diskuze o omezení používání drobných centových mincí.....</i>	- 48 -
5	ČESKÁ REPUBLIKA A EURO	- 49 -
5.1	PLNĚNÍ KONVERGENČNÍCH KRITÉRIÍ.....	- 49 -
5.1.1	<i>Inflace v ČR.....</i>	- 49 -
5.1.2	<i>Míra dlouhodobých úrokových sazeb v ČR.....</i>	- 50 -
5.2	POPULARITA EURA V ČR	- 50 -
5.3	STRATEGIE PŘISTOUPENÍ ČR K EUROZÓNĚ	- 51 -
5.4	TERMÍN PŘIJETÍ EURA V ČR	- 51 -
5.5	KLAUSOVA KRITÉRIA; TZV. „ČESKOLIPSKÁ“	- 52 -
6	ZÁVĚR	- 53 -
7	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	- 56 -

1 ÚVOD

V roce 2009 tomu bude přesně 20 let od tzv. sametové revoluce, která počátkem 90. let minulého století nastartovala nový politický i společenský vývoj v tehdejší Československu. V tomto důsledku vzniklo ve střední a východní Evropě nové geografické i politické uspořádání Evropy, které prolomilo bariéry bránící vzniku kapitalismu a tržní ekonomiky. Po vstupu České republiky do Evropské unie vyvstává v budoucnu významný mezník naší historie, kterým je přijetí společné evropské měny. Otázkou zůstává, zda jsme na tuto změnu dostatečně připraveni.

Mnohokrát již bylo spekulováno nad možnými termíny zavedení eura v ČR. Žádný z odhadů předpokládaných termínů se nedočkal naplnění. Dnes se v souvislosti se zavedením jednotné měny posouváme do časového horizontu následujících 5 let. V době, kdy byla tato práce psána, nebyl vládou, potažmo ČNB, přijat ani navržen žádný pevný termín pro přijetí eura v České republice. Fakt, že Slovensko – země, která v roce 1993 začínala z podobného výchozího bodu jako Česká republika – přijala euro 16 let po rozdělení federace, tedy 1. 1. 2009, by mělo být impulsem k tomu, abychom v této otázce dali jasnou odpověď podnikům, co by exportérům a importérům, na straně jedné, tak tuzemským i zahraničním spotřebitelům na straně druhé.

Cílem této práce je analýza zkušeností vybraných členských států EU se zaváděním jednotné evropské měny. Konkrétně se bude jednat o sledování některých makroekonomických ukazatelů ve vybraných zemích. Především průběh inflace v období před přijetím a po přijetí eura bude moci být ukazatelem vhodným ke komparaci. Dále lze pak také popularita jednotné evropské měny u občanů. Pro účely srovnání ve vztahu s Českou republikou bude následovat zhodnocení vstupu Slovenska do eurozóny.

V první části práce jsou definovány základní pojmy vážící se k jednotné evropské měně, dále jsou popsány počátky vzniku měny euro, jakož i měnové unie, které v Evropě postupně vyústily až ke vzniku jednotné evropské měny. Dále jsou zmíněna tzv. maastrichtská (konvergenční) kritéria, jejichž splnění je pro členské země EU nezbytnou podmínkou pro přijetí eura. Ve druhé části jsou analyzovány vybrané země EU v souvislosti se zaváděním jednotné měny.

2 VÝVOJ MĚNOVÝCH UNIÍ V EVROPĚ

2.1 *DEFINICE MĚNOVÉ UNIE*

Měnová unie je podle LACINY, RUSKA (2007) seskupení dvou nebo více států, které sdílí společnou měnu nebo její ekvivalent. Jiné zdroje definici rozšiřují a zahrnují do ní měnové systémy národních federací (např. USA) nebo imperiálních seskupení (např. staré Rakousko-Uhersko). Běžná praxe je omezit tento pojem pouze na dohody mezi celky, které jsou mezi národním právem uznávány jako naprosto svrchované státy. Přesněji a konkrétněji tento pojem vysvětluje LACINA (2007), kde s odvoláním na tzv. Delorsovu zprávu uvádí, že měnová unie zahrnuje liberalizaci pohybu kapitálu a integraci finančních trhů, volnou směnitelnost měn a pevnou fixaci měnových kurzů.

Tabulka 1: Přehled členů eurozóny

<i>Datum přijetí</i>	<i>Země</i>
1. 1. 1999	Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Portugalsko, Rakousko, Španělsko
1. 1. 2001	Řecko
1. 1. 2007	Slovinsko
1. 1. 2008	Kypr, Malta
1. 1. 2009	Slovensko

Zdroj: vlastní vypracování

2.2 *POČÁTKY VZNIKU MĚNOVÝCH UNIÍ A EVROPSKÉ INTEGRACE*

CZESANÝ (1999) uvádí, že zájem na společné měnové stabilitě lze datovat již do období 20. a 30. let minulého století, kdy se Evropa potýkala se silnou měnovou nestabilitou. Z historického hlediska byly nejvýznamnější 50. léta 20. století byl mj. vytvořen tzv. Bretton-woodský měnový systém, založeno OECD či uzavřeny tzv. Římská smlouvy o společném evropském trhu.

Právě se vznikem Evropské a hospodářské měnové unie je podle LEBIEDZIKA, MAJEROVÉ, NEZVALA (2007) většinou spojována myšlenka měnové spolupráce v Evropě. V západní Evropě je však zmínka i samotný pokus o realizaci sahá až do počátku 50. let minulého století. Na tyto pokusy poté navázaly členské státy Evropského hospodářského společenství a prakticky je rozvinuly v průběhu dalšího prohlubování a rozšiřování integrace

až do stávající podoby EMU. LACINA (2007) specifikuje a chronologicky datuje jednotlivá období takto:

1. Období mezivládní spolupráce (1958 – 1970)
2. Období užší kooperace (1971 – 1990)
3. Období přípravy na zavedení jednotné evropské měny (1990 – 1998)
4. Období vzniku HMU a dovršení měnové integrace (1999 – současnost)

SEAR (1999) nazývá Hospodářskou a měnovou unii integračním procesem, který je rozdělen na 3 etapy. Tyto více člení či kopírují předchozí dělení. 1. etapa (1. 7. 1990 – 12/1994) se zabývala především fiskální a měnovou spoluprací mezi členskými státy, 2. etapa (01/1995 – 12/1998) řešila rozpočtové a ekonomické aspekty členských států a administrativní otázky zavedení měnové unie a 3. etapa (1. 1. 1999 – 07/2002) měla dát vzniknout Evropské centrální bance, jež by se dále starala o měnovou politiku.

LACINA (2007) uvádí, že podkladem pro postupnou tří-etapovou integraci je Wernerova zpráva, ze které vycházel i Delors. DĚDEK (2008) shrnuje výše uvedené tak, že přesně vymezuje období počátku evropské integrace od konce II. světové války do roku 1979. V tomto roce začíná fungovat Evropský měnový systém. Chronologický vývoj událostí, které se staly v průběhu třiceti let, shrnují následující podkapitoly.

2.2.1 *BRETTON-WOODSKÝ MĚNOVÝ SYSTÉM¹*

Podle ŽÍDKA (2007) vznikl Bretton-Woodský měnový systém jako výsledek iniciativy USA a Velké Británie, které se zabývaly myšlenkami poválečného uspořádání Evropy. Kromě jiného bylo potřeba vyřešit otázku mezinárodní měnové a finanční soustavy. Obě mocnosti si uvědomovaly, že ekonomika v průběhu 30. let fungovala špatně a že je potřeba přijít s novou myšlenkou. Spojené státy předložily tzv. Whiteův plán a Angličané Keynesův plán. Schůzka v červenci 1944 v americkém Bretton Woods byla dle LACINY (2007) dosažením politického konsenzu, který přinesl především systém pevných kurzů. Ratifikace Bretton-Woodské dohody proběhla až v prosinci roku 1945. Smlouvu tehdy ratifikovalo prvních 29 členů², včetně Československa. IMF má dnes 185 členů³.

¹ Světový měnový systém je soubor dohod, jejich cílem je usnadnit mezinárodní měnovou a platební výměnu tím, že dá k dispozici dostatečná neinflační mezinárodní likvidita na základě volně konvertibilních měn. Zdroj: KOLEKTIV. *Malá encyklopedie Evropské Unie*. Praha : Ústav mezinárodních vztahů, 1997. s. 208 ISBN 80-85864-34-7.

² Cooperation and reconstruction (1944–71). *International Monetary Fund* [online]. [cit. 2009-01-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.imf.org/external/about/histcoop.htm>>.

Dalším výsledkem jednání v Bretton Woods byl vznik Mezinárodního měnového fondu (International Monetary Fund - IMF)⁴ a Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (International Bank for Reconstruction and Development - IBRD). Jak dále uvádí DĚDEK (2008), IMF vykonával dohlížetelskou funkci nad spořádaným chováním nového společenského řádu a měl se tak stát zárukou toho, že světová ekonomika neupadne do podobné krize, která byla v období mezi dvěma světovými válkami. Hlavní role IMF a IBRD se podle ŽÍDKA (2007) diametrálně liší. Zatímco IMF má za úkol poskytovat členským státům finanční pomoc při nerovnováze platební bilance, IBRD půjčuje peníze na vybrané investiční projekty.

2.2.2 *MARSHALLŮV PLÁN*

Impulsem pro jakoukoliv změnu byl ale konec II. světové války. ŽÍDEK (2007) uvádí, že v červnu roku 1947 byla ministrem zahraničí G. C. Marshall⁵ na Harvardské univerzitě přednesena základní myšlenka tzv. Marshallova plánu, který měl válkou zničeným evropským zemím dodávat zboží a poskytovat úvěry. Marshallův plán⁶ byl zacílen na největší evropské poválečné problémy, jimiž byl nedostatek základních surovin a též potřeba prostředků na rozvoj investic. Důvodem pro americkou pomoc poválečné Evropě bylo mj. zabránit v Evropě rozšiřujícímu se komunismu. V této souvislosti lze zmínit tzv. Trumanovu doktrínu „zadržování komunismu“. Truman si podle MANDYSOVÉ (2006) uvědomoval nutnost americké angažovanosti v Evropě. V souvislosti se vznikem Marshallova plánu vzniká v Evropě Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci (Organization for European Economic Cooperation - OEEC).

2.2.3 *OEEC*

Podle MANDYSOVÉ (2006) vznikla OEEC s úkolem organizovat a distribuovat příjem pomoci z Marshallova plánu. Byla ustanovena v dubnu 1948. Pomocí podnětu, který jí dává

³ IMF Members' Quotas and Voting Power, and IMF Board of Governors. *International Monetary Fund* [online]. [cit. 2009-01-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.imf.org/external/np/sec/memdir/members.htm>>.

⁴ Československo bylo členem IMF od čtyřicátých let. V roce 1954 bylo jeho členství pozastaveno pro neplnění povinností vyplývajících ze Stanov (rozsah poskytování ekonomických údajů). Po roce 1989 požádalo Československo o obnovení členství a 20. září 1990 přistoupila ČSFR k Dohodě o Mezinárodním měnovém fondu jako 152. člen IMF. Bylo tak obnoveno členství bývalého Československa v bretton-woodských institucích. K 1. 1. 1993 bylo zajištěno nástupnictví obou nově vzniklých států v těchto institucích. (Zdroj: Mezinárodní měnový fond. *MF ČR* [online]. [cit. 2009-01-03]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mfo_imf.html>.

⁵ Marshall nebyl skutečným autorem plánu. Autory byla skupina finančníků, diplomatů a ekonomů z New Yorku a Washingtonu. Marshall - profesionální voják, jen vahou své osobnosti celý plán zaštitil. Nicméně za svoji činnost při obnově válkou zničené Evropy obdržel v roce 1953 Nobelovu cenu míru.

⁶ Jak uvádí ŽÍDEK (2007), Marshallův plán lze najít též pod oficiálním názvem European Recovery Programme

Marshallův plán, se Evropa rychle obnovuje. ŽÍDEK (2007) uvádí tabulku⁷, ve které je vidět, za jak dlouho se vybrané země dostaly na předválečnou úroveň HDP.

Tabulka 2: Srovnání růstu HDP vybraných zemí s předválečným úrovní HDP

<i>Země</i>	<i>Rok, kdy bylo překonáno HDP z roku 1939</i>	<i>Růst od roku 1945 do roku v předchozím sloupci</i>
Finsko	1945	-
Holandsko	1947	39,8%
Francie	1949	19,0%
Rakousko	1951	15,2%
Dánsko	1946	13,5%
Německo	1951	13,5%
Itálie	1950	11,2%
Norsko	1946	9,7%
Belgie	1948	6,0%

Zdroj: ŽÍDEK (2007)

OEEC tak splnila svoje poslání a v Evropě se opravdu podařilo v poměrně krátké době dosáhnout předválečné úrovně výroby. V roce 1961 byla OEEC nahrazena OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). Dalším integrujícím krokem byl vznik Evropského společenství uhlí a oceli (European Coal and Steel Community – ECSC).

2.2.4 OECD

OECD je podle ŽÍDKA (2007) nástupnickou organizací OEEC, která byla formálně založena dne 14. 10. 1960 a oficiálně ustavena 30. září 1961 se sídlem v Paříži. Členy OECD jsou nejvyspělejší státy světa, mezi než v současné době patří i od 21. 12. 1995 Česká republika⁸ nebo Slovensko⁹, které přistoupilo o pět let později. Tato organizace má dnes má 30 členských zemí a napomáhá rozvoji hospodářství členských zemí, zvyšuje zaměstnanost a životní úroveň, přispívá k rozvoji mezinárodního obchodu, apod. Vrcholným orgánem je Rada ministrů, která se skládá z představitelů všech členských zemí. Operativním orgánem je Výkonný výbor, který je složen z představitelů 12 členských zemí a jehož členové jsou každoročně jmenováni Radou.

⁷ Zdroj: ŽÍDEK, Libor. *Dějiny světového hospodářství*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 107 ISBN 978-80-7380-035-2.

⁸ Přístupová procedura. *MZV ČR* [online]. 2001-11-24 [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <http://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zakladni_informace_o_oecd/vstup_cr_do_oecd/pristupova_procedura.html>.

⁹ OECD. *MZV ČR* [online]. [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <http://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zakladni_informace_o_oecd/vznik_oecd_a_clenske_zeme/index.html>.

2.2.5 PAŘÍŽSKÁ SMLOUVA

FIALA, PITROVÁ (2003) uvádějí, že jednání o založení organizace spravující společný trh uhlí a oceli postupovalo mezi Německem a Francií, ale i Lucemburskem, Belgií, Nizozemím a Itálií velmi rychle vpřed. Smlouva byla podepsána v Paříži 18. 4. 1951. Tato tzv. „Pařížská smlouva“, oficiálně Smlouva o zřízení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), byla uzavřena na dobu padesáti let¹⁰. Tím se lišila od jiných integračních kroků společenství, které již nebyly časově omezené. Smlouva o ESUO vstoupila v platnost 27. 7. 1952. Klíčovým principem pro fungování institucí ESUO byla politická dohoda. Pro plnění cílů stanovených ve Smlouvě o ESUO byl pověřen Vysoký úřad. Ten na základě smlouvy a za asistence Poradního výboru spravoval svěřenou oblast bez dalšího vlivu členských států. Poradní výbor reprezentoval zájmy výrobců, zaměstnavatelů a konzumentů. Prvním předsedou Vysokého úřadu se stal Jean Monnet, který inicioval spolu s Robertem Schumanem celou koncepci ESUO.

Ale byl to Monnet, kdo podle MANDYSOVÉ (2006) navrhl základní instituce integračních struktur a kdo prosadil integrační princip. Ten spočíval v určité posloupnosti - nejdříve vytvořit společné struktury v určitých oblastech, potom je rozšířit na oblasti další. Postupně mělo docházet k přesouvání národní suverenity z jednotlivých oblastí na nadnárodní instituce. Ačkoliv jednotlivé kroky nejsou cílem samy o sobě, vedou k dosažení konečného záměru.

2.2.6 SCHUMANŮV PLÁN PRO EVROPSKÁ SPOLEČENSTVÍ

MANDYSOVÁ (2006) uvádí, že Schuman jako ministr zahraničních věcí předložil 9. 5. 1950¹¹ svůj plán na budoucí uspořádání Evropy. Ten obsahoval i záměr na založení ESUO, což dalo základ pro pozdější Evropská společenství. Prvořadým cílem tohoto tzv. Schumanova plánu bylo vytvořit evropskou hospodářskou a vojenskou jednotu a nastartovat francouzsko-německé sblížení. Ekonomické aspekty plánu se uplatnily v roce 1952, kdy vzniklo ESUO. V roce 1957 byly podepsány Římské smlouvy, které pokračovaly

¹⁰ Evropské společenství uhlí a oceli zaniklo k 31. 12. 2002. Zdroj: Evropská společenství pro atomovou energii, energetická politika EU. *EU a energetika* [online]. [cit. 2009-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.energetika-eu.cz/eu-energie-politika.htm>>.

¹¹ 9. květen se později stal „Dnem Evropy“

Zdroj: 1945-1959 Evropa v míru – počátky spolupráce. *Europa.Eu* [online]. [cit. 2009-02-04]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1945-1959/index_cs.htm>.

a vytvořily tzv. Evropská společenství (ES). Schuman se stal předsedou Poradního shromáždění ES, později jeho řadovým členem.

2.2.7 ŘÍMSKÉ SMLOUVY

Řízení sektorů uhlí a oceli prostřednictvím nadnárodního centra se už v průběhu padesátých let podle FIALY, PITROVÉ (2003) ukazovalo jako úspěšné. Hospodářský význam uhlí a oceli ovšem začal postupně klesat, a proto se podle Monneta nejvhodnější oblastí v souladu se sektorovou metodikou zdál být rozvoj jaderné energetiky.

Představitelé členských států ESUO pověřili 20. června 1955 jednáním o další evropské integraci tzv. Spaakův výbor vedený belgickým ministerským předsedou Paulem-Henri Spaakem. Dne 15. 2. 1956 bylo potvrzeno paralelní budování evropské organizace pro podporu a kontrolu jaderného výzkumu a společného trhu. Konsensus tedy zahrnoval jak sektorový přístup uplatněný v oblasti jaderné energetiky, tak i myšlenku komplexního ekonomického rozvoje. Spaakův přípravný výbor sdružující země ESUO a zástupce Velké Británie měl za úkol zformulovat cíle nové organizace.

Zpráva Spaakova výboru, v níž bylo navrženo vytvoření společného trhu, byla schválena Shromážděním ESUO 29. května 1956. Dalším krokem byla formulace textu zakládajících smluv, jejichž vypracováním byl v roce 1957 opět pověřen Spaakův výbor. Výslednými dokumenty byly Smlouva o zřízení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Smlouva o zřízení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM). Obě byly podepsány 25. března 1957 v Římě¹². Na základě těchto textů, známých jako tzv. Římské smlouvy, byly tedy založeny další dvě organizace, čímž označení „evropská společenství“ zahrnovalo již tři samostatné subjekty.

2.2.7.1 EURATOM

Cílem EURATOMu je koordinovat výzkumné aktivity v oblasti jaderné energie, vytvářet společný trh pro jaderné palivo a dohlížet na jaderný průmysl v členských zemích tak, aby byla zajištěna ochrana obyvatelstva. V roce 1967 došlo ke sloučení institucí EURATOMu

¹² 1945 -1959 Evropa v míru – počátky spolupráce. *Europa* [online]. [cit. 2009-02-04]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1945-1959/index_cs.htm>.

s institucemi ostatních evropských společenství.¹³ FIALA, PITROVÁ (2003) dále poukazují na záměr mírového využití jaderného paliva. EURATOM disponoval pravomocemi ke kontrole užití nakoupených štěpných materiálů a evidoval rovněž jejich pohyb. Dále měl za úkol podporu rozvoje výzkumu, stanovení nástrojů k dosažení lepší ochrany zdraví a jaderné bezpečnosti, dohled nad jejím dodržování a konečně společné řízení investic a nákupu materiálu ve společném trhu se štěpnými materiály. EURATOM dodnes nezanikl a jeho součástí je dnes i ČR, která v současné době předsedá¹⁴ v Radě EU a otázku energetiky má jako jeden ze svých bodů v tzv. Pracovním programu českého předsednictví.

2.2.7.2 EHS

FIALA, PITROVÁ (2003) uvádějí, že Evropské hospodářské společenství bylo podle smluvního vymezení postaveno na principu solidarity, soutěživosti, protikartelových krocích a na harmonizaci práva členských států. Smlouva zakládající EHS byla dokumentem s časově neomezenou platností. EHS vzniklo s cílem uskutečnit tzv. horizontální integraci¹⁵, tzn. hospodářskou unii s výhledem na vybudování velkého společného trhu s volným pohybem kapitálu, zboží, služeb a pracovních sil. Dále si EHS vytklo za cíl vytvoření celní a měnové unie, režimu volného pohybu osob, zavedení společné daňové, finanční, obchodní a sociální politiky. K problematice cel MANDYSOVÁ (2006) dodává, že záměrem bylo snížit vnitřní cla mezi původními šesti členskými zeměmi, ale zavést vnější ochranné celní bariéry. K dosažení výše uvedených cílů a dodržování povinností plynoucích z Římské smlouvy byly zřízeny čtyři instituce: Evropské parlamentní shromáždění, Rada, Komise a Soudní dvůr.

2.3 EVROPSKÁ PLATEBNÍ UNIE

Měnová spolupráce v západní Evropě započala podle LEBIEDZIKA, MAJEROVÉ, NEZVALA (2007) v roce 1950 vytvořením Evropské platební unie. Ta poskytovala základní rámec k dosažení měnové konvertibility. Jejimi členy se staly všechny členské státy Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci, včetně jejich kolonií, většina zemí librové oblasti a země, které se účastnily na tzv. Evropském programu obnovy (viz. Marshallův plán). Zakladatelé EHS si uvědomovali, že s uskutečněním jejich cíle

¹³ Evropská společenství pro atomovou energii, energetická politika EU. *EU a energetika* [online]. [cit. 2009-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.energetika-eu.cz/eu-energie-politika.htm>>.

¹⁴ Pracovní program a priority ČR během předsednictví v Radě EU. *EU2009.cz* [online]. 2009-01-13 [cit. 2009-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.eu2009.cz/cz/czech-presidency/programme-and-priorities/program-a-priority-478/>>.

¹⁵ Evropské hospodářské společenství (EHS). *BusinessInfo* [online]. 2003-08-11 [cit. 2009-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/evropske-hospodarske-spolecenstvi-ehs/1000697/6292/>>.

v podobě vybudování jednotného vnitřního trhu se zintenzívní vzájemná závislost členských států, což si v konečném důsledku vyžádá i měnovou spolupráci. Přesto nebyla v Římské smlouvě o EHS žádná zmínka o společné měnové politice. Evropská platební unie zanikla v roce 1958 při návratu téměř všech evropských měn ke směnitelnosti pro operace na běžném účtu platební bilance; kapitálové toky však zůstaly i nadále pod kontrolou¹⁶.

2.4 VÝVOJ MĚNOVÉ INTEGRACE

Následující podkapitoly shrnují stručný přehled tzv. „plánů“, které se snažily o koordinaci evropských států v měnové otázce.

2.4.1 MARJOLINŮV AKČNÍ PLÁN

V 1962 komisař pro hospodářské a měnové otázky Robert Marjolin podle FIALY, PITROVÉ (2003) předložil tzv. Marjolinův akční plán, který předpokládal vytvoření rezervního fondu, centrální banky a společné měny. 13. dubna 1964 byl vytvořen Výbor guvernérů centrálních bank, o den později Výbor pro střednědobou hospodářskou politiku a posléze 8. května Výbor pro rozpočtovou politiku.

2.4.2 BARREHO PLÁN

LACINA (2007) uvádí dataci 12. února 1969, kdy byl komisařem pro hospodářské a měnové otázky Raymondem Barrem, nástupcem Majolina, předložen tzv. Barreho plán¹⁷. Tento plán rozpracoval myšlenku jednotné měny¹⁸, protože bretton-woodský systém začínal vykazovat nedostatky. LEBIEDZIK, MAJEROVÁ, NEZVAL (2007) uvádějí, že Barreho plán formuloval požadavek směřovat vývoj v EHS k měnové unii. Přestože tento plán zdaleka k vytvoření měnové unie nevedl, stal se významným východiskem pro tzv. Wernerovou zprávu.

¹⁶ PROCHÁZKA, Petr. Maastrichtská smlouva, EU a problémy spojené se vstupem ČR do EMU. ČNB [online]. 2000-11-23 [cit. 2009-01-02]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2000/cl_00_001123b.html>.

¹⁷ Tzv. Barreho plán byl podle LACINY (2007) znám také pod oficiálním názvem Memorandum o koordinaci hospodářské politiky a měnové spolupráci uvnitř Společenství.

¹⁸ Příprava Hospodářské a měnové unie. ECB [online]. 01/07 [cit. 2009-01-17]. Dostupný z WWW: <http://www.ecb.int/ecb/educational/facts/euint/html/ei_003.cs.html>.

2.4.3 *SCHILLERŮV PLÁN*

FIALA, PITROVÁ (2003) dále uvádějí, že po ukončení summitu v Haagu byl 12. února 1970 německým ministrem financí Karlem Schillerem navržen další alternativní projekt HMU. Tzv. Schillerův plán se zabýval závěrečnou fází nahrazení národních měn společnou měnou včetně podílu kontroly Evropského parlamentu na celém procesu měnové integrace. Tím se zásadně lišil od Barreho plánu, který se omezoval spíše na počáteční fázi měnového sjednocení; podmínkám konvergence a závěrečného stádia, a tudíž i přechodu na společnou měnu se věnoval pouze okrajově. Podle LACINY (2007) byl Barreho plán příkladem monetaristické koncepce vytvoření HMU. Oproti tomu Schillerův plán představoval ekonomistický pohled.

2.4.4 *WERNERŮV PLÁN*

DĚDEK (2008) i LACINA (2007) se shodují, že rozhodující impuls vzešel v prosinci 1969 na zasedání Evropské rady v Haagu, jenž vyjádřilo vůli vydat se na cestu k hospodářské a měnové unii. Vyhotovením pracovní mapy, která by Společenství k EMU dovedla, byla pověřena skupina expertů vedená lucemburským předsedou vlády a ministrem financí Pierrem Wernerem.

Wernerova zpráva¹⁹ byla zveřejněna 7. 10. 1970. Podle LEBIEDZIKA, MAJEROVÉ, NEZVALA (2007) návrh Wernerova plánu schválila Rada v roce 1971 a začala se zaváděním některých opatření. CZESANÝ (1999) dodává, že záměrem výše uvedeného dokumentu bylo vytvoření měnové unie do 10 let, a to ve třech stádiích. Po uplynutí této lhůty, tedy v roce 1980, mělo dojít k instalaci společné měny. Na zasedání Rady 8. - 9. února 1971 přijato rozhodnutí o délce jednotlivých tří fází zavádění HMU navrhované Wernerovým plánem. Rada určila, že první fáze HMU bude trvat tři roky s možností prodloužení na maximálně pět let. Následně byla 22. března 1971 Radou přijata rezoluce o vytvoření HMU ve třech stupních. Úkolem úvodního stupně HMU bylo zahájení konvergenčního programu s cílem sblížit hospodářské ukazatele jednotlivých zemí a posléze vytvořit „hada v tunelu“. Had měl být spravován systémem centrálních bank a současně nezávislým rozhodovacím centrem, které bude schopné prosadit odpovídající opatření a bude mít možnost ovlivňovat rozpočtovou politiku členských států, a to především z hlediska rozpočtového deficitu. Realizace však byla

¹⁹ Wernerova zpráva podle LACINY (2007) byla oficiálně pojmenována jako Zpráva Radě a Komisi o realizaci stádií hospodářské a měnové unie ve Společenství.

přerušena v důsledku ropného šoku, kdy jednotlivé země přijaly opatření nad rámec povolených fluktuací směnných kurzů do $\pm 2,25\%$.

V roce 1973 Rada vytvořila Evropský fond měnové spolupráce (European Monetary Cooperation Fund - EMCF). Vedením tohoto fondu byli pověřeni guvernéri centrálních bank členských zemí. Mezi hlavní úkoly EMCF se řadilo uskutečňování společné měnové politiky v oblasti měnových rezerv v centrálních bankách států ES a snižování odchylek devizových kurzů měn členských států zvyšováním počtu intervencí centrálních bank do měn jednotlivých členských států.

LACINA (2007) tvrdí, že šlo o to, najít kompromis mezi dvěma soupeřícími koncepcemi dalšího postupu – tzv. ekonomisty a monetaristy. Ekonomisté zastávali názor, že ustavení měnové unie má smysl až tehdy, když dojde k harmonizaci národních ekonomik. Monetaristé byli názoru, že měnová integrace je předpokladem úspěšné hospodářské integrace. Stejnou myšlenku potvrzuje i DĚDEK (2008).

2.4.5 HAD V TUNELU

FIALA, PITROVÁ (2003) popisuje tento systém, jako stav, kdy byly evropské měny navázány na sebe a směly fluktuovat v rámci povoleného rozpětí vůči americkému dolaru. Evropské měny představovaly hada a dolarové rozmezí jejich tunel, resp. prostor, ve kterém byl pohyb hada vymezen. Tunel byl tvořen pásmy s konstantní šířkou a s pevnými intervenčními body evropských měn vůči dolaru. Vedle toho tzv. had označoval pásma s konstantní šířkou, avšak s pohyblivými intencními body pro křížové kurzy evropských měn²⁰. Smyslem tohoto řešení bylo omezit kolísavost vzájemných kurzů evropských měn ve srovnání s tím, jaké výkyvy by mohly být dosahovány při pouhém respektování fluktuačních pásem vůči americkému dolaru.

Podle LACINY (2007) přišla v roce 1971 světová měnová krize, která vedla 15. 8. 1971 ke zrušení konvertibility dolaru a posléze ke zhroucení bretton-woodského systému pevných kurzů a přechodu na systém plovoucích kurzů. V reakci na rostoucí potíže bretton-woodského systému byl šířkový parametr tunelu nastaven na $\pm 2,25\%$. V souvislosti s tím se členské země EHS dohodly na fluktuačním rozpětí hada rovněž v rozsahu $\pm 2,25\%$. Po přechodu dolaru

²⁰ Výkladový slovníček. *Zavedení eura v České republice* [online]. [cit. 2009-02-02]. Dostupný z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/vyklad_slovník.html?PG=H>.

na volně plovoucí kurz v březnu 1973 členské země EHS pokračovaly v tzv. společném plování vůči dolaru, což země sdružené v hadovi vedlo k tzv. opuštění tunelu. A ačkoli had sice zůstal zachován, jednotlivé země z tunelu postupně vystupovaly a z části vstupovaly zpět, až se v něm udržely pouze silné měny, kterými byla německá marka a dánská koruna. Později se stal had fakticky zónou německé marky, na jejíž stabilitu vázaly svoji měnovou stabilitu okolní státy, které měly se SRN úzké obchodní vztahy. Devalvace několika měn v systému způsobila konec hada, což mělo dopad na celou koncepci HMU a přes snahu Společenství nakonec ztroskotal Wernerův plán již v první fázi. Podle DĚDKA (2008) však tímto neúspěšným pokusem získaly státy Společenství zkušenosti, které mohly být (a byly) uplatněny při nedávném druhém pokusu o prohloubení evropské měnové integrace o zhruba 30 let později.

2.4.6 DELORSOVA ZPRÁVA

Další myšlenka se podle LEBIEDZIKA, MAJEROVÉ, NEZVALA (2007) objevuje až ve druhé polovině 80. let. V červnu 1988 na hanoverském summitu byl vytvořen výbor, jehož úkolem bylo navrhnout konkrétní stadia, která by vedla až k vytvoření Evropské hospodářské a měnové unie. V čele tohoto výboru stál Jacques Delors. LACINA (2007) uvádí, že zpráva byla delorsovou expertní skupinou²¹ předložena 12. 4. 1989 a ideově vycházela z Wernerovy myšlenky vybudování měnové unie ve třech etapách. Tyto fáze popisuje FIALA, PITROVÁ (2003) tak, že v úvodní fázi budování HMU navázat snaha o koordinaci ekonomických faktorů členských zemí. Nezbytná byla také institucionální příprava instalace společné měny. Zúžení flukтуаčního pásma evropských měn bylo cílem druhého stádia. Třetí fáze předpokládala nahrazení národních měn společnou evropskou měnou.

Podle Delorsovy koncepce souvisí vytvoření hospodářské unie bezprostředně s vytvořením unie měnové. Měnová unie je zde charakterizována jako oblast s jednotnou měnou, ve které je měnová politika řízená z nadnárodní úrovně. LACINA, RUSEK (2007) se s touto myšlenkou ztotožňují když uvádějí, že Evropská hospodářská a měnová unie musí být podepřena unií politickou. Jak podle LACINY (2007), tak i podle LEBIEDZIKA, MAJEROVÉ, NEZVALA (2007) stanovuje Delorsova zpráva i určité zásadní podmínky pro fungování měnové unie, kterými jsou úplná konvertibilita měn, neodvolatelná fixace měnových kurzů a úplná liberalizace pohybu kapitálu a integrace finančních trhů.

²¹ Podle LACINY (2007) se delorsova skupina sestávala z guvernérů centrálních bank členských zemí ES, tří nezávislých expertů a předsedy Komise, jímž byl až v období 1985 - 1995 J. Delors.

Definitivní směr Společenství byl dán v roce 1991 na jednání Evropské rady v nizozemském Maastrichtu. Bylo ustanoveno, že členy EMU se mohou stát pouze ty země, které budou splňovat tzv. kritéria konvergence, jež byla definována v těchto dohodách. Ta budou zmíněna v kapitole 3.

2.5 ECU (EUROPEAN CURRENCY UNIT)

Podle DĚDKA (2008) byla v dubnu 1975 zavedena pro účetní záznamy finančních toků Evropského rozvojového fondu tzv. evropská účetní jednotka (European unit of account – EUA), jenž byla definována jako koš složený z členských měn Společenství. EUA zaujala postupně místo všech dílčích účetních jednotek. V prosinci 1978 byla přejmenována na evropskou měnovou jednotku (European currency unit – ECU). Byl zachován kurz 1:1, kdy 1 EUA bylo nahrazeno 1 ECU.

13. března 1979 byl založen Evropský měnový systém (European Monetary System – EMS), který měl mj. stabilizovat měnové kurzy a měl přispět k podpoře měnové integrace směrem k HMU. Jedním z prvků EMS byla i ECU. To se dělilo na oficiální ECU a privátní ECU²². Evropská měnová jednotka byla poté zrušena, resp. nahrazena v prosinci 1995, kdy Evropská Rada vyslovila souhlas s používáním slova „euro“²³. Zavedením eura k 1. 1. 1999 byla započata závěrečná etapa HMU. Podle DĚDKA (2008) zmiňovala Maastrichtská smlouva ECU jako společnou měnu budoucí měnové unie. I zde byl zachován kurz 1:1, a tak z 1 ECU vzešlo 1 EUR.

2.6 EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

Evropská centrální banka (ECB) se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem byla založena jako nástupce Evropského měnového institutu (EMI) k 1. 6. 1998 a jejím úkolem je řídit euro a zabezpečovat stabilitu cen v zemích, které euro používají²⁴. Odpovídá rovněž za definování a realizaci měnové politiky v eurozóně a ačkoliv je integrována do institucionální struktury EU, pracuje ECB naprosto nezávisle, není tedy podřízena žádnému jinému orgánu EU ani členských států.

²² Evropský měnový systém. *Zavedení eura v České republice* [online]. [cit. 2009-02-02]. Dostupný z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/euro_evrop_men_sys.html>.

²³ Hospodářská a měnová unie. *ECB* [online]. [cit. 2009-01-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/ecb/history/emu/html/index.cs.html>>.

²⁴ Evropská centrální banka. *Euroskop* [online]. [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/82/sekce/evropska-centralni-banka/>>.

2.7 PŘECHOD NA EURO A JEHO ZAVEDENÍ DO OBĚHU

CZESANÝ (1999) ve své publikaci uvádí, že zavedení společné evropské měny bylo zaváděno ve třech krocích (A, B, C). Ve fázi „A“ bylo rozhodováno o účastnících EMU. ECB a národní centrální banky utvořily Evropský systém centrálních bank (ESCB). V této fázi rovněž došlo k ražbě mincí a tisku bankovek. Ve fázi „B“ bylo zavedeno euro a proběhla fixace směnných kurzů na euro.

Tabulka 3: Přepočítací kurzy mezi měnami států přistupujících do eurozóny a eurem

<i>Země</i>	<i>Název měny</i>	<i>Ekvivalent za 1 EUR</i>	<i>Poznámka</i>
Německo	německá marka	1,95583 DEM	
Francie	francouzský frank	6,55957 FRF	
Belgie	belgický frank	40,3399 BEF	
Lucembursko	lucemburský frank	40,3399 LUF	
Nizozomí	holandský gulden	2,20371 NLG	
Irsko	irská libra	0,787564 IEP	
Portugalsko	portugalské escudo	200,482 PTE	
Španělsko	španělská peseta	166,386 ESP	
Itálie	italská lira	1936,27 ITL	
Finsko	finská marka	5,94573 FIM	
Rakousko	rakouský šilink	13,7603 ATS	
Řecko	řecká drachma	340,750 GRD	od 1. 1. 2001
Slovinsko	slovenský tolar	239,640 SIT	od 1. 1. 2007
Malta	maltská lira	0,429300 MTL	od 1. 1. 2008
Kypr	kyperská libra	0,585274 CYP	od 1. 1. 2008
Slovensko	slovenská koruna	30,1260 SKK	od 1. 1. 2009

Zdroj: ECB²⁵

Ve fázi „C“ již byly zavedeny euromince a eurobankovky do oběhu (1. 1. 2002), což umožňovalo i hotovostní platby. Po dobu 6 měsíců byly souběžně v oběhu jak původní platidla, tak i ty nové. Počínaje 1. červencem 2002 byly národní mince a bankovky staženy jednou pro vždy z oběhu. Je potřeba zdůraznit, že tento průběh byl společný pro prvních 12 členů eurozóny (viz. Tabulka 1).

²⁵ Úvod. ECB [online]. [cit. 2009-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/euro/intro/html/index.cs.html>>.

3 PŘIJÍMÁNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY

3.1 MAASTRICHTSKÁ (KONVERGENČNÍ) KRITÉRIA

CZESANÝ (1999) píše o konvergenčních kritériích, že vymezují koridor sblížení zemí v měnových a finančních parametrech. MANDYSOVÁ (2006) svou stručnou a výstižnou definicí blíže specifikuje, oč se jedná. Konvergenční (maastrichtská) kritéria jsou souborem podmínek, na jejichž splnění závisí vstup členské země do eurozóny. Existují dvě kritéria v měnové oblasti (cenová stabilita a dlouhodobé úrokové sazby), dvě v oblasti fiskální (schodek veřejných rozpočtů, veřejný dluh) a požadavek kurzové stability (účast v ERM II). V souhrnu tedy jde o pět podmínek, které jsou podrobně rozepsány v následujících podkapitolách.

Nezbytnou podmínkou je udržitelnost těchto kritérií, nikoli pouze jejich jednorázové splnění. Pravidelné hodnocení o stavu plnění konvergenčních kritérií obsahují Konvergenční zprávy Evropské centrální banky a Evropské komise. Obě instituce jsou povinny touto cestou informovat Radu EU alespoň jednou za dva roky, nebo na základě žádosti členského státu Evropské unie, který má dočasnou výjimku na zavedení eura²⁶. Původní znění kritérií konvergence lze nalézt v dokumentu nazvaném Amsterodamská smlouva²⁷.

3.1.1 KRITÉRIUM CENOVÉ STABILITY

MANDYSOVÁ (2006) specifikuje toto kritérium tak, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace, sledovanou během jednoho roku před rozhodnutím o vstupu země do HMU, která nepřekračuje o více než 1,5 % míry inflace tří členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen (Harmonised Index of Consumer Prices – HICP) na srovnatelném základě, který bere v úvahu rozdílnosti v národních definicích. Jak dále uvádí DĚDEK (2008), výše uvedená formulace popsaného kritéria umožňovala vyloučit z měření stát, jež vykazoval „inflaci se záporným znaménkem“, neboli deflaci - pokles cenové hladiny. Kritérium však hovoří o inflaci, tedy o růstu cenové hladiny. Závěrem autoři FIALA, PITROVÁ (2003) opravují chybný český překlad smluv a uvádějí, že jedná o 1,5 procentního

²⁶ Podmínky pro přijetí eura. *Zavedenieura* [online]. [cit. 2009-02-05]. Dostupný z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/euro_podmin_prijeti.html>.

²⁷ Amsterodamská smlouva (Hlava VII – Hospodářská a měnová politika, kapitola 4, čl. 121, odst. 1) Zdroj: Amsterodamská smlouva. *Europa.eu* [online]. [cit. 2009-02-09]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/pdf/amsterodamska_smlouva_cs.pdf>.

bodu²⁸, nikoliv o procenta. Dnes je v přeložených dokumentech EU užíváno sousloví „procentní bod“.

3.1.2 KŘITÉRIUM DLOUHODOBÝCH ÚROKOVÝCH SAZEB

Toto kritérium podle MANDYSOVÉ (2006) znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než 2 % úrokovou sazbu tří členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability. DĚDEK (2008) dodává, že úrokové sazby mají být zajišťovány z dlouhodobých vládních obligací, nebo srovnatelných cenných papírů při zohlednění rozdílů v národních definicích. Evropská komise na základě doporučení Evropského měnového institutu rozhodla stanovit pro tyto obligace splatnost 10 let. K celé věci i zde FIALA, PITROVÁ (2003) dodávají upřesnění, že podobně jako v minulém případě se jedná o 2 procentní body.

3.1.3 KŘITÉRIUM SCHODKU VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

MANDYSOVÁ (2006) definuje kritérium veřejného deficitu tak, že poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu v tržních cenách nepřekročí 3 %. FIALA, PITROVÁ (2003) doplňují, že kritérium se nepovažuje za porušené, je-li hranice 3 % výjimečně a přechodně překročena, nebo se schodek neustále a výrazně k hranici blíží.

LACINA (2007) uvádí zajímavou souvislost se stanovením hranice 3 % pro schodek veřejných financí a hranicí 60 % pro kritérium veřejného dluhu. Citovaný autor se v tomto případě odkazuje na De Grauwe (2005)²⁹, který poukazuje na to, že maximální hodnota veřejného deficitu byla stanovena tak, aby při předpokládaném 5 % ročním nominálním růstu HDP nemohlo dojít ke zhoršení celkového hrubého veřejného dluhu (60 % HDP). Toto tvrzení dokládá následujícím vztahem:

$$d = g \cdot b \quad (1)$$

kde **d** je veřejný deficit, **g** značí míru růstu nominálního HDP a **b** vyjadřuje úroveň, na které má být veřejný dluh stabilizován. Po dosazení výše uvedených hodnot dostaneme rovnici:

$$d = 0,05 \cdot 0,6 \quad (2)$$

²⁸ FIALA, Petr; PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*. 1. vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. s. 516. ISBN 80-7325-015-2.

²⁹ De GRAUWE, P. *The Economics of Monetary Union. 6th Edition*. Oxford : Oxford University Press, 2005. ISBN 0-19-927700-1.

$$d = 3 [\% \text{ HDP}] \quad (3)$$

Domnívám se (a odhady některých vlád, vč. české to již potvrzují), že v současné době, kdy se v Evropě projevila celosvětová hospodářská krize, je výše zmíněný předpoklad nominálního růstu téměř vyloučený.

3.1.4 KŘITÉRIUM VEŘEJNÉHO DLUHU

MANDYSOVÁ (2006) říká, že poměr veřejného vládního dluhu v tržních cenách k hrubému domácímu produktu nesmí překročit 60 %. LACINA (2007) i v tomto případě dodává³⁰, že překročení této hranice neznamena nesplnění fiskálního konvergenčního kritéria veřejného dluhu. V těchto situacích je možné použít výjimku, která říká, že v případech, kdy poměr veřejného zadlužení k hrubému domácímu produktu překročí doporučovanou hodnotu, tj. 60 % HDP, považují se požadavky na rozpočtovou kázeň za splněné, pokud se tento poměr dostatečně snižuje a blíží se uspokojivým tempem k doporučované hodnotě. Na tomtéž se shoduje i FIALA, PITROVÁ (2003).

DĚDEK (2008) navíc mj. věcně připomíná doložku Maastrichtské smlouvy, která zakazuje finanční výpomoc, tzv. „no bail-out clause“. Tato klauzule tak vyvrací domněnku, že koncept hospodářské a měnové unie v sobě skrývá záruky za dluhy jedné členské země jinou členskou zemí či celým Společenstvím.

3.1.5 KŘITÉRIUM KURZOVÉ STABILITY - ERM II

Podle FIALY, PITROVÉ (2003) musí být měna udržována v povoleném fluktuačním pásmu mechanismu směnných kurzů EMS bez devalvace vůči jiným měnám po dobu dvou let před rozhodnutím o vstupu členské země do eurozóny. Jedná se o fixaci kurzu v Evropském mechanismu směnných kurzů (European Exchange Rate Mechanism II – ERM II), který vznikl k 1. 1. 1999 jako nástupce předchozího ERM (I). DĚDEK (2008) dále uvádí výčet základních rysů ERM II, kterými jsou mj.:

- dobrovolnost vstupu do ERM II a její nárokovatelnost každou členskou zemí společenství, která není členem eurozóny;
- uplatnění širokého fluktuačního pásma ($\pm 15\%$) s paritami vymezenými pomocí kurzů národních měn vůči společné měně, což do jisté míry připomíná „hada v tunelu“.

³⁰ LACINA, Lubor a kol. *Měnová integrace : Náklady a přínosy členství v měnové unii*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007. s. 236. ISBN 978-80-7179-560-5.

- již zmíněné minimálně dvouletý pobyt země v ERM II s možností diskvalifikujícího účinku devalvace během dvouleté zkušební doby.

3.2 *PAKT STABILITY A RŮSTU*³¹

Počátek Vzniku tohoto Paktu stability a růstu (dále jen „Pakt“) lze podle FIALY, PITROVÉ (2003) datovat do roku 1996, kdy se v několikrát sešla Rada ministrů. Ve Veroně 13. - 14. dubna 1996 byla diskutována alternativa zavedení sankcí vůči zemím, které budou překračovat povolené parametry rozpočtového deficitu. V Dublinu se ve dnech 13. - 14. 12. 1996 uskutečnil další summit, který potvrdil vypracování tohoto sankčního mechanismu. Finální verze Paktu byla přijata formou rezoluce na summitu Evropské rady v Amsterdamu 16. - 17. června 1997. Přijetí Paktu výrazně zmírnilo obavy, že by nestabilita hospodářských ukazatelů poškodí stabilitu eura.

Dohodu upravující specifickou a rozpočtovou kázeň se podle MANDYSOVÉ (2006) zavázaly respektovat pochopitelně všechny členské státy eurozóny. Poslední citovaná autorka tamtéž dále uvádí, že Pakt má tyto dvě zásadní pojistky:

- preventivní varovný systém ve formě přijetí národních programů stability, které obsahují střednědobé cíle v oblasti veřejných financí, předpokládaný hospodářský vývoj a popis rozpočtových opatření vedoucích ke splnění vytyčených cílů, včetně závazku přijmout dodatečná opatření k zabránění odklonu od stanovených cílů;
- 2. soubor pravidel - sankcí s odpovídajícím tlakem na členské státy, aby se vyvarovaly nadměrných rozpočtových deficitů nebo přijaly opatření ke korekci nadměrného deficitu, pokud již vznikl.

Smyslem Paktu nadále není (ani nebylo) zamezení vzniku nadměrných deficitů, ale dodržování rozpočtové disciplíny, která spočívá ve vytváření přebytků v době hospodářského růstu, a používání fiskální expanze v případech, kdy dojde k poklesu ekonomické výkonnosti země.

³¹ Pakt stability a růstu se v anglickém originále nazývá Stability and Growth Pact

3.3 SCÉNÁŘE ZAVEDENÍ EURA

Existují 3 možné způsoby³², jakými zavést jednotnou evropskou měnu do oběhu:

- „Madridský“ scénář - scénář s využitím přechodného období;
- Scénář „velkého třesku“ - jednorázový přechod na euro;
- Scénář „phasing out“ - jednorázový přechod na euro s využitím tzv. doběhu.

3.3.1 MADRIDSKÝ SCÉNÁŘ

Jde se o situaci, kdy je euro nejprve zavedeno pouze v bezhotovostní podobě a po uplynutí přechodného období (do tří let) je uvedeno též do hotovostního oběhu formou bankovek a mincí.

Obrázek 1: Scénáře zavedení eura – Madridský scénář

Madridský scénář zavedení eura

Zdroj: www.zavedenieura.cz

Tento způsob byl zvolen v zemích, kde bylo euro do bezhotovostního platebního styku zavedeno 1. 1. 1999 a 1. 1. 2002 obdrželo hotovostní podobu. Madridský scénář má výhodu v tom, že poskytuje dostatek času na technické přípravy, jakými jsou např. ražba mincí s národní stranou, předzásobení bank a podniků či příprava právního prostředí. Na druhé straně jsou s ním spojeny také náklady, neboť požaduje od ekonomických subjektů udržovat paralelně dva měnové okruhy při vedení účtů, správě systémů platebního styku, apod. Tento model byl použit pouze jednou, a sice v roce 1999. Od té doby již státy tento model nevolí.

3.3.2 SCÉNÁŘ „VELKÉHO TŘESKU“

V současné době se jedná o nejznámější ze scénářů zavedení eura. Podstatou tohoto scénáře bylo, aby veškeré procesy spojené se zavedením eura do oběhu byly soustředěny do jednoho

³² Scénáře přijetí eura. [ZavedeniEura.Cz](http://www.zavedenieura.cz) [online]. [cit. 2009-02-09]. Dostupný z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/euro_scenar_prijeti.html>.

krátkého období několika týdnů. DĚDEK (2008) sice uvádí, že od tohoto scénáře bylo upuštěno, neboť existovaly obavy, že by tento scénář mohl namísto „třesku“ skončit spíše chaosem. Dnes se tento model běžně užívá v zemích, které nově přistupují do eurozóny. Příkladem je Slovinsko, které jako první zavedlo euro tímto scénářem.

Obrázek 2: Scénáře zavedení eura – Big Bang

3.3.3 SCÉNÁŘ „PHASING OUT“

Stejně jako u scénáře velkého třesku se euro ve stejném okamžiku začne používat v hotovostním i bezhotovostním platebním styku. Ve vybraných oblastech (např. placení daní, fakturace malých podnikatelů, apod.) lze však po určitou dobu (max, jeden rok) používat původní národní měnu.

Obrázek 3: Scénáře zavedení eura – Phasing Out

Scénář Phasing Out zavedení eura

4 ZKUŠENOSTI S EUREM VE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH EVROPSKÉ UNIE

Následující kapitola se bude zabývat analýzou zkušeností států s jednotnou měnou. Každý z vybraných států reprezentuje jinou etapu zavádění eura. Velká Británie je představitelem států, které vyjednaly tzv. opt-out. Oproti tomu Německo je státem, který zavedl euro v první vlně. Ze států další vlny přijímání jednotné měny bylo vybráno Estonsko, jenž přípravy na přijetí eura bylo nuceno odložit. Slovinsku se naopak euro zavést povedlo. Jako první státem zavedlo euro velkým třeskem. Zajímavé budou i zkušenosti Slovenska, jakožto posledně přistoupivšího státu.

4.1 SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA

Tato země je členem Evropské Unie již od roku 1973. Stejná země podepsala Maastrichtskou smlouvu, ve které se zavázala plnit maastrichtská kritéria, aby po jejich splnění mohla přijmout jednotnou evropskou měnu, euro. Přesto ani po 12 letech od vzniku této měny (v bezhotovostní podobě) nic nenasvědčuje tomu, že by se Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „VB“) chtělo vzdát své libry a nahradit ji eurem. Jak uvádí SEAR (1999), Britové vyjednali v prosinci 1990, na mezivládní konferenci v Římě, výjimku (tzv. „opt-out“), takže budou mít možnost se rozhodnout, zda-li se měnové unie zúčastní, či nikoliv. Výjimka deklaruje³³, že VB není povinna, a ani se nezavázala, přijmout euro bez zvláštního rozhodnutí své vlády a parlamentu. FIALA, PITROVÁ (2003) k této věci dodávají, že Francie reprezentovaná prezidentem Mitterrandem navrhla, aby byla omezena výjimka Velké Británie, která od počátku deklarovala svou neochotu podílet se na vytvoření společné měny. Byla to právě VB, která ústy tehdejší premiérky Thatcherové byla v opozici také vůči projektu HMU a dalším projektům Delorsovy Komise na konci 80. let.

4.1.1 GORDONOVY TESTY PRO ZAVEDENÍ EURA VE VELKÉ BRITÁNII

Odpovědí na to, proč se občané Velké Británie ještě nesetkali ve svých peněženkách s eurem je mj. stanovení kritérií v tzv. „Gordonových testech“. O testech, které proběhly nejprve v roce 1997 a poté v roce 2003, blíže pojednává LACINA (2007). V roce 1997 ve Velké Británii

³³ 13. protokol o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irska s ohledem na hospodářskou a měnovou unii. *Eur-LEX* [online]. 2004-12-16 [cit. 2009-02-12]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:310:0342:0344:CS:PDF>>.

po 18ti letech vyhrála Labouristická strana vedená Tony Blairem a stála se tak nejvíce proevropskou vládou Velké Británie od roku 1973. Na rozdíl od předchozí vlády Johna Majora přijala též i pozitivnější postoj k měnové unii. Vládu tvořili většinou zastánci evropské integrace a jen málo euroskeptiků, a tak se vláda Tonyho Blaira zavázala připojit k HMU. Ale pouze za předpokladu splnění tzv. 5 ekonomických testů. Tyto testy byly vypracovány MF pod vedením Browna v červenci téhož roku. Test obsahoval těchto³⁴ pět otázek:

- Konvergence - Jsou hospodářské cykly a ekonomické struktury Velké Británie a eurozóny kompatibilní?
- Flexibilita - Pokud se objeví problémy, jsme dostatečně flexibilní, abychom jim čelili?
- Investice - Vytvoří vstup do měnové unie lepší podmínky pro investory v Británii?
- Finanční služby - Jaký vliv bude mít vstup do měnové unie na pozici britského odvětví finančních služeb, zvláště v londýnské City³⁵?
- Růst, stabilita, pracovní místa - Povzbudí vstup do měnové unie růst, stabilitu a dlouhodobě vyšší zaměstnanost?

4.1.1.1 APLIKACE TESTŮ V ROCE 1997

Poprvé publikovalo ministerstvo financí VB výsledky testů v roce 1997, podle nichž ukázal test konvergence, že hospodářský cyklus Velké Británie není sladěn s členskými zeměmi HMU a je spíše více podobný USA. V porovnání s Německem a Francií byly značně rozdílné úrokové sazby³⁶. To je důsledek strukturálních odlišností britské ekonomiky ve srovnání s kontinentální Evropou. Zpráva dále konstatuje, že malé flexibilita britského trhu práce a nízká konkurenceschopnost na trzích některých produktů není povzbudivá. V dalším testu zpráva uvádí, že firmy i občané se rozhodnou pro dlouhodobé investice, jen tehdy mají-li záruky, že nebude docházet k významnějším výkyvům. Přijetí eura však jistoty nepřináší. Finančních služby jako jediný dopadly ve prospěch přijetí eura. Zpráva shledává, by byla londýnská burza přijetím společné měny pozitivně ovlivněna a že finanční sektor již podnikl řadu opatření pro její hladký přechod. V posledním testu zpráva uvádí, že HMU má potenciál zvýšit zaměstnanost a povzbudit růst ekonomiky, ale pouze v tom případě, že jsou úspěšně naplněny testy konvergence a flexibility. Ty ale naplněny nebyly, tudíž členství v HMU by mohlo tyto faktory ohrozit.

³⁴ Brownovy testy zarazily cestu Británie k euru. *Europortal*. [online] 16. 1. 2006 [cit. 2009-02-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.europortal.cz/new/?sid=847>>.

³⁵ Londýnská burza (London Stock Exchange – LSE)

³⁶ PROCHÁZKA, Petr. Euro a Velká Británie. *ČNB* [online]. 2003-04-17 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2003/cl_03_030417.html>.

Lze konstatovat, že bylo splněno jediné kritérium a interpretace testu MF tak vedla k pozdržení zavedení eura ve VB, neboť podle testů by v danou chvíli nebylo pro ostrovany přínosem.

4.1.1.2 APLIKACE TESTŮ V ROCE 2003

V roce 2003 se test opakoval³⁷ a ani tentokrát nebyly výsledky zprávy natolik uspokojivé, aby bylo možné ve VB přistoupit k přijetí jednotné měny. LACINA (2007) podrobně popisuje i tento test. V rámci prvního z testů³⁸ zpráva konstatovala, že za posledních pět let byl hospodářský cyklus Velké Británie více podobný Německu než USA, což bylo dříve naopak. Jako hlavní problém vidí přetrvávající odlišnosti ve struktuře trhu s byty. Další test³⁹ poukazuje na to, že od roku 1997 došlo k značné pozitivní změně v oblasti nezaměstnanosti. Podle MF VB ale míra flexibility trhu práce ještě nedosáhla takové úrovně, aby zajistila, že případné zavedení eura nebude mít negativní dopad na stabilitu pracovního trhu a trhu zboží a služeb. V budoucnu je tedy nutné dále posílit flexibilitu trhů práce. Test⁴⁰ investic konstatuje, že produktivita ve VB byla negativně ovlivněna dlouhodobě nízkou mírou investic. Po zavedení eura se snížil podíl VB na celkovém přílivu přímých zahraničních investic do EU ve prospěch členských zemí eurozóny. Po této interpretaci vyhodnocení testu se nabízí otázka, zda-li by vstup VB mezi státy eurozóny nebyl v tomto ohledu přínosem. Test⁴¹ finančních služeb bylo vyhodnoceno jako splněné. Případné pozitivní rozhodnutí přijmout euro by mohlo mít pouze příznivé dopady na konkurenceschopnost britských finančních služeb. Například světový podíl obchodovaných derivátů dosahoval na ostrovech v roce 2001 36 %, zatímco v USA pouze 18 %. Poslední test⁴² upozorňuje, že členství v eurozóně by výrazně zvýšilo celkovou výrobu a dlouhodobě by ve Spojeném království vedlo k nárůstu zaměstnanosti.

³⁷ Spojené království v Evropské unii. *Euroskop* [online]. [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/395/sekce/spojene-království-v-evropske-unii/>>.

³⁸ UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Chapter 1: Convergence. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap1.htm>.

³⁹ UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Chapter 2: Flexibility. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap2.htm>.

⁴⁰ UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Chapter 3: Investment. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap3.htm>.

⁴¹ UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Chapter 4: Financial Services. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap4.htm>.

⁴² UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Chapter 5: Growth, Stability and Employment. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap5.htm>.

Závěr zprávy obsahuje shrnutí⁴³, ve kterém se uvádí, že ačkoliv VB udělala od roku 1997 pokrok k naplnění všech pěti testů, do této chvíle neexistuje jasný a jednoznačný důvod vstoupit do eurozóny. Rozhodnutí pro vstup by nebylo v národním hospodářském zájmu.

4.1.2 POPULARITA A POVĚDOMÍ O EURU VE VELKÉ BRITÁNII

Jak se zmiňuje LACINA (2007), pozitivní vyhodnocení Gordonových testů by vládu VB zavazovalo k zahájení kampaně a vypsání referenda o přijetí jednotné měny. Podpora myšlenky společné měny ovšem na ostrovech neměla mezi občanu dostatečně velkou podporu.

4.1.2.1 PRŮZKUMY EUROBAROMETRU TÝKAJÍCÍ SE JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY V SOUVISLOSTI S JEJÍM ZAVEDENÍM VE VELKÉ BRITÁNII

Podle pravidelného průzkumu Eurobarometer (dále jen EBM), který nechává dvakrát ročně vypracovat Evropská komise ve všech členských státech EU se mj. ukazuje, že Britové zaostávají v otázce informovanosti o euru či jiných otázkách spojených s eurem. Na následující straně jsou uvedeny tabulky, které přehledně ukazují rozdíly mezi Velkou Británií (VB), Dánskem (DK), Německem (D), Belgií (B), Rakouskem (A), Řeckem (GR) a průměrem EU-15.

4.1.2.2 DŮVOD VÝBĚRU VÝŠE UVEDENÝCH ZEMÍ PRO NÁSLEDNÉ SROVNÁVÁNÍ

Každý stát odráží jiný úhel pohledu na danou problematiku. Velká Británie je příkladem státu, který zavede diskuzi, potažmo referendum, na téma jednotné měny teprve tehdy, až úspěšně vyhodnotí svá vlastní kritéria a zároveň bude splňovat ta tzv. maastrichtská. Oproti tomu stojí Dánsko (DK), které odmítlo společnou měnu v národním referendu. Dále pak není bezpředmětné srovnání Německa (D) a Belgie (B) – států, které stály na počátku vzniku Společenství. A ačkoliv v Německu žije cca 8x více obyvatel než v sousedící Belgii, bude zajímavé pozorovat rozdílná data mezi „evropským centrem průmyslu“ a „centrem EU“. Nakonec Řecko (GR) a Rakousko (A). Zatímco prvně jmenovaný stát ze středu Evropy zavedl euro již v roce 1999, stát z Balkánského poloostrova přijal euro až o dva roky později, v roce 2001. I v tomto případě bude zajímavé porovnání. Respondenti průzkumů byli bohužel pouze

⁴³ UK membership of the single currency: An assessment of the five economic tests. Conclusions to the Assessment of the Five Economic Tests. *HM-Treasury* [online]. 2003-06-09 [cit. 2009-02-17]. Dostupný z WWW: <http://www.hm-treasury.gov.uk/euro_assess03_repchap6.htm>.

ze států EU-15. U starších průzkumů tudíž nebylo možné vysledovat případné názorové odchylky u států, jenž stály v danou dobu vně.

Tabulka 4: Vývoj znalosti správného názvu společné měny u obyvatel vybraných zemí EU v roce 1998

<i>Anketní otázka: Jaký je název jednotné měny? [v %]</i>								
	<i>Země</i>	<i>VB</i>	<i>DK</i>	<i>D</i>	<i>B</i>	<i>A</i>	<i>GR</i>	<i>EU-15</i>
	<i>Odpověď</i>							
EBM-49	Euro	37	69	94	82	94	45	78
	Jiná odpověď	24	24	3	11	3	28	10
	Nevím	39	7	3	7	3	27	12
EBM-50	Euro	46	64	95	91	91	49	83

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Tabulka 5: Vývoj hlavních zdrojů informací o euru ve vybraných zemích EU v roce 1998

<i>Anketní otázka: Uveďte čtyři (tři*) nejčastější zdroje, ze kterých jste obdržel informace o euru. [v %]</i>												
<i>Číslo EBM</i>	EBM-49						EBM-50					
<i>Země</i>	<i>VB</i>	<i>DK</i>	<i>D</i>	<i>B</i>	<i>A</i>	<i>GR</i>	<i>VB</i>	<i>DK</i>	<i>D</i>	<i>B</i>	<i>A</i>	<i>GR</i>
<i>Odpověď</i>												
Televize	5	43	54	47	41	45	8	40	49	56	36	50
Noviny, časopisy	4	34	45	28	34	16	6	27	41	36	30	14
Finanční instituce			21	22	25				38	36	31	
Rádio	2	25	22	17	26	13	3	23	23	33	24	10
Rodina, přátelé		8				10						9
Pracoviště	1						2					
E-mail, leták								5				

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Tabulka 6: Vývoj hlavních zdrojů informací o euru ve vybraných zemích EU v roce 1999

<i>Anketní otázka: Uveďte tři (čtyři*) nejčastější zdroje, ze kterých jste obdržel informace o euru. [v %]</i>												
<i>Číslo EBM</i>	EBM-51						EBM-52*					
<i>Země</i>	<i>VB</i>	<i>DK</i>	<i>D</i>	<i>B</i>	<i>A</i>	<i>GR</i>	<i>VB</i>	<i>DK</i>	<i>D</i>	<i>B</i>	<i>A</i>	<i>GR</i>
<i>Odpověď</i>												
Televize	20	62	66	71	59	73	17	51	66	65	52	64
Noviny, časopisy	17	45	54	49	46	30	12	36	57	46	44	26
Finanční instituce	5	11	58	62	51				51	51	50	
Rádio	11	41	34	41	41	19	6	30				
Rodina, přátelé						23						19

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Tabulka 7: Vývoj podpory jednotné měny ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a od roku 2002 do první poloviny r. 2008 (EBM 57 – 69) [v %]

Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69	
		VB	+	26	29	34	36	28	25	31	28	24	23	26	31	28	28	28	29	29	24
-	61		59	49	48	55	59	52	61	63	65	61									66
/	13		12	17	16	17	16	17	11	13	12	13									8

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

4.1.2.3 VYHODNOCENÍ DAT V TABULKÁCH

Souhrnný pohled na tabulky 4 – 6 udává, že pouze 37 %, resp. 46 % dotázaných Britů (GB) znalo správný název společné evropské měny. Tato situace mohla být způsobena dvěma okolnostmi. První lze interpretovat tak, že Britové neznali název této měny, neboť jejich země nepočítala se zavedením eura. Tento názor potvrzují srovnatelné výsledky z Řecka (GR), kde se v roce 1998 také nehovořilo o zavedení eura.

Druhá okolnost, která mohla zapříčinit nízké hodnoty v případě dotazovaných Britů, je právě jejich informovanost. Z tabulek 5 a 6 je patrné, že Britové opět vykazují nejnižší hodnoty ve všech čtyřech zkoumaných obdobích. Z uvedených dat lze mj. usoudit, že televize se ukázala jako nejmasovější médium, ze kterého nejvíce lidí získalo informace o jednotné měně. A to bez výjimky v každém ze sledovaných období. Otázkou zůstává, do jaké míry byly tyto informace z televize pravdivé a ucelené (EBM-69 uvádí, že ve Velké Británii má 51 % lidí sklon věřit televizi, v Řecku je to dokonce pouze 28 % a jedná se tak o nejnižší hodnotu v rámci EU-27). Výsledky z Velké Británie lze porovnat s hodnotami, které byly ve všech sledovaných obdobích v pořadí druhé nejnižší. Jedná se podobně jako v předchozím případě o Řecko. Stojí za povšimnutí, že informace z finančních domů se ani v jednom z výše uvedených států neobjevili na předních třech (čtyřech) místech. Stejná absence lze vyzorovat také v případě Dánska. Plné znění zprávy (EBM-49, EBM-52) ukazuje stejný jev u Švédska, které rovněž není členem eurozóny.

Vzájemným působením obou výše popsaných okolností se lze odhadovat, že ve Spojeném království se téma jednotné měny netěšilo přílišné popularitě a informace, které občané získali, nemohly být dostatečně ucelené. Proto stále převažuje dlouhodobě negativní názor v otázce zavedení jednotné evropské měny ve Velké Británii, jak uvádí tabulka 7. Tuto domněnku nepřímo potvrzuje i skutečnost, že se do informační kampaně nejspíš

nezapojily dostatečně finanční instituce, které se se vzrůstajícím trendem podílely na informovanosti v jiných státech.

4.2 SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO

V Německu bylo euro zavedeno v bezhotovostní podobě 1. 1. 1999, v hotovostní podobě pak k 1. 1. 2002, což odpovídá užití modelu zavedení tzv. madridského scénáře. Z dlouhodobého hlediska je SRN v oblasti zahraničního obchodu pro ČR partnerem číslo jedna. Od doby počátku vzniku samostatné České republiky patří této zemi prvenství mezi státy jak v exportu, tak i importu⁴⁴.

4.2.1 PRŮZKUMY V SOUVISLOSTI SE ZAVEDENÍM EURA, POPULARITA EURA

Dva roky po zavedení, tedy v roce 2004, byl zveřejněn průzkum veřejného mínění⁴⁵, v němž se uvádí, že 67 % dotázaných většinou stále ještě přepočítává ceny z eur na německé marky, 23 % oslovených přepočítává ceny pouze někdy a pouze 10 % respondentů již ceny nepřepočítává. Průzkum prováděla společnost Forsa ve dnech 22. a 23. 12. 2003 na reprezentativním vzorku 1009 občanů spolkového státu, statistická odchylka je 3 %. Společnost FUNK UHR provedla o 3 roky později další průzkum⁴⁶, ze kterého vyplynulo, že stále 44 % lidí zásadně počítá ceny v markách, dalších 33 % přepočítává pouze u větších nákupů a u zbylých 23 % dotazovaných Němců nehraje nová měna žádnou roli.

Němci jsou toho názoru, že s eurem přišlo také zdražování. Jednotná měna si tak vysloužila označení „teuro“⁴⁷. Zdražováním se zabývala společnost Stern TV ve spolupráci s IRI Infoscand-Institutem, jenž na vzorku 284 nejoblíbenějších produktů, zejména potravin, chtěla zjistit, jaké zdražení nastalo v posledních čtyřech letech po zavedení eura⁴⁸. Bylo zjištěno, že od roku 2001 do roku 2005 stojí 80 % sledovaných produktů stejně nebo jsou dokonce levnější. Další zjištění vedlo k tomu, že k nejsilnějšímu zvýšení tedy došlo v roce 2001, kdy bylo tehdy zdraženo 52 % zkoumaných produktů ve srovnání s předcházejícím rokem,

⁴⁴ Dlouhodobý vývoj zahraničního obchodu České republiky. *Český statistický úřad* [online]. 2008-10-06 [cit. 2009-03-05]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/DA00475F3D/\\$File/52573965.pps](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/DA00475F3D/$File/52573965.pps)>.

⁴⁵ Viele Deutsche rechnen weiter in Mark. *Welt Online* [online]. 2004-01-01 [cit. 2009-02-19]. Dostupný z WWW: <http://www.welt.de/wirtschaft/article283271/Viele_Deutsche_rechnen_weiter_in_Mark.html>.

⁴⁶ Aktuelle FUNK UHR-Umfrage: Dreiviertel aller Deutschen rechnen immer noch in D-Mark. *Presseportal* [online]. 2006-11-23 [cit. 2009-02-19]. Dostupný z WWW: <http://www.presseportal.de/pm/56537/905006/funk_uhr>.

⁴⁷ „teuer“ znamená německy „drahý“

⁴⁸ SEEMAN, Richard. SRN: Euro není teuro. *Britské listy* [online]. 2006-01-17 [cit. 2009-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.blisty.cz/art/26600.html>>. ISSN 1213-1792.

a to více než činila inflace, která se pohybovala pod dvěma procenty. Zdražení v průměru dosáhlo 2,7 %. V roce 2002 se průměrné ceny se zvýšily o 0,4 %.

Průzkum Eurobarometer uvedený v tabulce níže pak zachycuje popularitu jednotné měny před zavedením i po zavedení.

Tabulka 8: Vývoj podpory jednotné měny v Německu od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a dále od roku 2002 do první poloviny roku 2008 (EBM 57 – 69) [v %]

Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
DE	+	34	32	34	41	44	42	52	55	53	52	50	50	50	50	50	53	54	52	51
	-	60	62	57	53	48	50	43	40	39	43	44	-	-	-	-	-	-	-	45
	/	6	6	9	6	8	8	5	5	8	5	6	-	-	-	-	-	-	-	4

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

4.2.2 VÝVOJ INFLACE V NĚMECKU

Podle Konvergenční zprávy z roku 1998⁴⁹ Německo splnilo skoro všechna maastrichtská kritéria. Míra inflace měřená indexem HICP před zavedením eura činila 1,4 % (referenční hodnota byla 2,7 %). Tabulka níže ukazuje vývoj inflace v Německu dva roky před přijetím eura čtyři roky po přijetí. Ta potvrzuje výsledky průzkumu společnosti Stern TV. Inflace byla vyšší před přijetím, než-li po něm. Přesto lze konstatovat, že bezprostředně poté, co bylo zavedeno nastal růst cen.

Tabulka 9: Inflace v Německu v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]

Měsíc	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Rok												
2000	1,7	1,7	1,4	1,0	0,9	1,3	1,3	1,0	1,5	1,4	1,4	2,2
2001	1,3	1,7	1,7	2,2	2,8	2,5	2,2	2,3	1,8	1,6	1,3	1,4
2002	2,2	1,8	1,9	1,6	1,1	0,8	1,1	1,1	1,1	1,4	1,2	1,2
2003	0,9	1,2	1,3	0,9	0,7	0,8	0,8	1,2	1,0	1,0	1,4	1,0
2004	1,1	0,8	1,1	1,7	2,1	2,0	2,1	2,1	2,0	2,3	2,0	2,3
2005	1,6	1,9	1,6	1,4	1,6	1,8	1,8	1,9	2,5	2,3	2,2	2,1

Zdroj: Eurostat, ECB

Uvedená tabulka poskytuje informaci o průměrné inflaci v rámci všech sledovaných komodit. Tabulka 10 uvedená dále zachycuje ve stejném období hodnoty inflace u kategorie CP011,

⁴⁹ Konvergenční zpráva EMI březen 1998. ECB [online]. Březen 1998 [cit. 2009-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr1998en.pdf>>. EMI = Evropský měnový institut, dnes ECB

kam se řadí vše od pečiva, masa či ryb, přes živočišné produkty, ovoce a zeleninu až po cukr, med, čokoládu nebo cukrářské výrobky.

Tabulka 10: Inflace v Německu v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2000	94,5	95,2	94,4	95,0	95,3	95,4	95,0	93,9	93,5	93,5	93,9	94,8
2001	96,5	96,8	97,9	99,6	101,6	101,9	101,2	99,6	99,3	99,5	98,8	99,5
2002	102,7	102,1	101,9	101,9	101,8	100,8	100,1	99,0	98,7	98,3	98,0	98,3
2003	99,6	100,1	100,5	100,8	101,0	101,2	100,5	99,4	99,8	99,9	99,7	99,9
2004	101,1	100,6	100,3	100,5	100,8	100,9	100,2	99,2	98,6	98,5	98,3	99,6
2005	99,9	100,5	100,8	100,7	101,2	101,1	100,1	99,2	99,1	98,7	98,9	99,7

Zdroj: Eurostat, ECB

I zde je názorně vidět, jak že bezprostředně po zavedení eura v lednu 2002 nastal výrazný nárůst inflace u výše uvedené kategorie. Podobně tomu bylo i u ostatních států, které zaváděly euro i v rámci zbytku Evropské unie. Stejný jev byl ovšem pozorován i u ČR, Polska nebo Bulharska. Nelze tak s určitostí říci, že toto k tomu došlo v důsledku eura. Svou roli tehdy sehrálo zdražení ropy a z toho odvozených služeb a také silný kurz dolaru⁵⁰.

Výše uvedené dává do souvislostí následující tabulka, kde je zaznamenán vývoj průměrné roční inflace v oblasti elektřiny, plynu a ostatních paliv. Zde v některých letech dochází k deflaci, taktéž i v roce 2002, kdy bylo zavedeno euro. Dvojciferné údaje v posledních letech jsou podobné u většiny států EU a výrazně se neliší od průměru EU-25/EU-27. Podobně jako v ČR došlo ke zdražení energií díky zvýšení ceny ropy na světových trzích.

Tabulka 11: Inflace v Německu v letech 1997-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]

<i>Rok</i>	<i>1997</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Hodnota	2,6	-2,1	2,4	10,9	9,1	-1,1	3,5	3,9	11,8	10,5	3,7	11,4

Zdroj: Eurostat, ECB

4.2.3 DLOUHODOBÉ NEPLNĚNÍ PAKTU STABILITY A RŮSTU V NĚMECKU

K dalšímu vyššímu nárůstu inflace došlo až v roce 2007 (viz. příloha), kdy se německá vláda rozhodla k 1. 1. 2007 zvýšit DPH z 16 % na 19 %. Jednalo se o největší zvýšení daní⁵¹ od roku

⁵⁰ KOHOUT, Pavel. Konec levných potravin?. *FinMag* [online]. 2007-12-11 [cit. 2009-03-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.finmag.cz/clanek/1560/>>. ISSN 1802-9612.

⁵¹ SENKLOVÁ, Zita. Německo rázně zvýšilo daně. *iDNES.cz* [online]. 2006-05-20 [cit. 2009-03-04]. Dostupný z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/nemecko-razne-zvysilo-dane-ddg-/ekonomika.asp?c=A060519_203404_ekonomika_dp>.

1949. Tento krok kritizován některými německými ekonomy⁵², kteří se odhadovali, že v důsledku zvýšení DPH budou Němci utrácet méně a ekonomickému růstu to nepomůže.

Tabulka 12: Vývoj veřejných rozpočtů v Německu v letech 2004-2007 [% v poměru k HDP]

<i>Rok</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
Hodnota	-3,8	-3,3	-1,5	-0,2

Zdroj: Německý statistický úřad (*Statistisches Bundesamt Deutschland*)
Záporné hodnoty znamenají deficit

Německo opakovaně porušilo Pakt stability a růstu tím, že překročilo povolenou hranici -3 % HDP u kritéria schodků veřejných rozpočtů⁵³. Vláda právě tímto krokem chtěla docílit nižšího zadlužení. Tento tah se podle údajů z Německého statistického úřadu⁵⁴ projevil vzhledem k vytyčenému cíli jako účinný.

4.3 ESTONSKO

Estonsko je příkladem země, která měla zájem připojit se k eurozóně podobně jako Slovinsko již k 1. 1. 2007. Do ERM II se tato pobaltská země zapojila 28. června 2004⁵⁵. Tamní vláda se ještě před koncem druhého roku pobytu v ERM II rozhodla odložit datum vstupu do eurozóny o jeden rok⁵⁶. Hlavním důvodem byla vysoká míra inflace. Estonská národní banka 26. dubna 2006 zveřejnila své nové odhady růstu inflace pro rok 2006, které z původních 3,2 % opravila na 4,4 %.

4.3.1 VÝVOJ KONVERGENCE V ESTONSKU PŘED PŘIJETÍM EURA V ROCE 2007

Konvergenční zpráva⁵⁷ z prosince 2006 uvádí, že Estonsko nesplnilo kritérium inflace⁵⁸, neboť inflace za rok 2006 byla na úrovni 4,3 % (referenční hodnota byla 2,8 %).

⁵² FATUROVÁ, Marie. Německo látá deficit vyššími daněmi. *iDNES.cz* [online]. 2006-06-16 [cit. 2009-03-04]. Dostupný z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/nemecko-lata-deficity-vyssimi-danemi-dsp-/ekonomika.asp?c=A060616_131140_ekonomika_maf>.

⁵³ FATUROVÁ, Marie. Německo znovu poruší Pakt stability, za rok prý bude líp. *iDNES.cz* [online]. 2006-06-16 [cit. 2009-03-04]. Dostupný z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/nemecko-znovu-porusi-pakt-stability-za-rok-pry-bude-lip-pjl-/ekonomika.asp?c=A060623_160410_ekonomika_maf>.

⁵⁴ Europäische Union (EU)-Stabilitätspakt : Das europäische Verfahren bei einem übermäßigen Defizit. *Statistisches Bundesamt Deutschland* [online]. [cit. 2009-05-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/DE/Navigation/Statistiken/Volkswirtschaftlich-eGesamtrechnungen/EU-Stabilitaetspakt/EUStabilitaetspakt.psm>>.

⁵⁵ Konvergenční zpráva ECB prosinec 2006. *ECB* [online]. Prosinec 2006 [cit. 2009-02-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000612cs.pdf>>. ISSN 1725938-X.

⁵⁶ Estonsko posouvá datum zavedení eura. *EurActiv* [online]. 2006-04-28 [cit. 2009-02-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/estonsko-posouv-datun-zaveden-eura>>. ISSN 1803-2486.

⁵⁷ Konvergenční zpráva ECB prosinec 2006. *ECB* [online]. Prosinec 2006 [cit. 2009-02-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000612cs.pdf>>. ISSN 1725938-X.

⁵⁸ Údaje za rok 2006 se vztahují k období od listopadu 2005 do října 2006.

Naopak v jiných oblastech Estonsko výrazně převyšuje ostatní kandidáty na společnou měnu. V případě kritéria schodku veřejných byly zjištěny v tomto ohledu přebytky v poměru k HDP ve výši 2,3 % v letech 2004, 2005 a 2,5 % v roce 2006 (referenční hodnota -3%). Estonsko bylo hodnoceno nejlépe i v případě kritéria veřejného dluhu (hrubého dluhu vládních institucí). Ten v poměru k HDP činil -5,2 % v roce 2004, o rok později klesla hodnota na úroveň -4,5 % a ve sledovaném období pro rok 2006 se dostala na rovná -4,0 %.

4.3.2 ESTONSKO DNES – POSUNUTÍ TERMÍNU PŘIJETÍ JEDNOTNÉ MĚNY

Společnou měnu v roce 2007 Estonsko tedy nepřijalo a nestalo se tak ani o rok později. Hlavním důvodem zůstala přetrvávající vysoká míra inflace, kterou se ani v průběhu roku 2007 nepodařilo snížit. Ta v některých měsících daného roku přesáhla hranici 5 %. Podle jedné z posledních zpráv⁵⁹ by se Lotyšsko chtělo pokusit zavést euro v roce 2011, jiné zdroje uvádějí, že nejdříve přichází v úvahu rok 2012, podle expertů Standard and Poor's⁶⁰ je reálný až rok 2013. Inflace červnu 2008 dosáhla na úroveň 11,6 % a jednalo se tak o nejvyšší inflaci od března 1998, tedy za posledních 10 let.

Tabulka 13: Inflace v Estonsku v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2005	4,2	4,6	4,8	4,7	2,9	3,2	3,9	4,2	4,9	4,5	4,0	3,6
2006	4,7	4,5	4,0	4,3	4,6	4,4	4,5	5,0	3,8	3,8	4,7	5,1
2007	5,0	4,6	5,6	5,6	5,9	6,0	6,5	6,1	7,5	8,7	9,3	9,7
2008	11,3	11,5	11,2	11,6	11,4	11,5	11,2	11,1	10,8	10,1	8,5	7,5

Zdroj: Eurostat, ECB

Tabulka 14: Inflace v Estonsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2005	99,5	99,5	99,8	99,5	100,1	101,4	101,1	99,7	98,9	98,9	100,9	100,8
2006	101,9	102,6	102,8	103,2	103,6	104,7	105,7	106,1	106,5	106,4	107,3	107,5
2007	110,2	109,9	111,3	112,6	112,1	112,7	114,4	113,4	115,4	120,3	124,5	125,8
2008	129,1	129,6	130,9	133,3	134,3	133,8	133,9	132,3	131,8	131,7	131,7	132,6

Zdroj: Eurostat, ECB

⁵⁹ Estonsko by chtělo zavést euro v roce 2011. *Měšec* [online]. 2008-03-17 [cit. 2009-02-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/aktuality/estonsko-by-chtelo-zavest-euro-v-roce-2011/>>. ISSN 1213-4414.

⁶⁰ Estonsko: Ekonomická charakteristika země. *BusinessInfo* [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/estonsko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000907/>>.

Údaje z druhé poloviny roku 2008 již vykazují klesající tendenci. Podle Eurostatu činila inflace měřená indexem HICP v Estonsku v prosinci 2008 7,5 %, což této zemi stále neumožňuje pomýšlet na brzké splnění kritéria inflace. Přijetí eura v roce 2011 tak bude, pokud se tak již nestalo, s největší pravděpodobností opět odloženo a bude stanoven nový termín. Níže je zachycen vývoj inflace v letech 2005 – 2008, tedy dva roky před prvním plánovaným přijetím až do současnosti.

Tabulka 15: Inflace v Estonsku v letech 1997-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]

<i>Rok</i>	<i>1997</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Hodnota	15,2	11,9	9,7	2,1	13,5	13,6	3,6	4,1	8,8	8,9	13,9	25,5

Zdroj: Eurostat, ECB

I zde je vidět souvislost mezi růstem inflace v odvětví energií a sledovanou inflací kategorie CP011 - jídlo.

4.4 SLOVINSKO

O zavedení vláda rozhodla v listopadu 2001. Banka Slovenije společně s vládou oficiálně zahájily zavádění programu pro vstup do systému ERM II a pro zavedení⁶¹ společné evropské měny euro 13. listopadu 2003. Jak již bylo uvedeno, Slovinsko se stalo první zemí, která zavedla euro modelem tzv. velkého třesku. Slovinský tolar vstoupil do mechanismu ERM II 28. června 2004. Nedlouho poté byla zveřejněna pravidelná Konvergenční zpráva ECB⁶² poukazuje v té době na vysokou inflaci. Ta byla způsobena mj. zvýšením spotřebních daní. Slovinsko i tak bylo kandidátem, který plnil některá kritéria maastrichtské smlouvy již dávno před vstupem do EU.

4.4.1 VÝVOJ INFLACE VE SLOVINSKU PŘED PŘIJETÍM EURA V ROCE 2007

Na základě slovinské žádosti o posouzení konvergence ze dne 2. března 2006 a litevské žádosti o posouzení konvergence ze dne 16. března 2006 byla v květnu 2006 vypracována Konvergenční zpráva⁶³. Předchozí zpráva poukazovala na vysokou míru inflace. Ta od dubna 2005 do března 2006 dosahovala ve Slovinsku průměrné míry 2,3 % (referenční hodnota byla 2,6 %). Tabulky uvedené dále v textu pak zachycují vývoj inflace od roku 2004 do roku 2007.

⁶¹ (JPC). Cesta Slovinska za eura. *Bankovnictví*, 2007, č. 8, s. 10.

⁶² Konvergenční zpráva ECB 2004. *ECB* [online]. 2004 [cit. 2009-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2004cs.pdf>>.

⁶³ Konvergenční zpráva ECB květen 2006. *ECB* [online]. 2006 [cit. 2009-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2006cs.pdf>>. ISSN 1725938-X.

Jedná se tedy o období, které mapuje vývoj inflace před vstupem země do ERM II až do doby před zavedením společné měny.

Tabulka 16: Inflace ve Slovinsku v letech 2004-2006; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2004	2,3	2,8	3,3	2,7	2,1	1,7	2,0	1,8	3,2	3,2	2,1	2,4
2005	2,3	2,8	3,3	2,7	2,1	1,7	2,0	1,8	3,2	3,2	2,1	2,4
2006	2,6	2,3	2,0	2,8	3,4	3,0	1,9	3,1	2,5	1,5	2,4	3,0

Zdroj: Eurostat, ECB

Pokles cen neenergetického průmyslového zboží a nižší růst cen potravin v důsledku vyšší mezinárodní a tuzemské konkurence kompenzovaly tlak na růst cen vyvolaný vyššími cenami ropy. Změny nepřímých daní a regulovaných cen celkově zvýšily míru inflace v roce 2005 o 1,9 procentního bodu, z čehož přibližně 1,3 procentního bodu připadá na vyšší ceny energií. Ceny energií rostly v letech 2005 či opožděně v roce 2006 v celé EU-25 (viz. tabulka 18).

Konvergenční zpráva z prosince 2006, která byla již zmíněna v jiných souvislostech, mj. uvádí, že s ohledem na Konvergenční zprávu z května 2006 a na návrh Komise rozhodla Rada EU ve složení ministrů hospodářství a financí (Rada ECOFIN) zrušit výjimku pro Slovinsko a umožnit zavést euro k 1. lednu 2007. Pro zavedení eura byl vypracován harmonogram.

4.4.2 ČASOVÝ HARMONOGRAM ZAVÁDĚNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY^{64, 65}

28. 6. 2004 vstoupilo Slovinsko do ERM II s kurzem 239,64 slovinských tolarů (SIT) za 1 €. V roce 2005 byla vytvořena Národní koordinační skupina pro zavedení eura a také byl přijat zákon o duálním zobrazování cen. To začalo platit již od 1. 3. 2006 – tedy 9 měsíců před plánovaným zavedením jednotné měny. Podrobný rozpis je obsažen v příloze této práce. Slovinsko přijalo euro 30 měsíců po vstupu do ERM II.

4.4.3 NÁSLEDKY PŘIJETÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY

Slovinsko před zavedením eura zavedlo tzv. startovací balíčky s euromincemi, se kterými se ale smělo platit až od 1. 1. 2007. Běžným občanům byly určeny startovací balíčky v hodnotě € 12,52. Těch bylo prodáno 450 000. Maloobchodníkům a podnikům byly

⁶⁴ Changeover timetable. *Evro - za vse nas* [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.evro.si/en/slo-and-euro/timetable/>>.

⁶⁵ PANTŮČKOVÁ, Jitka. Slovinsku se zavedení eura „velkým třeskem“ povedlo! *Bankovníctví*, 2007, č. 4, s. 18.

určeny balíčky o hodnotě € 201, těch bylo do konce prosince 2006 prodáno 150 000. Před zavedením též probíhala ve Slovinsku kampaň, která informovala o možných rizicích při přechodu na euro. Bližší informace o této kampani nebylo možné dohledat⁶⁶.

Slovinsko přijalo euro k 1. 1. 2007 a jeho zavedení mělo rychlý a hladký⁶⁷ průběh. Průzkum⁶⁸ Eurobarometer z ledna 2007 zjišťoval, jak rychle se nová měna adaptuje po zavedení eura scénářem velkého třesku. Čtyři dny před koncem duálního období odpověděli pouze 2 % dotazovaných respondentů, že v jejich peněženkách se nacházejí výhradně slovinské tolary.

Tabulka 17: Inlace ve Slovinsku v letech 2007-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2007	2,8	2,3	2,6	2,9	3,1	3,8	4,0	3,4	3,6	5,1	5,7	5,7
2008	6,4	6,4	6,6	6,2	6,2	6,8	6,9	6,0	5,6	4,8	2,9	1,8

Zdroj: Eurostat, ECB

Tabulka mapující míru inflace v jednotlivých měsících ukazuje, že v lednu 2007 klesla míra inflace (oproti prosinci 2006) o 0,2 procentního bodu a další měsíc o dalších 0,5 procentního bodu níže. Ke zdražení statků a služeb bezprostředně po zavedení eura tedy v tomto případě nedošlo. Následující měsíce se vyvíjejí v opačném trendu a růst cen přetrvává až do července 2008, kdy ceny začínají klesat.

Tabulka 18: Inlace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]

<i>Rok</i>	<i>1997</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Hodnota	-	-	-	-	11,2	1,8	4,0	6,2	12,4	8,1	4,0	13,5

Zdroj: Eurostat, ECB

Důvody pro růst cen v první polovině roku můžeme hledat opět v růstu cen energií. Potvrzuje to i zpráva Evropské unie, která mapovala situaci po zavedení eura ve Slovinsku⁶⁷. Makroekonomie nazývá tento jev jako inflaci tlačnou náklady. Opačná okolnost, tedy snížení

⁶⁶ Government of the Republic of Slovenia: Institute of macroeconomic analysis and development. Euro changeover effect on inflation in Slovenia. *Statistični urad Republike Slovenije* [online]. 2007-03-02 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <http://www.stat.si/doc/evro/Euro_changeover_effect_on_inflation_in_Slovenia-IMAD_02mar07.doc>.

⁶⁷ Slovenia's changeover to the euro - a clear success. *Europa.Eu – Press Releases RAPID* [online]. 2007-05-04 [cit. 2009-03-08]. Dostupný z WWW: <<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/609&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>>.

⁶⁸ Dual Circulation period in Slovenia : Daily monitoring of the cash changeover process among the general public. *Europa.Eu – Flash Eurobarometer* [online]. Leden 2007 [cit. 2009-03-08]. Dostupný z WWW: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_204_sum_en.pdf

cen energií, mohla způsobit i pokles inflace, neboť zejména ve druhé polovině roku 2008, zvláště pak ve čtvrtém čtvrtletí došlo k propadu cen ropy na světových trzích.

Tabulka 19: Inflace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2004	102,6	101,7	103,1	102,5	103,0	102,3	101,5	100,0	98,9	97,7	98,9	99,4
2005	100,4	101,7	103,1	100,4	101,0	99,3	98,7	98,5	98,9	98,5	99,6	100,0
2006	101,4	101,7	101,5	100,9	102,7	102,2	101,7	102,5	102,7	101,7	103,3	103,7
2007	105,3	104,4	105,4	107,4	108,9	108,9	109,0	109,0	112,3	115,2	115,4	117,1
2008	120,1	119,7	119,6	120,5	122,6	121,6	122,7	120,6	121,0	121,7	121,9	121,6

Zdroj: Eurostat, ECB

Další sledovanou makroekonomickou veličinou je nezaměstnanost. Tabulka níže uvádí vývoj nezaměstnanosti ve Slovinsku od roku 2005 do 2008. Trend je v tomto ohledu převážně klesající. Podobný vývoj byl zaznamenán u EU-25 resp. EU-27 či EZ-12⁶⁹, později EZ-13 resp. EZ-16 (viz. příloha). Míra nezaměstnanosti ale v lednu 2009 dosáhla ve Slovinsku 4,9 %.

Příčinou jejího růstu je s největší pravděpodobností světová hospodářská krize. Odhaduje se, že se počet nezaměstnaných bude nadále zvyšovat⁷⁰, zejména v Evropě, kde dobíhají delší výpovědní lhůty u již propuštěných zaměstnanců a řada firem ještě s propouštěním svých zaměstnanců váhá. Zavedení eura ve Slovinsku nemělo na nezaměstnanost významný vliv.

Tabulka 20: Nezaměstnanost ve Slovinsku v letech 2005-2008 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2005	6,40	6,40	6,40	6,20	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,90	6,40
2006	6,30	6,50	6,20	7,00	6,50	6,50	6,30	6,00	5,70	5,40	5,60	5,40
2007	5,00	4,70	4,60	4,80	5,10	5,10	5,10	4,80	4,70	4,40	4,30	4,30
2008	4,10	4,40	4,30	4,00	4,30	4,20	4,20	4,20	4,10	4,30	4,30	4,30

Zdroj: Eurostat

4.4.4 POPULARITA JEDNOTNÉ MĚNY VE SLOVINSKU

Popularita eura ve Slovinsku je dlouhodobě jedna z nevyšších v zemích EU-27, potažmo mezi členy eurozóny. Průzkum Eurobarometer mapuje bohužel otázku popularity jednotné měny v této zemi až od jejího přistoupení do EU v roce 2004. Vysoké hodnoty již v počátku šetření,

⁶⁹ EZ = Eurozóna, tj. země, kde byla zavedena jednotná evropská měna. Číslo za zkratkou „EZ“ vyjadřuje počet zemí, které euro používají.

⁷⁰ GOLLA, Petr. Nezaměstnanost ve světě roste, kde se zastaví? *Finance.Cz* [online]. 2009-01-19 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/206223/>>.

tedy ještě před zavedením jednotné měny lze nejspíš přičíst dobré informační kampani, která stála 2 miliony eur⁷¹. Popularita eura naměřená v EBM-67 patří k nejvyšší prozatím naměřené hodnotě. Kampaň se vedla již dlouho před zavedením eura. „Celý proces zná, nebo to o sobě alespoň tvrdí, 90 % obyvatel, 96 % je s implementací jednotné měny spokojeno. Obyvatelé jsou navíc přesvědčeni, že mají velmi dobrý přístup ke všem informacím a že jim vláda ani centrální banka nic netají,“ uvedla šéfka zastoupení Evropské komise ve Slovinsku Mihela Zupančič.

Tabulka 21: Vývoj podpory jednotné měny ve Slovinsku od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]

Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
SI	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	83	77	82	83	91	86	90
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

Lze říci, že zavedení eura ve Slovinsku proběhlo po organizační stránce úspěšně. Úspěch lze najít zejména v tom, že všechny dokumenty, které se vážou k této události, byly od začátku veřejné a vládní představitelé neměli problém vysvětlit vše, co je třeba. Kvůli obavám z růstu inflace po zavedení eura byly do celého procesu zavedení eura byly vtaženy i spotřebitelské organizace. Hladký průběh zavedení byl také výsledkem dlouhých příprav na zavedení eura.

4.5 SLOVENSKO

4.5.1 POPULARITA JEDNOTNÉ MĚNY NA SLOVENSKU

Slovensko patří mezi země, kde se popularita eura nachází mezi průměry EU-27 a EZ-15, resp. EZ-16. Procento lidí, kteří novou měnu podporují je podle posledního Eurobarometru o 13 procentních bodů vyšší než v ČR. Podle jiného průzkumu⁷², který prováděl Ústav pre výskum verejnej mienky pri Štatistickom úrade, má 87 % dotázaných Slováků střední nebo velké obavy z růstu cen. Přitom v červenci⁷³ 2008 to bylo pouze 64,8 % dotázaných.

⁷¹ HRSTKOVÁ, Julie. Slovinsko: Euro v roce jedna. *Ekonom*, 2007, č. 22, s. 68.

⁷² ROČKÁR, Marek. Euro prinesie rast cien, obáva sa 87 percent Slovákov. *Aktuálne.Sk* [online]. 2008-11-19 [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.sk/ekonomika/slovensko-a-ekonomika/clanek.phtml?id=1169107>>.

⁷³ Slováci jsou pesimisté, polovina se bojí zavedení eura. *Aktuálně.Cz* [online]. 2008-07-11 [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/evropske-penize/clanek.phtml?id=610572>>.

Tabulka 22: Vývoj podpory jednotné měny na Slovensku od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]

Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
SK	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	72	60	63	65	69	63	66
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „ + “ = PRO; „ - “ = PROTI; „ / “ = NEVÍM

4.5.2 INFLACE A NEZAMĚSTNANOST NA SLOVENSKU

Slovensko se narodil od jiných zemí nepotýká tolik s inflací jako spíše s nezaměstnaností. Ta má ve sledovaném období v meziročních srovnáních klesající tendenci. V několika měsících byla nezaměstnanost na Slovensku nejvyšší ze všech států EU. Našeho východní souseda na druhou stranu může těšit pravidelně vysoké tempo růstu HDP, které bylo způsobeno mj. průmyslovou produkcí automobilek PSA a Kia⁷⁴. To mělo příznivý dopad na nezaměstnanost. Slovenský úřad inflaci nižší zhruba o 2 %. Jedná se o odlišnou metodiku měření nezaměstnanosti. Aby bylo možné porovnávat stejné údaje ve více státech, zvolil jsem jako primární zdroj právě Eurostat.

Tabulka 23: Inflace na Slovensku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]

Měsíc	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
2005	3,2	2,7	2,4	2,7	2,4	2,6	2,1	2,1	2,3	3,5	3,6	3,9
2006	4,1	4,3	4,3	4,4	4,8	4,5	5,0	5,0	4,5	3,1	3,7	3,7
2007	2,2	2,0	2,1	2,0	1,5	1,5	1,2	1,2	1,7	2,4	2,3	2,5
2008	3,2	3,4	3,6	3,7	4,0	4,3	4,4	4,4	4,5	4,2	3,9	3,5

Zdroj: Eurostat, ECB

Tabulka 24: Inflace na Slovensku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]

Měsíc	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
2005	100,7	100,6	100,5	100,4	101,1	102,4	100,8	99,0	98,5	98,3	98,7	99,0
2006	100,4	101,0	101,5	102,1	104,1	104,6	103,2	101,4	101,4	101,2	102,1	102,6
2007	104,8	105,3	105,1	106,4	106,8	106,4	104,8	103,5	104,5	107,8	109,2	110,2
2008	112,5	113,2	113,5	114,9	116,2	117,1	115,5	114,2	113,0	112,9	112,5	112,4

Zdroj: Eurostat, ECB

⁷⁴ ZEMÁNEK, Josef. Ekonomický duel Česko : Slovensko - rok 2006. *Euroekonom* [online]. 2007-04-02 [cit. 2009-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jz-duel2006>>.

Tabulka 25: Inflace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]

<i>Rok</i>	<i>1997</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Hodnota	5,7	5,0	51,3	47,2	18,9	3,6	23,5	15,3	8,5	14,9	2,6	4,1

Zdroj: Eurostat, ECB

Tabulka 26: Nezaměstnanost na Slovensku v letech 2005-2008 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2005	16,9	16,7	16,7	16,4	16,5	16,4	16,3	16,2	16,2	16,2	16,0	16,1
2006	15,8	15,8	15,7	15,5	15,5	15,1	14,0	13,1	12,8	12,7	12,3	12,0
2007	11,0	11,0	10,8	10,5	10,8	10,7	10,6	11,1	11,1	11,2	11,0	10,8
2008	10,4	9,9	9,8	10,0	10,5	10,5	10,3	9,9	10,0	10,0	9,1	9,4

Zdroj: Eurostat

Podle Konvergenční zprávy⁷⁵ z prosince 2006 Slovensko splňovalo pouze míru dlouhodobých úrokových sazeb a poměr veřejného dluhu k HDP. V oblasti inflace a u kritéria poměru schodku státního rozpočtu k HDP byly překročeny referenční hodnoty. Následující Konvergenční zpráva⁷⁶ z roku 2008 ovšem ukazuje, že nedostatky, na které bylo poukazováno ve zprávě z roku 2006, byly napraveny. Referenční hodnota inflace pro období duben 2007 až březen 2008 byla 3,2 %. Míra inflace na Slovensku byla za toto období 2,2 %. Státní schodek byl v danou dobu roven hodnotě -2 % HDP a veřejný dluh tvořil 29,2 % HDP. Slovensko splňovalo i míru dlouhodobých úrokových sazeb. Obavy z nepřijetí Slovenska mezi státy eurozóny jsou zmíněny i v poslední uvedené Konvergenční zprávě (2008), která upozorňuje na vysokou volatilitu v případě inflace na Slovensku a s tím spojený možný růst inflace v následujících měsících. Přesto Slovensko počítalo se zavedením eura k 1. 1. 2009 již ve svém Harmonogramu, který byl rozdělen do 4 etap.

4.5.3 ČASOVÝ HARMONOGRAM ZAVÁDĚNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY⁷⁷

Slovensko začalo s legislativními i politickými přípravami ještě dříve, než vstoupilo společně s dalšími devíti zeměmi v květnu 2004 do Evropské unie. Vláda Slovenské republiky dne 16. 7. 2003 schválila Strategii přijetí eura v SR a společný postup vlády SR a Národnej banky

⁷⁵ Konvergenční zpráva ECB prosinec 2006. *ECB* [online]. Prosinec 2006 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000612cs.pdf>>. ISSN 1725938-X.

⁷⁶ Konvergenční zpráva ECB květen 2008. *ECB* [online]. Květen 2008 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000805cs.pdf>>.

⁷⁷ Slovensko a prechod na euro. *EuroInfo* [online]. 2009-02-10 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroinfo.gov.sk/index/go.php?id=354>>.

Slovenska pro vstup Slovenské republiky do eurozóny. 8. 9. 2004 vláda schválila Konkretizaci strategie přijetí eura v SR. 23. 6. 2005 Bankovní rada NBS a 6. 7. 2005 vláda SR schválili „Národný plán zavedenia eura v Slovenskej republike“. Další proces přípravy v sousedním Slovensku byl rozdělen do čtyř etap. Jejich podrobný popis je v příloze této práce.

4.5.4 OMEZENÍ BRÁNÍCÍ ZNEUŽITÍ ZAVEDENÍ EURA KE ZDRAŽOVÁNÍ

Prvním opatřením byl tzv. Generálny zákon. Jedná se o zákon č. 659/2007 Z. z., o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon, jenž byl vypracován ministerstvem financí SR, ministerstvem spravedlnosti SR, ministerstvem hospodářství SR a NBS, upravuje zavedení eura na Slovensku, přepočítání z korun na euro a pravidla duálního oceňování⁷⁸. Tento zákon v § 3 mj. uvádí, že NBS i komerční banky mají od druhého pracovního dne po uplynutí období duálního hotovostního peněžního oběhu právo omezit bezplatnou výměnu.

Dále vláda vypracovala etický kodex pro zavedení eura. V něm se popisují pravidla, jak usnadnit lidem adaptaci na euro a orientaci v novém měnovém systému. Podpisem kodexu se signatář mj. zavazuje⁷⁹, že nezneužije proces zavedení eura k neodůvodněným cenovým pohybům produktů a služeb, že přepočty cen z národní měny na euro budou podnikatelé vykonávat důkladně s maximální možnou přesností či budou vytvořeny možnosti, aby si zákazníci mohli jednoduchým způsobem porovnat ceny nabízených produktů a služeb, atd. Signatář kodexu obdrží nálepku, kterou poté vylepí na viditelném místě a informuje tak své zákazníky o zapojení do projektu⁸⁰.

Obrázek 4: Logo pro signatáře etického kodexu na Slovensku

Zdroj: Zavedenie eura v SR⁸¹

⁷⁸ Postup při zavedení eura. *Zavedenie eura v SR* [online]. [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.euro.vlada.gov.sk/index.php?ID=1048>>.

⁷⁹ Etický kodex Slovenska pro zavedení eura. *OPojistění.Cz* [online]. 2008-07-24 [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.opojisteni.cz/ekonomika/eticky-kodex-slovenska-pro-zavedeni-eura/>>.

⁸⁰ Etický kodex - registracia. *Euromena.Sk* [online]. [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.euromena.sk/registracia/10594s>>.

⁸¹ Etický kódex pre zavedenie eura. *Zavedenie eura v SR* [online]. [cit. 2009-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.euro.vlada.gov.sk/index.php?ID=1434>>.

4.5.5 ZAVÁDĚNÍ EURA DO OBĚHU, PROBLÉMY PO ZAVEDENÍ

Již 1. 12. 2008 bylo možné si za 500 SKK (=16,60 EUR) zakoupit tzv. startovací balíček se 45 euromincemi. Těch bylo vydáno 1,2 milionu⁸². Zakoupit je bylo možno buď v NBS nebo na poštách. Zkušenost vycházela ze situace ve Slovinsku, kde startovací balíčky prodávali o dva roky dříve. Použití těchto mincí bylo možné až od 1. ledna 2009. Komplikace nastaly v prvních dnech po novém roce, kdy řada bank měla dopředu avizovala omezení služeb na svých pobočkách. Poskytovány byly především směnárenské operace, vklady klientů na účet, výběr z bankomatů či přístup klientů do bezpečnostních schránek⁸³. I přes to, že banky daly svým klientům tato omezení na vědomí, i přesto se tvořily v bankách fronty⁸⁴.

Poté, co skončila bezplatná výměna starého oběživa, zavedly banky poplatky. Některé banky si účtovaly 2 % z částky, avšak minimální poplatek byl zpravidla vyšší než 1 €, jiné účtovaly poplatek až 1 eurocent za každou minci. Vzniklou situaci nespokojených klientů musela vyřešit až Ficova vláda. Premiér Robert Fico vyzval banky ke zrušení poplatků⁸⁵. Banky poplatek za vklady a výměnu peněz snížily. Slovenský premiér ale i nadále požadoval jejich úplné zrušení. Pohrozil, že existuje široká shoda na přijetí zákona, který by zrušení poplatků nařídil. Zákon č. 66/2009 Z. z. s účinností od 1. 3. 2009 zakazuje bankám a jiným peněžním institucím až do 31. 8. 2009 účtovat poplatek za úkony, které souvisí s vkladem v hotovosti⁸⁶. Do konce srpna by měl být nalezen vhodný způsob, jak vzniklou situaci řešit. Problém s drobnými euromincemi by mělo vyřešit jejich stažení.

⁸² Slovensko bude mít ve startovacím balíčku 45 euromincí. *Aktuálně.Cz* [online]. 2008-09-27 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/evropske-penize/clanek.phtml?id=612176>>.

⁸³ Příloha týdeníku *Ekonom - Euro na Slovensku*; Velký třesk se blíží. *PriceWaterhouseCoopers* [online]. 2008-10-17 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <[http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishings.nsf/docid/203a0572e87229f2802570f800783ec8/\\$file/2008-10-17_Ekonom_EuroNaSlovensku_Susila.pdf](http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishings.nsf/docid/203a0572e87229f2802570f800783ec8/$file/2008-10-17_Ekonom_EuroNaSlovensku_Susila.pdf)>

⁸⁴ Ľudia tvoria fronty v bankách pre euro. *TVNoviny* [online]. 2008-12-29 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://tvnoviny.sk/spravy/regiony/ludia-tvorja-fronty-v-bankach-pre-euro.html>>.

⁸⁵ CSERNÁK, Peter. Fico zatlačil, banky znižujú poplatky. *eTrend* [online]. 2008-01-30 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.etrend.sk/osobne-financie/moje-ucty/fico-zatlacil-banky-znizuju-poplatky/156862.html>>

⁸⁶ Zákon č. 66/2009 Z. z. ze dne 11. února 2009 o o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In *Zbierka zákonov Slovenskej Republiky*. 2009, částka 29, s. 814-816.

Od 1. do 9. 3. 2009 probíhal na Slovensku průzkum⁸⁷, který zjišťoval jak občané hodnotí rozhodnutí o vstupu Slovenska do eurozóny. Celkem 83 % považuje toto rozhodnutí za „správné“ nebo „spíše správné“.

4.5.6 **DISKUZE O OMEZENÍ POUŽÍVÁNÍ DROBNÝCH CENTOVÝCH MINCÍ**

Slováky po přechodu na euro v peněženkách více trápí velké množství drobných mincí. Právě mince s nominální hodnotou 1 cent a 2 centy byly předmětem sporu o vybírání poplatků. U slovenských spotřebitelů tak nemají velkou oblibu. Na Slovensku se tak otevřela veřejná diskuze, jejímž předmětem je omezení výše uvedených mincí v oběhu. Oficiální sdělení zatím vydala pouze NBS, která prohlásila, že se touto otázkou v současné době nezabývá. Její prioritou je teď stahování původní slovenské měny. Zdroj⁸⁸ dále uvádí, že k podobnému kroku došlo již dříve v řadě jiných evropských zemí, například ve Finsku či Holandsku. Finsko dokonce zavedlo zaokrouhlování na 5 centů ještě před zavedením eura v roce 2002⁸⁹. Velký dopad na inflaci by to údajně mít nemělo. Slovensko, podobně jako ČR, zrušila používání mincí s nominální hodnotou 10 a 20 haléřů, přesto ceny zboží zůstaly takto oceňovány a zaokrouhlování se provádělo až v konečném součtu. Podobnou situaci lze očekávat i v případě, že by Slovensko sáhlo k omezení výše uvedených mincí. Předběžná prohlášení⁹⁰ k této věci naznačují, že by k zaokrouhlování částek na 5 centů, a tím k vytlačení drobných mincí z běžného platebního styku, mohlo dojít již v roce 2010.

⁸⁷ Prijatie eura vníma pozitívne 83 percent Slovákov. *Euromena.Sk* [online]. 2009-03-31 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.euromena.sk/aktuality-prijatie-eura-vnima-pozitivne-83-percent-slovakov/1611s12066c?stxt=&sekcia=&oblast=&sfrom=&sto=&page=1>>.

⁸⁸ MRAVCOVÁ, Jana. Najmenšie eurocenty majú na mále. *eTrend* [online]. 2009-02-26 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.etrend.sk/osobne-financie/moje-ucty/najmensie-eurocenty-maju-na-male/159557.html>>.

⁸⁹ ZÁRUBA, Igor. Loučení s láskou. *iHNed.Cz* [online]. 2009-01-08 [cit. 2009-03-24]. Dostupný z WWW: <http://ekonom.ihned.cz/c4-10005590-32398360-406000_d-loucení-s-laskou>.

⁹⁰ ONUFER, Andrej. Zaokrúhľovanie na 5 centov bude možno už od roku 2010. *Aktuálne.Sk* [online]. 2008-03-05 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.sk/ekonomika/euro/clanek.phtml?id=1176867>>

5 ČESKÁ REPUBLIKA A EURO

5.1 *PLNĚNÍ KONVERGENČNÍCH KRITÉRIÍ*

K přijetí eura se Česká republika zavázala vstupem do EU. V současné době má dočasnou výjimku na jeho přijetí. K přijetí eura je nezbytné splnit tzv. maastrichtská kritéria. Plnění těchto kritérií v České republice od roku 2002 do roku 2008 jsou uvedeny v následující tabulce. Zdrojem informací jsou konvergenčních zprávy z let 2004⁹¹, 2006⁹² a 2008⁹³ vypracované Evropskou centrální bankou.

Tabulka 27: Přehled plnění konvergenčních kritérií v letech 2002-2008 v ČR [v %]

<i>Rok</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
<i>Kritérium</i>							
Míra inflace měřená indexem HICP [v %]	1,4	-0,1	1,8	1,6	2,1	3,0	4,4
Míra dlouhodobých úrokových sazeb [v %]	4,9	4,1	4,7	3,5	3,8	4,3	4,5
Deficit st. rozpočtu v poměru HDP [v %]	-6,8	-12,6	-2,9	-3,6	-2,7	-1,6	-1,4
Poměr veřejného dluhu k HDP [v %]	28,8	37,8	30,7	30,4	29,4	28,7	28,1
Účast v systému ERM II	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Zdroj: ECB

Referenční hodnoty u inflace činila 2,4 % pro rok 2004, 2,8 % v roce 2006, 3,0 % v roce 2007 a 3,2 % v roce 2008. U kritéria dlouhodobých úrokových sazeb se jednalo o hodnotu 6,4 % v roce 2004, o dva roky později 6,2 % a v roce 2008 6,5 %. V roce 2007 jsem vycházel z hodnot uvedených v Konvergenční zprávě z roku 2007, jenž byla vypracována pro Kypr a Maltu.

5.1.1 *INFLACE V ČR*

Již z vývoje inflace, čili růstu cenové hladiny, u výše popsaných zemí vyplývá, že právě vysoká či zvyšující se míra inflace bývá často jedním z největších hrozeb zemí, které již euro zavedly nebo se jej zavést chystají. V České republice je vývoj inflace dlouhodobě v rámci konvergenčních kritérií příznivý. Výjimku tvoří poslední roky 2007 a 2008. Začátkem druhé poloviny roku 2007 se v České republice projevil celosvětové zvýšení cen ropy, což mělo dopad i na spotřebitelské ceny. Trend růstu cen přetrvával až do prvního čtvrtletí roku 2008.

⁹¹ Konvergenční zpráva ECB 2004. *ECB* [online]. 2004 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2004cs.pdf>>.

⁹² Konvergenční zpráva ECB prosinec 2006. *ECB* [online]. Prosinec 2006 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000612cs.pdf>>. ISSN 1725938-X.

⁹³ Konvergenční zpráva ECB květen 2008. *ECB* [online]. Květen 2008 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2000805cs.pdf>>.

V lednu 2008 byla míra inflace měřená indexem HICP v ČR 7,9 % a jednalo se tak o nejvyšší hodnotu od září 1998. I přesto, že ve druhé polovině roku 2008 docházelo k prudkému poklesu cen ropy (v prosinci až na hranici 32 USD za barel), na inflaci se podepsalo zvýšení snížené DPH z 5 % na 9 %. Eurostat uvádí, že míra inflace v lednu 2009 byla 1,4 %.

Tabulka 28: Inflace v ČR v letech 2004-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]

<i>Měsíc</i>	<i>Leden</i>	<i>Únor</i>	<i>Březen</i>	<i>Duben</i>	<i>Květen</i>	<i>Červen</i>	<i>Červenec</i>	<i>Srpen</i>	<i>Září</i>	<i>Říjen</i>	<i>Listopad</i>	<i>Prosinec</i>
<i>Rok</i>												
2004	2,00	2,00	2,20	2,00	2,60	2,70	3,00	3,10	2,80	3,10	2,60	2,50
2005	1,50	1,40	1,10	1,40	0,90	1,30	1,40	1,40	2,00	2,40	2,20	1,90
2006	2,40	2,40	2,40	2,30	2,80	2,30	2,40	2,60	2,20	0,80	1,00	1,50
2007	1,40	1,70	2,10	2,70	2,40	2,60	2,50	2,60	2,80	4,00	5,10	5,50
2008	7,90	7,60	7,10	6,70	6,80	6,60	6,80	6,20	6,40	5,70	4,10	3,30

Zdroj: Eurostat, ECB

5.1.2 MÍRA DLOUHODOBÝCH ÚROKOVÝCH SAZEB V ČR

Průměrná úroveň dlouhodobých úrokových sazeb v období od listopadu 2005 do října 2006 dosahovala 3,8 % (referenční hodnota byla 6,2 %). Během turbulencí na finančních trzích ve třetím čtvrtletí roku 2007 se však diferencíál dlouhodobých úrokových sazeb mírně zvýšil. Přesto s tímto kritériem nemá ČR dlouhodobě problém. Prognóza úrokových sazeb z vládních dluhopisů v ČR je závislá na zdravém vývoji veřejných financí⁹⁴.

5.2 POPULARITA EURA V ČR

V současné době neexistuje v České republice přímá oficiální kampaň, která by občany informovala o výhodách zavedení jednotné měny či je připravila na možná rizika spojených například se zaokrouhlováním, apod. Občané mohou mít k dispozici pouze médii zpracované informace, jenž mohou být nevyvážené nebo neúplné. Prozatím je v provozu pouze oficiální webová stránka a bezplatná linka, na kterou se mohou občané obrátit s dotazy ohledně zavedení eura.

Následující tabulka uvádí vývoj podpory jednotné měny v České republice od jejího vstupu do Evropské unie v roce 2004.

⁹⁴ Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou. *ZavedeníEura.Cz* [online] [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2008_pdf.pdf>

Tabulka 29: Vývoj podpory jednotné měny v České republice od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]

Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
CZ	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	63	60	57	60	60	53	53
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

5.3 STRATEGIE PŘISTOUPENÍ ČR K EUROZÓNĚ⁹⁵

V roce 2003 byl schválen dokument Strategie přistoupení ČR k eurozóně. Vzhledem k tomu, že původní Strategie nebyla naplněna, přináší vláda ČR a ČNB její aktualizaci. Tato aktualizace zohledňuje domácí i zahraniční vývoj od doby schválení původního textu a stejně jako původní dokument představuje společný a koordinovaný přístup vlády ČR a ČNB k budoucímu přijetí eura. V tomto dokumentu se zohledňuje domácí i zahraniční vývoj od doby schválení původního textu a stejně jako původní dokument představuje společný a koordinovaný přístup vlády ČR a ČNB k budoucímu přijetí eura. Aktualizovaná strategie z roku 2007 nepředpokládala současnou světovou krizi. Termín pro přijetí nebyl v tomto dokumentu stanoven.

5.4 TERMÍN PŘIJETÍ EURA V ČR

V pořadu Otázky Václava Moravce ze dne 1. 1. 2009 prohlásil tehdejší premiér Ing. Mirek Topolánek (ODS), že vláda stanoví termín přijetí eura 1. listopadu 2009. Ve stejném pořadu vystoupil též doc. Ing. Oldřich Dědek CSc., který naznačil, že nejbližší možný termín, kdy ČR bude moci zavést euro, je rok 2013. Vše se ovšem odvíjí od plnění maastrichtských kritérií. Otázkou nadále zůstává, jak dlouho bude trvat světová krize, resp. jaké budou následky krize v ČR. Prozatím posledním, kdo se k této problematice vyjadřoval, byl Ing. Jiří Paroubek (ČSSD)⁹⁶. Doposud prosazovala jeho strana brzké zavedení eura, ale Paroubek změnil postoj a uvádí, že „přijetí eura stojí na druhé koleji. V této chvíli potřebujeme udržet hospodářství v růstu“. Vzhledem k důsledkům finanční krize Paroubek očekává deficit veřejných rozpočtů

⁹⁵ Aktualizovaná strategie přistoupení České republiky k eurozóně : Materiál schválený vládou dne 29. 08. 2007. Společný dokument vlády ČR a ČNB. *MF ČR* [online]. 2007-08-29 [cit. 2009-03-25]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Eurozona_CR_2007.pdf>.

⁹⁶ ČT24. S eurem nechce spechat už ani Paroubek. *ČT24* [online]. 2009-04-02 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.ct24.cz/ekonomika/50470-s-eurem-nechce-spechat-uz-ani-paroubek/>>.

ve výši 150-200 miliard korun. Schodek představuje 3,9 % - 5,2 % HDP (referenční hodnota jsou 3 %). Rozpočet pro letošní rok byl schválen se schodkem 38 miliard Kč.

5.5 **KLAUSOVA KRITÉRIA; TZV. „ČESKOLIPSKÁ“**

V souvislosti s Brownovými kritérii, jež jsou popsána výše, jsou často uváděna do souvislosti též Klausova kritéria. Jak uvádí prezident Václav Klaus na svých webových stránkách⁹⁷, Brownův ekonomický test, resp. jeho kritéria, mohou být pro Českou republiku inspirující. Klaus si ovšem uvědomuje jisté odlišnosti mezi našim státem a ostrovní konstituční monarchií a tvrdí, že by se jednalo pouze o inspiraci, nikoliv však o návod. V souvislosti s tím navrhnul v roce 2006 vlastní kritéria. Jde spíše otázky, které lze podle něj aplikovat v našich podmínkách. Klaus je nazývá pracovně jako „českolipská“.

- Přineslo euro slibované výsledky a stala se eurozóna oblastí rychlého a dynamického růstu, zda je eurozóna zárukou fiskální a měnové stability a zda členské země eurozóny dodržují svá vlastní pravidla?
- Došlo již k dostatečně vysoké konvergenci a je naše ekonomická struktura kompatibilní se zeměmi eurozóny a nakolik vadí rozdíly v ekonomické úrovni, v mzdové hladině, v produktivitě práce a zejména v cenové hladině a cenové struktuře?
- Jaké jsou názory na formu probíhajícího integračního procesu? Má měnová unie urychlovat další integrační procesy či nikoliv?

Na výše uvedené reagoval ve stejném deníku⁹⁸ guvernér ČNB Zdeněk Tůma. Podle něj může být zavádějící hovořit o domácích kritériích, neboť to vzbuzuje dojem, že u jednotlivých zemí lze určit konkrétní hodnoty, kterých mají v té či oné analýze dosáhnout. Tento typ analýz může říci, zda se v jednotlivých oblastech lépe nebo ne. Kritéria tak pro nás mohou být vodítkem, ale nemohou nám dát jasnou odpověď na otázku o mnoha ekonomických a politických dimenzích – zda a kdy euro. Tůma však souhlasí a podporuje Klause v tom, aby byla vedena diskuze o filozofii integrace Evropy a úloze eura v tomto procesu.

⁹⁷ Klaus, Václav. Klausova kritéria pro přijetí (či nepřijetí) společné evropské měny. *VaclavKlaus.Cz* [online]. 2006-01-20 [cit. 2009-02-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.vaclavklaus.cz/klaus2/asp/clanek.asp?id=DAU0uWjIOMv>>. Otištěno též v Lidových novinách: KLAUS, Václav. Klausova kritéria. *Lidové noviny*. 2006-01-20, roč. XIX, č. 17, s. 11.

⁹⁸ TŮMA, Zdeněk. Klausovo východisko je chybné. *Lidové noviny*. 2006-01-26, roč. XIX, č. 22, s. 10.

6 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo analyzovat zkušenosti vybraných států EU se zaváděním jednotné evropské měny. Byly analyzovány některé makroekonomické ukazatele. Především ty, na které jsou zaměřena maastrichtská kritéria. Zvláštní pozornost byla věnována inflaci měřené indexem HICP. Dále byl sledován vývoj popularity jednotné evropské měny. Vzhledem k problematice jsem závěr strukturoval do několika klíčových segmentů, k niž se vyjádřím.

Zavádění jednotné měny

Zkušenosti ze Slovinska i Slovenska ukázaly, že **zavedení eura modelem velkého třesku je rychlé a efektivní**. Tento model klade důraz na to, aby vše bylo připraveno v několika málo měsících před zavedením. Právě ve slovenských bankách se ale tvořily fronty. Ve Slovinsku nic podobného zaznamenáno nebylo. Dle mého názoru za to mohou **startovací balíčky**. Ty jsou sice praktickým nástrojem k tomu, aby se lidé s novou měnou seznámili, ale seznámí se pouze s mincemi jednoho státu. Navíc s těmito penězi lidé nemohou ihned disponovat. Řešením by podle mého názoru bylo zavedení inovovaných startovacích balíčků, které by obsahovaly i mince jiných států. Teprve potom lze v této souvislosti hovořit o komplexní informovanosti. Proto by do budoucna bylo vhodné uvažovat o **dvou verzích startovacích balíčků**. V jedné verzi by byly mince, u nichž by rubová strana byla stejná, jako je tomu v současnosti. Druhé verze by obsahovala mince s rubovou stranou všech států eurozóny. Tím by tak zákazník obdržel peníze s nimiž by mohl v případě potřeby disponovat. To by nejspíš vyvolalo poptávku u spekulantů, kteří by zneužívali balíčků k získání platného oběživa bez manipulačních poplatků. V takovém případě by musel balíček obsahovat pouze mince s nejmenší nominální hodnotou nebo by tento balíček byl k dispozici za příplatek o hodnotě manipulačního poplatku.

Inflace

V otázce zdražování **nebyl prokázán přímý vliv zavedení eura na růst cen statků a služeb**. Přesto toto tvrzení v obecné rovině nevyvrací. Zdražení, ke kterému mohlo u sledovaných států dojít, bylo způsobeno v důsledku růstu cen energií, jenž - co by vstupní komodita - ovlivnily konečné ceny. Svou roli v tomto mohla sehrát také vnímaná inflace, tedy subjektivní pocit zdražení statků a služeb konečnými spotřebiteli.

Informovanost

V případě Velké Británie byl zmíněn dílčí závěr, který poukazuje na **nízkou informovanost Britů** v otázce jednotné měny. Oproti tomu popularita Slovinců po zavedení deklaruje, že dobrá informační kampaň může být pevným základem i pro stát, který jako první zavedl jednotnou měnu do té doby nevyzkoušeným velkým třeskem. I kladné hodnocení Slováků pro nás může být v této věci vodítkem. V případě zavedení eura v ČR by měla být vedena taková **informační kampaň**, která nebude pouze ukazovat přednosti jednotné měny, ale bude umět přiznat i některé slabé stránky či uvede mýty, které následně bude umět vyvrátit. Teprve potom občan získá dojem, že je kampaň objektivní a informačně vyvážená. Významnou roli budou hrát v tomto směru sdělovací prostředky. Bylo by vhodné legislativně zajistit **garanci objektivity sdělovaných informací** v této otázce.

Plnění konvergenčních kritérií

Plnění kritérií je nezbytné pro úspěšný vstup do eurozóny. Na příkladu Estonska je vidět, že i nesplnění jediného kritéria může znamenat konec nadějí na přijetí eura. Právě **inlace** byla příčinou toho, proč Estonsko vstup do eurozóny nejprve bylo nuceno o rok odložit a následně termín zavedení přehodnotit. V souvislosti s kritérií byly zmíněny **Gordonovy testy** a také **Českolipská kritéria**. Prezidentu Klausovi nelze v tomto směru vytknout snahu nahlížet na věc z jiné strany. A to nejen u věcí ekonomických. Nicméně Česká republika nestála nikdy v historii, nestojí ani v tuto chvíli a nejspíše nebude stát ani v budoucnu v takové mezinárodní pozici, ve které posledních několik století stojí Velká Británie, jenž si dokázala vyjednat výjimku a stanovila vlastní ekonomická pravidla – testy – pro **vypsání referenda**. Jako faktor, jenž ovlivňuje plnění konvergenčních kritérií, a sice hospodářské krizi, se budu věnovat níže.

Referendum

V souvislosti se situací ve Velké Británii již byla zmíněna otázka **vypsání referenda**. Výsledky posledních parlamentních voleb z června 2006 ukázaly, že poměr hlasů pro levicové i pravicové strany je na této úrovni vyrovnaný. Je potřeba zmínit, že strany vládnoucí koalice měly po volbách v roce 2002 pouze těsnou většinu (101:99). Podobně tomu bylo i po volbách z roku 2006. Senátní volby na podzim 2008 už tak vyrovnané nebyly. K tomu, aby mělo smysl vypisovat referendum, musely by obě největší parlamentní strany - ODS a ČSSD - vyjádřit ve svých volebních programech podporu pro zavedení eura v určitém termínu. Domnívám se, že pokud by se výše uvedené politické strany na parlamentní úrovni nedokázaly v této otázce

sjednotit a zároveň by bylo vypsáno referendum o vstupu ČR do eurozóny, zůstával by výsledek tohoto referenda nejistý, neboť voliči by se v referendu rozhodovali podle toho, jaký postoj k euru zaujímá politická strana, s níž se dokáží názorově nejvíce ztotožnit. Důležité je, aby pro tak zásadní věc, jakou přechod na jednotnou měnu je, byla nalezena **podpora v zákonodárných institucích** bez ohledu na politickou příslušnost poslanců či senátorů. V České republice podporuje jednotnou měnu 53 % dotázaných lidí. Korelace mezi výsledky voleb a popularitou eura není k dispozici.

Termín zavedení eura v ČR

Poté, co opozice vyslovila v březnu 2009 nedůvěru Topolánkově vládě, mám za to, že je v této situaci obtížné odhadnout možné **budoucí rozložení politických sil**, jejich následný vývoj a s ním související možné **stanovení termínu**, kdy by mohlo být euro v České republice zavedeno. V tomto ohledu existují dvě skupiny, z nichž vždy jedna volá po zavedení eura v co nejkratší době, naopak druhé daný stav vyhovuje. První skupinou jsou **exportéři**. Ti jsou v roli prodávajícího a posilující koruna u nich v důsledku znamená snížení poptávky, neboť kupující na stejné množství finančních prostředků vyjádřených v nominální hodnotě českých korun bude muset vynaložit více finančních prostředků vyjádřených v nominální hodnotě valut, v našem případě eur. Opačná situace nastává u **importérů**. Ti jsou v roli kupujících a posílení kurzu české koruny vede v jejich případě k tomu, že jimi poptávané statky a služby denominované v eurech jsou levnější a při nezměněné prodejní ceně dosahuje importér vyšší marže. Rozhodne-li se importér své statky a služby zlevnit, může krátkodobě dojít ke zvýšení poptávky po jeho sortimentu. Z těchto vztahů lze analogicky odvodit opačný efekt, který nastává při oslabujícím koruny vůči euru.

Krize

V současné době je v popředí světová **hospodářská krize**, která odsouvá zavedení eura do pozadí. Lze předpokládat, že výdaje vlád určené na řešení krize naruší konsolidaci veřejných rozpočtů, což může u států, které pomýšlely na zavedení eura, vést k nesplnění kritéria schodku veřejných rozpočtů. To lze letos očekávat i v České republice.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CZESANÝ, Slavoj. *Euro : postup a důsledky zavádění nové měny pro banky, podniky a občany*. Praha : Profess Consulting. 94 s. ISBN 80-7259-000-6.

DĚDEK, Oldřich. *Historie evropské měnové integrace : od národních měn k euru*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2008. 260 s. ISBN 978-80-7400-076-8.

FIALA, Petr; PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*. 1. vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2.

KOLEKTIV. *Malá encyklopedie Evropské unie*. Praha : Praha : Ústav mezinárodních vztahů, 1997. 256 s. ISBN 80-85864-34-7.

LACINA, Lubor a kol. *Měnová integrace : Náklady a přínosy členství v měnové unii*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007. 538 s. ISBN 978-80-7179-560-5.

LACINA, Lubor; RUSEK, Antonín a kolektiv. *Evropská unie : trendy, příležitosti, rizika*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007. 260 s. ISBN 978-80-7380-077-2.

LEBIEDZIK, Marian; MAJEROVÁ, Ingrid; NEZVAL, Pavel. *Světová ekonomika : učebnice pro ekonomické a obchodně podnikatelské fakulty*. Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2007. 280 s. ISBN 978-80-251-1498-8.

MANDYSOVÁ, Ivana. *Evropská integrace : pro kombinovanou formu studia*. První vydání. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2006. 97 s. ISBN 80-7194-842-X.

SEAR, Simon. *Euro : jak se vyrovnat s důsledky zavedení jednotné evropské měny*. 1. vydání. Praha : Management Press, 1999. 142 s. ISBN 80-85943-86-7.

ŽÍDEK, Libor. *Dějiny světového hospodářství*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 391 s. ISBN 978-80-7380-035-2.

Citace zdrojů internetových odkazů jsou uváděny jako odkaz na poznámky pod čarou přímo v textu.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Scénáře zavedení eura – Madridský scénář</i>	- 26 -
<i>Obrázek 2: Scénáře zavedení eura – Big Bang</i>	- 27 -
<i>Obrázek 3: Scénáře zavedení eura – Phasing Out</i>	- 27 -
<i>Obrázek 4: Logo pro signatáře etického kodexu na Slovensku</i>	- 46 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled členů eurozóny	- 9 -
Tabulka 2: Srovnání růstu HDP vybraných zemí s předválečným úrovní HDP	- 12 -
Tabulka 3: Přepočítací kurzy mezi měnami států přistupujících do eurozóny a eurem	- 21 -
Tabulka 4: Vývoj znalosti správného názvu společné měny u obyvatel vybraných zemí EU v roce 1998	- 32 -
Tabulka 5: Vývoj hlavních zdrojů informací o euru ve vybraných zemích EU v roce 1998	- 32 -
Tabulka 6: Vývoj hlavních zdrojů informací o euru ve vybraných zemích EU v roce 1999	- 32 -
Tabulka 7: Vývoj podpory jednotné měny ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a od roku 2002 do první poloviny r. 2008 (EBM 57 – 69) [v %].....	- 33 -
Tabulka 8: Vývoj podpory jednotné měny v Německu od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a dále od roku 2002 do první poloviny roku 2008 (EBM 57 – 69) [v %]	- 35 -
Tabulka 9: Inflace v Německu v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %].....	- 35 -
Tabulka 10: Inflace v Německu v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]....	- 36 -
Tabulka 11: Inflace v Německu v letech 1997-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]....	- 36 -
Tabulka 12: Vývoj veřejných rozpočtů v Německu v letech 2004-2007 [% v poměru k HDP].....	- 37 -
Tabulka 13: Inflace v Estonsku v letech 2000-2005; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]	- 38 -
Tabulka 14: Inflace v Estonsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %]	- 38 -
Tabulka 15: Inflace v Estonsku v letech 1997-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %]	- 39 -
Tabulka 16: Inflace ve Slovinsku v letech 2004-2006; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %] ...	- 40 -
Tabulka 17: Inflace ve Slovinsku v letech 2007-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %] ...	- 41 -
Tabulka 18: Inflace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %] .	- 41 -
Tabulka 19: Inflace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %] .	- 42 -
Tabulka 20: Nezaměstnanost ve Slovinsku v letech 2005-2008 [v %]	- 42 -
Tabulka 21: Vývoj podpory jednotné měny ve Slovinsku od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]	- 43 -
Tabulka 22: Vývoj podpory jednotné měny na Slovensku od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]	- 44 -
Tabulka 23: Inflace na Slovensku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %]... -	44 -
Tabulka 24: Inflace na Slovensku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP011), 100=2005 [v %].	- 44 -
Tabulka 25: Inflace ve Slovinsku v letech 2005-2008; HICP (kategorie CP045), 100=2005 [v %] .	- 45 -
Tabulka 26: Nezaměstnanost na Slovensku v letech 2005-2008 [v %]	- 45 -
Tabulka 27: Přehled plnění konvergenčních kritérií v letech 2002-2008 v ČR [v %]	- 49 -
Tabulka 28: Inflace v ČR v letech 2004-2008; HICP (kategorie CP00), 100=2005 [v %].....	- 50 -
Tabulka 29: Vývoj podpory jednotné měny v České republice od druhé poloviny roku 2004 do první poloviny roku 2008 (EBM 62 – 69) [v %]	- 51 -

PŘÍLOHY:

Příloha č. 1: Časový harmonogram zavedení jednotné měny ve Slovinsku a na Slovensku

Příloha č. 2: Inflace států EU měřená indexem HICP v letech 1999-2008, kategorie CP00

Příloha č. 3: Inflace států EU měřená indexem HICP v letech 1999-2008 a v lednu 2009, kategorie CP011

Příloha č. 4: Inflace států EU měřená indexem HICP v letech 1999-2008, kategorie CP045

Příloha č. 5: Průzkumy Eurobarometer

Příloha 1: Časové harmonogramy zavádění eura ve Slovinsku a na Slovensku

ČASOVÝ HARMONOGRAM ZAVÁDĚNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY VE SLOVINSKU^{1,2}

- 28. 6. 2004 Vstup do ERM II, zafixace kurzu: 239,64 slovinských tolarů (SIT) za 1 €.
- Březen 2005 Vytvoření Národní koordinační skupiny pro zavedení eura.
- Listopad 2005 Přijetí zákona o duálním zobrazování cen.
- 1. 3. 2006 Ceny zboží a služeb začaly být zobrazovány vedle tolarů také v euru. Dvojití zobrazování cen napomáhá spotřebitelům zvyknout si s dostatečným předstihem na novou měnu a pomáhají také předcházet neopodstatněnému zvyšování cen. Dvojití zobrazení cen potrvá 16 měsíců.
- 15. – 16. 6. 2006 Poté, co byla EK a ECB publikována Konvergenční zpráva (květen 2006), byla zahájena „před-vstupní fáze“.
- 11. 7. 2006³ Stanovení pevného přepočítacího koeficientu SIT/EUR.
- 1. 12. 2006 Zahájení prodeje startovacích balíčků s euromincemi pro podnikatele.
- 15. 12. 2006 Zahájení prodeje startovacích balíčků euromincí pro fyzické osoby.
- 1. 1. 2007 Oficiální zahájení platnosti jednotné evropské měny ve Slovinsku.
- 1. - 14. 1. 2007 Období duální cirkulace. Po tuto dobu bylo možné platit ještě slovinskými tolarů i novým eurem⁴.
- 1. 1. – 1. 3. 2007 V tomto časovém úseku byla možná směna slovinských tolarů za euro bez poplatků. Po tomto období bude moci bezplatná výměna probíhat po neomezenou dobu pouze ve Slovinské národní bance (Banka Slovenije).
- 30. 6. 2007 Konec povinného duálního zobrazování cen.

¹ Changeover timetable. *Evro - za vse nas* [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.evro.si/en/slo-and-euro/timetable/>>.

² PANTUČKOVÁ, Jitka. Slovinsku se zavedení eura „velkým třeskem“ povedlo!. *Bankovníctví*, 2007, č. 4, s. 18.

³ Why the euro? *Evro - za vse nas* [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.evro.si/en/slo-and-euro/why-the-euro/>>.

⁴ Po zahájení platnosti eura ve Slovinsku bylo samozřejmě možné platit i euromincemi, které byly emitovány v jiných státech a druhá strana mince tak byla odlišná od slovinského symbolu. Bankovky jsou emitovány ve stejném vyobrazení ve všech státech eurozóny.

ČASOVÝ HARMONOGRAM ZAVÁDĚNÍ JEDNOTNÉ EVROPSKÉ MĚNY NA SLOVENSKU^{5,6}

I. etapa – (od vytvoření plánu) do data vstupu do ERM II:

- 2005 Absolvování přístupových procedur pro vstup do ERM II.

II. etapa – od vstupu do ERM II až do rozhodnutí o vstupu Slovenska do eurozóny:

- 28. 11. 2005 Absolvování přístupových procedur pro vstup do ERM II.
- květen/červen 08. Hodnotící procedura v evropských institucích.
- 7. 5. 2008 Evropská komise ve své hodnotící konstatovala, že Slovensko splnilo maastrichtská kritéria a je připraveno vstoupit do eurozóny k plánovanému termínu, tedy k 1. 1. 2009.
- červen 2008 Rozhodnutí Rady EU o zrušení výjimky.
- 8. 7. 2008 Stanovení pevného přepočítacího koeficientu SKK/EUR⁷.

III. etapa – od rozhodnutí o vstupu Slovenska do eurozóny až do vstupu do eurozóny:

- 1. 7. 2008 Začátek povinného duálního zobrazování cen (duálního oceňování).
- 2. pololetí 2008 Zabezpečení potřebného množství eurobankovek a ražba euromincí pro hotovostní oběh na Slovensku.
- září-prosinec 08 Zásobení Národnej banky Slovenska (NBS) a komerčních bank eurobankovkami a euromincemi.
- prosinec 2008 Zásobení maloobchodního sektoru eurobankovkami a euromincemi.
- prosinec 2008 Konverze bankomatů, automatů a jiných zařízení fungujících na mince nebo bankovky.

IV. etapa – po vstupu do eurozóny:

- 1. 1. 2009 Zavedení eura modelem „velkého třesku“.
- 1. – 16. 1. 2009 Období duální cirkulace. Na území Slovenska lze stále ještě platit slovenskými korunami. Ty ale již nebudou vydávány zpět do peněžního oběhu a případné vrácení částek bude v euru.
- od 17. 1. 2009 Pokračování směny slovenských korun na eura v komerčních bankách a NBS
- prosinec 2009 Konec povinného duálního zobrazování cen.
- červen 2010 Konec doporučeného duálního zobrazování cen.

⁵ Proces zavedenia eura na Slovensku. *Microsoft* [online]. [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.microsoft.com/slovakia/dynamics/euro/tools/calendar.msp>>.

⁶ Slovensko a prechod na euro. *EuroInfo* [online]. 2009-02-10 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroinfo.gov.sk/index/go.php?id=354>>.

⁷ MARTINOVIČOVÁ, M.; SÝKOROVÁ, P. Vstup slovenska do eurozóny bude provázet důsledná kontrola zdražování. *Businessinfo.Cz* [online]. 2008-12-19. [cit. 2009-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/slovensko/slovensko-eurozona-kontrola-zdrazovani/1000797/51316/>>.

Příloha č. 2: Inlace měřená indexem HICP v letech 1999-2008 ve státech EU, kategorie CP00 [v %]

Čas	1999																2000						
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
AT	0,3	0,2	0,2	0,1	0,4	0,2	0,3	0,5	0,6	0,8	1,0	1,7	1,4	2,0	1,9	1,8	1,6	2,4	2,0	1,8	2,3	2,2	2,3
BE	1,0	1,0	1,3	1,1	0,8	0,7	0,7	0,9	1,3	1,4	1,6	2,1	0,3	2,1	2,5	2,3	2,4	3,0	1,7	3,5	4,0	3,7	3,7
BG	1,9	-0,1	-1,2	-2,2	-1,5	1,2	5,4	5,9	4,1	4,9	6,0	7,0	7,0	8,9	9,6	9,2	10,3	11,6	8,6	11,0	11,8	11,9	12,3
CY	1,7	0,3	1,4	0,5	0,6	0,4	1,2	-0,5	0,3	1,7	2,5	3,6	4,4	4,7	5,1	5,8	5,9	5,2	4,8	5,7	4,5	4,2	4,3
CZ	3,1	2,4	2,0	2,0	2,0	1,8	0,8	1,0	1,0	1,3	1,9	2,6	3,3	3,6	3,8	3,3	3,7	4,0	4,1	4,3	4,2	4,5	4,5
DE	0,2	0,1	0,6	0,8	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,3	1,7	1,7	1,4	1,0	0,9	1,3	1,3	1,0	1,5	1,4	1,4
DK	1,2	1,3	1,6	1,7	1,6	1,9	2,1	2,4	2,4	2,6	2,7	3,1	2,7	2,9	2,9	2,8	2,8	2,9	2,8	2,1	2,7	2,8	2,7
EE	4,5	3,8	3,3	3,2	3,2	2,8	2,3	2,3	2,5	2,6	3,0	3,7	3,1	2,9	3,2	2,9	2,8	3,2	4,1	4,3	4,7	5,4	5,7
ES	1,4	1,8	2,1	2,3	2,1	2,1	2,1	2,3	2,5	2,4	2,7	2,8	2,9	3,0	3,0	3,0	3,2	3,5	3,7	3,6	3,7	4,0	4,1
FI	0,5	0,9	0,9	1,3	1,4	1,2	1,4	1,3	1,4	1,6	1,9	2,2	2,3	2,7	3,2	2,5	2,7	3,1	2,9	2,9	3,4	3,4	3,3
FR	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	0,5	0,6	0,8	1,0	1,4	1,7	1,5	1,7	1,4	1,6	1,9	2,0	1,9	2,3	2,1	2,2
GR	3,3	3,1	3,0	2,6	2,0	1,5	1,6	1,4	1,3	1,7	2,0	2,3	2,4	2,6	2,8	2,1	2,6	2,2	2,6	2,9	3,0	3,8	4,0
HU	9,7	9,2	9,1	9,2	8,7	8,9	10,1	11,0	10,9	10,5	10,9	11,4	10,2	10,0	9,8	9,5	9,3	9,3	9,8	9,8	10,6	10,7	10,5
IE	2,1	2,3	2,1	2,0	2,3	2,0	1,9	2,4	2,7	2,8	3,0	3,9	4,3	4,6	5,1	5,0	5,1	5,3	5,9	5,7	5,4	6,0	5,9
IT	1,4	1,3	1,4	1,3	1,5	1,5	1,8	1,6	2,0	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3	2,6	2,4	2,4	2,7	2,7	2,7	2,5	2,8	2,9
LT	3,1	2,8	2,2	1,8	1,1	1,8	0,9	1,0	1,9	0,3	0,2	0,4	0,9	0,9	0,9	0,9	0,5	1,3	1,5	1,0	0,5	1,3	1,6
LU	-1,4	0,6	0,6	1,3	1,3	1,2	-0,3	1,4	1,6	1,9	1,8	2,3	3,5	2,6	3,0	3,2	2,9	4,5	4,7	3,7	4,2	4,3	4,5
LV	2,3	2,3	2,0	1,2	1,7	1,7	1,6	1,9	2,1	2,7	3,0	3,0	3,1	3,4	3,1	3,8	3,1	2,4	2,8	2,4	2,3	2,0	1,6
MT	2,4	2,6	2,4	1,6	1,5	1,5	1,7	1,8	1,9	2,0	3,8	4,4	3,4	3,3	3,4	3,4	3,6	3,3	3,3	3,3	3,2	3,4	1,9
NL	2,1	2,0	2,0	1,9	2,1	2,1	1,8	2,5	2,0	1,8	2,0	1,9	1,6	1,5	1,6	1,7	2,0	2,5	2,8	2,5	2,9	3,2	2,9
PL	6,8	5,6	6,0	6,1	6,5	6,3	6,1	7,0	8,1	8,7	9,2	9,8	10,2	10,4	10,3	9,9	9,9	10,5	11,7	10,7	10,2	9,8	9,1
PT	2,5	2,7	2,8	2,7	2,1	2,1	1,9	1,8	1,9	1,8	1,9	1,7	1,9	1,6	1,4	1,9	2,4	2,8	3,3	3,6	3,6	3,7	3,6
RO	38,1	32,5	35,8	38,7	42,8	48,2	48,7	49,4	50,2	50,6	53,7	54,8	56,7	55,7	49,0	48,9	44,0	40,9	44,5	45,4	44,9	42,9	41,4
SE	0,0	0,2	0,5	0,3	0,3	0,5	0,1	0,8	1,1	1,0	0,8	1,2	1,0	1,4	1,3	1,0	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,7
SI	6,1	5,6	5,1	4,5	4,2	4,3	6,0	6,7	7,4	7,6	7,8	8,0	7,8	8,3	9,0	9,3	9,1	9,8	8,9	8,3	9,0	9,1	9,8
SK	6,8	6,9	6,9	6,9	6,4	6,9	13,6	14,4	14,6	13,9	13,7	14,1	13,7	16,7	16,8	16,2	16,3	15,7	9,3	8,8	8,9	8,7	8,6
UK	1,6	1,4	1,7	1,5	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1	1,2	1,1	0,8	0,9	0,6	0,6	0,5	0,8	0,9	0,6	1,0	1,0	1,1
EA-12	0,9	0,8	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,4	1,5	1,7	1,9	1,9	2,0	1,7	1,7	2,1	2,1	2,1	2,5	2,4	2,5
EA-13	0,8	0,8	1,0	1,1	1,0	0,9	1,0	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7	1,8	2,0	2,0	1,7	1,8	2,1	2,2	2,0	2,4	2,5	2,5
EA-15	0,8	0,8	1,0	1,1	1,0	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,6	1,7	1,8	2,0	2,0	1,8	1,8	2,2	2,2	2,1	2,4	2,5	2,5
EA-16	0,9	0,8	1,0	1,2	1,0	1,0	1,1	1,2	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8	2,0	2,1	1,8	1,8	2,2	2,2	2,2	2,5	2,5	2,5

Čas	Stát																						
	11 / 2002	12 / 2002	01 / 2003	02 / 2003	03 / 2003	04 / 2003	05 / 2003	06 / 2003	07 / 2003	08 / 2003	09 / 2003	10 / 2003	11 / 2003	12 / 2003	01 / 2004	02 / 2004	03 / 2004	04 / 2004	05 / 2004	06 / 2004	07 / 2004	08 / 2004	09 / 2004
AT	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	1,3	0,9	1,0	1,0	1,0	1,4	1,1	1,3	1,3	1,2	1,5	1,5	1,5	2,1	2,3	2,1	2,2	1,8
BE	1,1	1,3	1,2	1,6	1,7	1,5	0,9	1,5	1,4	1,6	1,7	1,4	1,8	1,7	1,4	1,2	1,0	1,7	2,4	2,0	2,1	2,0	1,8
BG	3,2	3,8	1,7	0,2	-0,2	0,3	1,7	1,2	2,0	3,5	3,6	3,3	5,1	5,6	6,4	6,9	6,1	6,1	6,8	7,3	7,6	6,3	6,3
CY	3,0	3,1	4,5	4,8	4,8	5,6	4,9	3,7	2,6	2,4	3,3	3,7	3,8	2,2	1,6	1,4	0,1	0,1	1,2	2,4	2,9	2,8	1,8
CZ	0,1	0,1	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,3	0,0	-0,3	-0,2	0,0	0,4	0,9	0,9	0,9	2,0	2,2	2,0	2,6	2,9	3,0	3,1	2,8
DE	1,2	1,2	0,9	1,2	1,3	0,9	0,7	0,8	0,8	1,2	1,0	1,0	1,4	1,0	1,1	0,8	1,1	1,7	2,0	2,0	2,1	2,1	2,0
DK	2,8	2,6	2,7	2,9	2,8	2,4	2,2	2,1	1,8	1,5	1,7	1,1	1,5	1,2	0,9	0,6	0,4	0,5	1,1	0,8	1,1	0,8	0,9
EE	3,0	2,7	2,5	2,2	2,2	1,1	0,7	0,4	0,9	1,4	1,5	1,2	1,2	1,2	0,6	0,6	0,7	1,5	3,7	4,4	4,0	3,9	3,8
ES	3,9	4,0	3,8	3,9	3,7	3,2	2,7	2,8	2,9	3,1	3,0	2,7	2,9	2,7	2,3	2,2	2,2	2,7	3,4	3,5	3,3	3,3	3,2
FI	1,7	1,7	1,4	2,1	1,9	1,3	1,1	1,2	1,0	1,2	1,2	0,9	1,2	1,2	0,8	0,4	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1	0,2	0,3	0,2
FR	2,1	2,2	1,9	2,5	2,6	1,9	1,7	1,9	1,9	2,0	2,3	2,3	2,5	2,4	2,2	1,9	1,9	2,4	2,8	2,7	2,6	2,5	2,2
GR	3,9	3,5	3,3	4,2	3,9	3,3	3,5	3,6	3,5	3,3	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1	2,6	2,9	3,1	3,1	3,0	3,1	2,8	2,9
HU	4,8	4,9	4,8	4,6	4,8	3,9	3,5	4,4	4,7	4,8	4,6	4,8	5,6	5,6	6,7	7,0	6,6	7,0	7,8	7,5	7,2	7,2	6,7
IE	4,6	4,6	4,7	5,1	4,8	4,7	3,8	3,8	3,8	3,9	3,8	3,3	3,3	3,0	2,2	2,2	1,9	1,7	2,1	2,5	2,5	2,5	2,4
IT	2,8	2,9	2,8	2,6	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	2,7	2,9	2,8	2,8	2,5	2,1	2,5	2,3	2,3	2,3	2,4	2,3	2,4	2,2
LT	-0,8	-0,9	-1,8	-1,9	-1,1	-0,9	-0,7	-0,3	-0,8	-1,0	-0,8	-1,3	-1,0	-1,3	-1,2	-1,2	-0,9	-0,7	1,1	1,1	1,7	2,2	3,1
LU	2,7	2,8	3,3	3,2	3,7	3,0	2,3	2,0	1,9	2,3	2,6	1,8	2,0	2,4	2,3	2,5	2,0	2,7	3,4	3,8	3,8	3,6	3,1
LV	1,6	1,5	1,5	2,1	2,2	2,4	2,5	3,7	3,7	3,4	3,2	3,3	3,7	3,5	4,0	4,3	4,7	5,0	6,1	6,1	6,7	7,8	7,7
MT	2,3	2,1	0,8	2,1	2,4	1,9	1,9	2,2	1,7	1,8	1,7	2,5	1,8	2,4	2,8	2,5	2,1	3,6	3,1	3,2	3,1	2,5	3,2
NL	3,2	3,2	2,7	2,9	2,8	2,2	2,3	2,1	2,1	2,2	2,0	1,9	2,0	1,6	1,5	1,3	1,2	1,5	1,7	1,5	1,2	1,2	1,2
PL	1,0	0,8	0,4	0,3	0,4	0,1	0,3	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,6	1,6	1,8	1,8	1,8	2,3	3,5	4,2	4,7	4,8	4,6
PT	4,1	4,0	4,0	4,1	3,8	3,8	3,7	3,4	2,9	2,9	3,2	2,8	2,3	2,3	2,2	2,1	2,2	2,4	2,5	3,7	2,9	2,4	2,1
RO	18,9	17,8	16,9	16,2	17,1	16,0	14,4	14,0	14,8	14,2	15,9	15,8	14,5	14,1	13,9	13,7	13,1	12,5	12,3	12,0	12,1	12,4	11,1
SE	1,4	1,9	2,7	3,4	2,9	2,4	2,0	2,0	2,4	2,3	2,3	2,0	2,0	1,8	1,3	0,1	0,4	1,0	1,5	1,2	1,2	1,1	1,1
SI	6,5	7,1	6,7	6,4	6,3	5,4	5,6	6,2	6,1	5,7	5,1	4,9	5,2	4,7	4,0	3,9	3,5	3,6	3,9	3,9	3,7	3,7	3,4
SK	3,0	3,2	7,1	7,4	8,1	7,7	7,9	8,3	8,5	9,0	9,2	9,3	9,5	9,4	8,3	8,4	8,0	7,9	8,2	8,2	8,4	7,1	6,9
UK	1,5	1,7	1,3	1,6	1,5	1,4	1,3	1,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,3	1,1	1,1	1,5	1,6	1,4	1,3	1,1
EA-12	2,3	2,4	2,1	2,4	2,4	2,1	1,9	2,0	1,9	2,0	2,2	2,1	2,1	2,0	1,8	1,7	1,7	2,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,1
EA-13	2,3	2,4	2,1	2,4	2,4	2,2	1,9	2,0	1,9	2,0	2,2	2,1	2,2	2,0	1,8	1,7	1,7	2,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,1
EA-15	2,3	2,4	2,1	2,4	2,3	2,1	1,8	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,0	1,8	1,7	1,7	2,0	2,5	2,4	2,3	2,3	2,2
EA-16	2,3	2,3	2,2	2,4	2,4	2,2	1,9	2,0	1,9	2,1	2,1	2,0	2,1	2,0	1,8	1,7	1,8	2,0	2,5	2,5	2,4	2,4	2,2

Čas	Stát																						
	10/2004	11/2004	12/2004	01/2005	02/2005	03/2005	04/2005	05/2005	06/2005	07/2005	08/2005	09/2005	10/2005	11/2005	12/2005	01/2006	02/2006	03/2006	04/2006	05/2006	06/2006	07/2006	08/2006
AT	2,4	2,3	2,5	2,4	2,3	2,4	2,3	2,0	2,0	2,1	1,9	2,6	2,0	1,7	1,6	1,5	1,5	1,3	2,1	2,1	1,9	2,0	2,1
BE	2,7	2,3	1,9	2,0	2,3	2,8	2,4	2,3	2,7	2,7	2,9	3,0	2,2	2,3	2,8	2,8	2,8	2,2	2,9	2,8	2,5	2,4	2,3
BG	5,8	4,5	4,0	3,2	3,8	4,4	5,3	5,1	6,0	7,2	7,2	7,5	8,2	8,0	7,4	7,6	9,4	9,1	8,5	9,0	8,4	7,8	7,0
CY	2,0	2,6	3,9	2,8	2,4	2,4	2,7	2,1	1,5	1,3	1,5	2,1	2,2	2,0	1,4	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	2,6	2,8	2,7
CZ	3,1	2,6	2,5	1,5	1,4	1,1	1,4	0,9	1,3	1,4	1,4	2,0	2,4	2,2	1,9	2,4	2,4	2,4	2,3	2,8	2,3	2,4	2,6
DE	2,3	2,0	2,3	1,6	1,9	1,6	1,4	1,6	1,8	1,8	1,9	2,5	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	2,3	2,1	2,0	2,1	1,8
DK	1,5	1,0	0,9	0,8	1,0	1,3	1,7	1,2	1,7	1,8	2,4	2,3	1,9	1,8	2,2	2,0	2,1	1,8	1,8	2,1	2,1	2,0	1,9
EE	4,0	4,4	4,8	4,2	4,6	4,8	4,7	2,9	3,2	3,9	4,2	4,9	4,5	4,0	3,6	4,7	4,5	4,0	4,3	4,6	4,4	4,5	5,0
ES	3,6	3,5	3,3	3,1	3,3	3,4	3,5	3,0	3,2	3,3	3,3	3,8	3,5	3,4	3,7	4,2	4,1	3,9	3,9	4,1	4,0	4,0	3,8
FI	0,6	0,2	0,1	-0,2	0,0	0,9	1,2	0,6	1,0	0,9	1,0	1,1	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,2	1,5	1,7	1,5	1,4	1,3
FR	2,3	2,2	2,3	1,6	1,9	2,1	2,0	1,7	1,8	1,8	2,0	2,4	2,0	1,8	1,8	2,3	2,0	1,7	2,0	2,4	2,2	2,2	2,1
GR	3,3	3,2	3,1	4,2	3,2	2,9	3,3	3,2	3,2	3,9	3,6	3,8	3,7	3,4	3,5	3,0	3,1	3,3	3,5	3,3	3,4	3,9	3,4
HU	6,4	5,8	5,5	4,0	3,4	3,3	3,8	3,5	3,7	3,6	3,5	3,6	3,1	3,3	3,3	2,5	2,3	2,4	2,4	2,9	2,9	3,2	4,7
IE	2,5	2,7	2,4	2,1	2,1	1,9	2,2	2,1	1,9	2,2	2,1	2,7	2,6	2,2	1,9	2,5	2,7	2,8	2,7	3,0	2,9	2,9	3,2
IT	2,1	2,1	2,4	2,0	2,0	2,2	2,1	2,3	2,1	2,1	2,1	2,2	2,6	2,4	2,1	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3
LT	3,1	2,9	2,8	2,8	3,2	3,2	3,2	1,9	2,0	1,9	2,3	2,5	3,0	2,9	3,0	3,5	3,4	3,1	3,4	3,6	3,7	4,4	4,3
LU	4,1	4,0	3,5	2,9	3,2	3,5	3,7	3,7	3,2	4,0	4,3	4,7	5,0	3,6	3,4	4,1	3,9	3,7	3,5	3,6	3,9	3,4	3,1
LV	7,2	7,2	7,4	6,7	7,0	6,6	7,1	6,5	6,6	6,3	6,3	7,4	7,7	7,6	7,1	7,6	7,0	6,6	6,1	7,1	6,3	6,9	6,8
MT	2,7	1,9	1,9	1,9	2,5	2,6	2,0	2,4	2,1	1,7	2,5	2,0	3,0	4,3	3,4	2,4	2,3	2,9	3,5	3,5	3,3	3,6	3,0
NL	1,5	1,5	1,2	1,2	1,5	1,5	1,3	1,0	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,6	2,0	1,8	1,4	1,4	1,8	1,8	1,8	1,7	1,9
PL	4,6	4,5	4,4	3,8	3,6	3,4	3,1	2,1	1,4	1,5	1,8	1,9	1,6	1,1	0,8	0,9	0,9	0,9	1,2	1,5	1,5	1,4	1,7
PT	2,4	2,6	2,6	2,0	2,1	2,3	2,0	1,8	0,6	1,9	2,5	2,7	2,6	2,5	2,5	2,7	3,0	3,8	3,7	3,7	3,5	3,0	2,7
RO	10,8	9,9	9,3	8,9	8,9	8,7	10,0	10,0	9,7	9,4	8,9	8,5	8,2	8,7	8,7	9,0	8,6	8,5	7,0	7,3	7,2	6,2	6,1
SE	1,5	1,1	0,9	0,5	1,2	0,5	0,4	0,2	0,8	0,7	1,1	1,1	0,9	1,2	1,3	1,1	1,1	1,5	1,8	1,9	1,9	1,8	1,6
SI	3,4	3,8	3,3	2,3	2,8	3,3	2,7	2,1	1,7	2,0	1,8	3,2	3,2	2,1	2,4	2,9	2,3	2,0	2,8	3,4	3,0	1,9	3,1
SK	6,9	6,3	5,8	3,2	2,7	2,4	2,7	2,4	2,6	2,1	2,1	2,3	3,5	3,6	3,9	4,1	4,3	4,3	4,4	4,8	4,5	5,0	5,0
UK	1,2	1,5	1,7	1,6	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0	2,3	2,4	2,5	2,3	2,1	1,9	1,9	2,0	1,8	2,0	2,2	2,5	2,4	2,5
EA-12	2,4	2,3	2,3	1,9	2,0	2,2	2,1	2,0	2,1	2,1	2,2	2,6	2,4	2,3	2,3	2,4	2,4	2,2	2,4	2,5	2,4	2,5	2,3
EA-13	2,4	2,3	2,4	1,9	2,0	2,2	2,1	2,0	2,1	2,2	2,2	2,7	2,5	2,3	2,2	2,4	2,4	2,2	2,4	2,6	2,5	2,4	2,3
EA-15	2,4	2,3	2,4	1,9	2,1	2,2	2,1	2,0	2,1	2,2	2,2	2,6	2,5	2,3	2,2	2,5	2,3	2,2	2,5	2,5	2,5	2,4	2,3
EA-16	2,4	2,4	2,3	2,0	2,1	2,2	2,1	2,0	2,0	2,2	2,2	2,6	2,5	2,2	2,3	2,4	2,4	2,2	2,5	2,5	2,5	2,5	2,3

Čas	Stát																						
	09 / 2006	10 / 2006	11 / 2006	12 / 2006	01 / 2007	02 / 2007	03 / 2007	04 / 2007	05 / 2007	06 / 2007	07 / 2007	08 / 2007	09 / 2007	10 / 2007	11 / 2007	12 / 2007	01 / 2008	02 / 2008	03 / 2008	04 / 2008	05 / 2008	06 / 2008	07 / 2008
AT	1,3	1,3	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	1,7	2,1	2,9	3,2	3,5	3,1	3,5	3,4	3,7	4,0	3,8
BE	1,9	1,7	2,0	2,1	1,7	1,8	1,8	1,8	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,4	2,2	2,9	3,1	3,5	4,4	4,1	5,1	5,8	5,9
BG	5,4	5,2	5,9	6,1	6,8	4,6	4,4	4,4	4,5	5,3	6,8	9,3	11,0	10,6	11,0	11,6	11,7	11,7	12,2	13,2	13,4	14,0	14,4
CY	2,2	1,7	1,3	1,5	1,4	1,2	1,4	1,6	1,9	1,7	2,3	2,2	2,3	2,7	3,2	3,7	4,1	4,7	4,4	4,3	4,6	5,2	5,3
CZ	2,2	0,8	1,0	1,5	1,4	1,7	2,1	2,7	2,4	2,6	2,5	2,6	2,8	4,0	5,1	5,5	7,9	7,9	7,1	6,7	6,8	6,9	6,8
DE	1,0	1,1	1,5	1,4	1,8	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,7	2,7	3,3	3,1	2,9	3,0	2,6	3,1	3,4	3,5
DK	1,5	1,4	1,8	1,7	1,8	1,9	1,9	1,7	1,7	1,3	1,1	0,9	1,2	1,8	2,5	2,4	3,0	3,3	3,4	3,6	4,2	4,4	4,4
EE	3,8	3,8	4,7	5,1	5,0	4,6	5,6	5,6	5,9	6,0	6,5	6,1	7,5	8,7	9,3	9,7	11,3	11,5	11,2	11,6	11,4	11,5	11,2
ES	2,9	2,6	2,7	2,7	2,4	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,3	2,2	2,7	3,6	4,1	4,3	4,4	4,4	4,6	4,2	4,7	5,1	5,3
FI	0,8	0,9	1,3	1,2	1,3	1,2	1,6	1,5	1,3	1,4	1,6	1,3	1,7	1,8	2,2	1,9	3,5	3,3	3,6	3,3	4,1	4,3	4,3
FR	1,5	1,2	1,6	1,7	1,4	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3	1,2	1,3	1,6	2,1	2,6	2,8	3,2	3,2	3,5	3,4	3,7	4,0	4,0
GR	3,1	3,1	3,2	3,2	3,0	3,0	2,8	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,9	3,0	3,9	3,9	3,9	4,4	4,4	4,9	4,9	4,9
HU	5,9	6,3	6,4	6,6	8,4	9,0	9,0	8,7	8,4	8,5	8,3	7,1	6,4	6,9	7,2	7,4	7,4	7,4	6,7	6,8	6,9	6,6	7,0
IE	2,2	2,2	2,4	3,0	2,9	2,6	2,9	2,9	2,7	2,8	2,7	2,3	2,3	2,9	3,0	3,5	3,2	3,1	3,5	3,3	3,7	3,9	3,6
IT	2,4	1,9	2,0	2,1	1,9	2,1	2,1	1,8	1,9	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7	2,3	2,6	2,8	3,1	3,6	3,6	3,7	4,0	4,0
LT	3,3	3,7	4,4	4,5	4,0	4,4	4,8	4,9	5,0	5,0	5,1	5,6	7,1	7,6	7,9	8,2	10,0	10,9	11,4	11,9	12,3	12,7	12,4
LU	2,0	0,6	1,8	2,3	2,3	1,8	2,4	2,5	2,3	2,3	2,0	1,9	2,5	3,6	4,0	4,3	4,2	4,2	4,4	4,3	4,8	5,3	5,8
LV	5,9	5,6	6,3	6,8	7,1	7,2	8,5	8,8	7,8	8,9	9,5	10,2	11,5	13,2	13,7	14,0	15,6	16,5	16,6	17,4	17,7	17,5	16,5
MT	3,1	1,7	0,9	0,8	1,2	0,8	0,5	-1,1	-1,0	-0,6	-0,2	0,6	0,9	1,6	2,9	3,1	3,8	4,0	4,3	4,1	4,1	4,4	5,6
NL	1,5	1,3	1,6	1,7	1,2	1,4	1,9	1,9	2,0	1,8	1,4	1,1	1,3	1,6	1,8	1,6	1,8	1,8	2,0	1,9	2,1	2,3	3,0
PL	1,4	1,1	1,3	1,4	1,6	1,9	2,4	2,2	2,3	2,6	2,5	2,1	2,7	3,1	3,7	4,2	4,4	4,6	4,4	4,3	4,3	4,3	4,5
PT	3,0	2,6	2,4	2,5	2,6	2,3	2,4	2,8	2,4	2,4	2,3	1,9	2,0	2,5	2,8	2,7	2,9	2,9	3,1	2,5	2,8	3,4	3,1
RO	5,5	4,8	4,7	4,9	4,1	3,9	3,7	3,8	3,9	3,9	4,1	5,0	6,1	6,9	6,8	6,7	7,3	8,0	8,7	8,7	8,5	8,7	9,1
SE	1,2	1,2	1,5	1,4	1,6	1,7	1,9	1,6	1,2	1,3	1,4	1,2	1,6	1,9	2,4	2,5	3,0	2,9	3,3	3,2	3,7	4,0	3,8
SI	2,5	1,5	2,4	3,0	2,8	2,3	2,9	2,9	3,1	3,8	4,0	3,4	3,6	5,1	5,7	5,7	6,4	6,4	6,6	6,2	6,2	6,8	6,9
SK	4,5	3,1	3,7	3,7	2,2	2,0	2,1	2,0	1,5	1,5	1,2	1,2	1,7	2,4	2,3	2,5	3,2	3,4	3,6	3,7	4,0	4,3	4,4
UK	2,4	2,4	2,7	3,0	2,7	2,8	3,1	2,8	2,5	2,4	1,9	1,8	1,8	2,1	2,1	2,1	2,2	2,5	2,5	3,0	3,3	3,8	4,4
EA-12	1,8	1,6	1,8	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	2,1	2,5	3,0	3,1	3,2	3,3	3,6	3,3	3,7	4,0	4,0
EA-13	1,7	1,6	1,8	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	2,1	2,6	3,1	3,1	3,2	3,3	3,6	3,3	3,7	4,0	4,1
EA-15	1,8	1,6	1,9	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	2,1	2,6	3,1	3,1	3,2	3,3	3,6	3,3	3,7	4,0	4,1
EA-16	1,8	1,6	1,9	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	2,1	2,5	3,0	3,1	3,2	3,3	3,6	3,3	3,7	4,0	4,1

Seznam zkratok:

Čas	Stát	08 / 2008	09 / 2008	10 / 2008	11 / 2008	12 / 2008
		AT	3,6	3,7	3,0	2,3
BE	5,4	5,5	4,8	3,2	2,7	
BG	11,8	11,4	11,2	8,8	7,2	
CY	5,1	5,0	4,8	3,1	1,8	
CZ	6,2	6,4	5,7	4,1	3,3	
DE	3,3	3,0	2,5	1,4	1,1	
DK	4,8	4,5	3,8	2,8	2,4	
EE	11,1	10,8	10,1	8,5	7,5	
ES	4,9	4,6	3,6	2,4	1,5	
FI	4,6	4,7	4,4	3,5	3,4	
FR	3,5	3,3	3,0	1,9	1,2	
GR	4,8	4,7	4,0	3,0	2,2	
HU	6,4	5,6	5,1	4,1	3,4	
IE	3,2	3,2	2,7	2,1	-	
IT	4,2	3,9	3,6	2,7	2,4	
LT	12,2	11,3	10,7	9,2	8,5	
LU	4,8	4,8	3,9	2,0	0,7	
LV	15,6	14,7	13,7	11,6	10,4	
MT	5,4	4,9	5,7	4,9	5,0	
NL	3,0	2,8	2,5	1,9	1,7	
PL	4,4	4,1	4,0	3,6	3,3	
PT	3,1	3,2	2,5	1,4	0,8	
RO	8,1	7,3	7,4	6,8	6,4	
SE	4,1	4,2	3,4	2,4	2,1	
SI	6,0	5,6	4,8	2,9	1,8	
SK	4,4	4,5	4,2	3,9	3,5	
UK	4,7	5,2	4,5	4,1	-	
EA-12	3,8	3,6	3,1	2,1	1,6	
EA-13	3,8	3,6	3,1	2,1	1,6	
EA-15	3,8	3,6	3,2	2,1	1,6	
EA-16	3,8	3,6	3,2	2,1	1,6	

AT	Austria	Rakousko	BE	Belgie
BG	Bulgaria	Bulharsko	CY	Kypr
CZ	Czech republic	Česká republika	DE	Německo
DK	Denmark	Dánsko	EE	Estonsko
ES	España	Španělsko	FI	Finsko
FR	France	Francie	GR	Řecko
HU	Hungary	Maďarsko	IE	Irsko
IT	Italy	Itálie	LT	Litva
LU	Luxemburg	Lucembursko	LV	Lotyšsko
MT	Malta	Malta	NL	Nizozemí
PL	Poland	Polsko	PT	Portugalsko
RO	Romania	Rumunsko	SE	Švédsko
SI	Slovenia	Slovinsko	SK	Slovensko
UK	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku		
EA-12	EuroArea 12	Eurozóna 12 států: AT, BE, DE, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT.		
EA-13	EuroArea 13	Eurozóna 13 států: EA12 + SI.		
EA-15	EuroArea 15	Eurozóna 15 států: EA13 + (CY, MT).		
EA-16	EuroArea 16	Eurozóna 16 států: EA15 + SK.		
EU-15	European Union 15	Evropská unie 15 států: EA12 + (DK, SE, UK).		
EU-25	European Union 25	Evropská unie 25 států: EU15 + (CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, SI, SK).		
EU-27	European Union 27	Evropská unie 27 států: EU25 + (BG, RO).		

Příloha č. 3: Inflation měřená indexem HICP v letech 1999-2008 a v lednu 2009 ve státech EU, kategorie CP011 [v %]

Čas	1999																2000			
	01 / 1999	02 / 1999	03 / 1999	04 / 1999	05 / 1999	06 / 1999	07 / 1999	08 / 1999	09 / 1999	10 / 1999	11 / 1999	12 / 1999	01 / 2000	02 / 2000	03 / 2000	04 / 2000	05 / 2000			
AT	89,59	90,37	90,28	90,20	90,28	88,55	87,94	87,25	87,59	88,72	89,59	89,85	90,81	91,59	91,07	91,41	91,07			
BE	88,42	88,34	88,34	88,93	89,35	88,76	87,66	86,40	86,65	86,99	86,99	86,90	87,07	87,32	87,24	88,59	88,59			
BG	81,11	79,58	77,66	75,91	74,02	72,32	74,67	74,75	76,44	77,74	78,29	80,39	83,05	84,62	83,18	80,93	80,21			
CY	75,44	74,74	74,95	74,53	76,21	74,95	75,37	75,79	78,60	80,07	79,79	80,29	80,29	80,64	81,20	81,06	81,69			
CZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93,50	94,50	94,60	93,70	93,20	93,60			
DE	95,90	95,90	95,80	96,30	96,30	95,70	94,90	93,70	93,30	93,00	93,20	93,50	94,50	95,20	94,40	95,00	95,30			
DK	91,40	91,20	91,40	91,60	91,90	92,40	92,20	92,20	91,30	91,40	91,50	91,70	92,20	92,60	92,50	92,90	93,40			
EE	82,33	82,26	82,26	82,10	81,95	81,80	81,49	80,34	80,18	80,88	81,72	82,57	82,87	82,18	82,72	82,64	82,87			
ES	78,69	78,54	79,00	79,08	78,85	78,15	78,08	78,31	78,85	79,00	79,31	80,09	80,32	79,93	79,93	80,24	79,93			
FI	90,49	90,85	90,41	90,76	91,82	91,55	90,76	89,52	89,52	89,88	89,26	89,52	89,88	91,02	91,11	91,11	91,47			
FR	87,37	87,29	87,46	87,62	87,88	87,71	86,95	86,11	86,28	86,87	87,29	87,79	87,96	88,30	88,21	88,97	89,39			
GR	82,79	83,01	83,23	83,46	83,90	82,27	79,54	78,88	81,54	82,20	82,50	82,94	83,75	85,01	85,52	86,19	85,89			
HU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
IE	86,40	86,90	87,00	87,50	88,00	88,70	88,10	88,40	87,80	87,50	87,90	88,10	88,20	88,40	88,60	88,70	89,90			
IT	86,40	86,60	86,70	86,80	86,90	86,80	86,20	86,10	86,00	86,20	86,30	86,60	86,80	87,10	87,40	87,80	88,00			
LT	97,71	97,62	96,87	96,03	95,66	95,29	94,08	93,52	94,64	95,29	95,20	95,57	95,66	95,01	93,98	93,43	92,77			
LU	84,70	84,46	84,78	84,95	85,03	84,87	85,03	84,95	84,87	84,87	85,03	85,19	85,19	85,43	85,59	85,67	86,00			
LV	76,26	76,26	75,89	75,30	75,96	76,33	74,06	73,03	72,88	74,13	75,30	75,74	76,40	76,84	76,04	76,04	75,89			
MT	91,03	91,64	91,03	90,50	89,98	89,45	89,89	90,59	90,76	91,29	90,33	91,90	93,47	93,29	93,38	92,07	90,94			
NL	92,03	92,29	92,81	92,29	92,37	91,68	90,37	90,55	90,46	90,46	91,07	91,07	91,33	90,72	91,16	91,77	92,20			
PL	79,90	79,80	80,30	80,70	81,30	80,70	78,50	78,30	80,40	82,00	83,40	84,70	86,00	87,00	87,80	88,60	88,80			
PT	87,22	87,39	88,21	88,96	87,80	87,97	87,55	87,88	87,80	87,14	87,14	87,64	87,88	88,13	87,80	88,63	88,46			
RO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
SE	92,00	92,09	92,44	92,53	93,07	93,25	92,09	92,09	91,64	91,91	91,82	91,64	91,73	92,71	92,80	92,80	93,34			
SI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,21	81,03	81,90	81,74	81,74	81,74			
SK	80,98	81,05	80,63	80,49	79,85	79,92	81,41	81,41	82,33	82,68	83,11	83,67	85,94	86,57	86,15	85,72	85,80			
UK	93,10	93,10	92,40	92,00	92,70	92,10	91,20	90,90	90,70	90,70	91,10	91,30	91,20	91,10	90,30	90,10	91,10			
EA-12	87,84	87,92	88,01	88,26	88,35	87,84	87,16	86,65	86,73	86,90	87,16	87,50	87,92	88,26	88,09	88,69	88,86			
EA-13	87,81	87,89	87,98	88,23	88,32	87,81	87,13	86,61	86,70	86,87	87,13	87,47	87,89	88,23	88,06	88,66	88,83			
EA-15	87,76	87,85	87,93	88,19	88,27	87,85	87,08	86,57	86,66	86,83	87,08	87,42	87,85	88,19	88,02	88,61	88,78			
EA-16	87,76	87,76	87,93	88,18	88,18	87,76	87,07	86,56	86,65	86,82	87,07	87,41	87,84	88,18	88,01	88,61	88,78			

Čas	Stát																
	06 / 2000	07 / 2000	08 / 2000	09 / 2000	10 / 2000	11 / 2000	12 / 2000	01 / 2001	02 / 2001	03 / 2001	04 / 2001	05 / 2001	06 / 2001	07 / 2001	08 / 2001	09 / 2001	10 / 2001
AT	90,46	90,11	89,68	89,76	90,02	90,63	91,33	93,06	93,32	93,67	94,19	94,97	94,54	93,84	93,41	94,28	94,80
BE	89,10	89,01	88,50	88,59	88,25	89,18	88,76	89,52	89,43	90,61	92,55	93,99	94,24	93,48	93,65	93,65	94,24
BG	80,13	81,35	86,19	88,49	89,75	89,89	91,17	91,84	91,59	91,32	90,49	89,98	89,71	88,68	87,96	90,09	90,87
CY	78,53	80,99	80,43	79,79	80,78	82,25	82,18	80,57	80,99	81,06	81,55	82,11	84,43	81,55	84,29	85,48	89,20
CZ	94,10	93,80	94,60	94,80	96,20	96,60	97,60	99,00	98,50	98,50	99,40	100,50	102,80	102,20	100,70	99,60	99,60
DE	95,40	95,00	93,90	93,50	93,50	93,90	94,80	96,50	96,80	97,90	99,60	101,60	101,90	101,20	99,60	99,30	99,50
DK	93,80	93,60	93,00	92,70	93,30	93,20	93,40	94,20	94,50	95,20	96,50	97,20	97,50	97,00	97,10	95,90	96,60
EE	83,18	84,25	84,33	84,33	85,33	85,71	86,41	87,40	88,48	89,17	90,02	91,24	92,24	92,70	92,78	92,40	92,24
ES	79,86	80,40	80,86	81,48	81,71	81,87	82,95	83,65	83,57	84,19	84,42	84,81	85,04	85,50	85,97	86,28	86,20
FI	91,47	91,20	91,02	91,29	91,11	91,64	91,82	93,23	93,32	93,94	94,03	96,06	96,32	96,32	96,23	96,67	96,76
FR	89,39	89,22	89,05	89,31	89,64	90,40	90,48	91,16	91,49	92,75	93,85	95,78	95,87	95,95	94,94	95,02	95,44
GR	82,79	81,83	82,50	82,72	83,16	83,68	84,71	85,52	86,56	87,52	88,48	90,10	89,00	87,44	87,59	88,26	88,92
HU	-	-	-	-	-	-	80,72	83,71	85,16	86,29	86,86	89,20	89,92	89,60	88,39	88,31	89,04
IE	90,40	91,10	91,60	91,60	91,40	91,60	92,30	92,40	93,20	94,40	95,90	96,50	97,20	97,40	97,80	97,80	97,60
IT	88,00	87,90	87,80	87,90	88,20	88,50	89,10	89,60	90,30	90,60	91,00	91,60	92,00	92,10	91,90	92,00	92,30
LT	93,61	93,52	92,77	92,49	92,87	93,24	94,26	94,73	95,94	97,06	97,80	98,27	99,48	98,08	97,80	97,43	97,90
LU	86,72	86,81	87,21	87,37	87,78	88,02	88,26	88,66	88,75	89,07	89,88	90,36	91,17	91,49	92,06	92,38	92,71
LV	76,26	75,16	73,91	73,84	74,28	74,79	75,67	77,06	77,14	77,87	78,60	80,36	81,75	80,58	78,90	79,48	79,63
MT	89,11	89,80	91,20	91,55	91,99	92,33	91,55	91,99	92,86	94,08	94,52	93,99	94,69	96,00	98,01	98,09	95,91
NL	92,11	91,77	92,29	92,20	92,90	93,59	93,77	95,07	95,68	97,85	99,68	100,55	99,94	99,68	99,59	100,38	100,72
PL	89,30	89,90	88,70	90,00	90,80	91,10	92,20	92,80	92,50	93,20	94,90	96,90	96,20	92,90	91,20	92,00	92,80
PT	89,62	90,44	91,43	90,52	90,52	91,10	92,09	93,16	94,15	95,31	95,23	96,30	96,80	97,13	96,88	96,05	95,48
RO	-	-	-	-	-	-	54,15	56,32	58,10	59,62	61,62	62,76	64,00	64,00	64,38	65,30	66,55
SE	93,34	92,98	92,68	92,80	92,53	92,36	92,71	92,80	93,43	94,58	95,74	97,44	97,08	96,99	97,08	97,08	97,97
SI	80,87	81,19	81,50	82,53	82,69	83,33	83,88	85,31	86,34	87,60	88,79	90,61	90,14	91,01	90,85	92,28	92,12
SK	85,09	84,59	84,80	86,01	86,86	87,71	88,49	89,69	89,55	90,61	91,32	91,81	92,52	92,02	91,32	91,32	91,46
UK	91,40	92,20	91,40	91,70	91,70	92,30	92,50	92,70	92,90	94,10	94,40	97,30	97,90	95,80	95,40	95,40	95,50
EA-12	88,78	88,69	88,52	88,60	88,78	89,29	89,80	90,73	91,16	92,01	93,04	94,31	94,40	94,31	93,80	93,89	94,06
EA-13	88,74	88,66	88,49	88,57	88,74	89,25	89,85	90,70	91,13	92,07	93,00	94,28	94,45	94,28	93,77	93,85	94,11
EA-15	88,78	88,61	88,44	88,53	88,70	89,21	89,81	90,74	91,08	92,02	92,96	94,23	94,40	94,23	93,72	93,81	94,06
EA-16	88,69	88,61	88,44	88,52	88,69	89,20	89,80	90,73	91,07	92,01	92,94	94,22	94,39	94,22	93,71	93,79	94,05

Čas	2002												2003				
	11 / 2001	12 / 2001	01 / 2002	02 / 2002	03 / 2002	04 / 2002	05 / 2002	06 / 2002	07 / 2002	08 / 2002	09 / 2002	10 / 2002	11 / 2002	12 / 2002	01 / 2003	02 / 2003	03 / 2003
AT	94,54	95,15	97,92	96,71	96,45	96,27	95,93	94,54	94,10	94,45	94,71	95,58	95,49	95,58	97,75	96,97	97,75
BE	94,07	93,40	95,84	94,66	95,42	95,42	96,01	94,83	94,92	94,24	95,17	95,00	95,00	94,24	95,42	95,84	96,52
BG	91,25	93,76	96,65	97,62	97,81	96,95	92,14	88,46	85,05	83,90	85,25	86,95	86,81	89,43	89,88	90,31	90,91
CY	87,72	90,18	89,69	88,43	88,01	89,20	87,93	87,23	85,48	89,06	89,41	89,69	89,76	91,51	90,39	92,64	95,65
CZ	99,50	100,90	102,90	102,30	101,60	101,10	100,80	99,00	96,40	95,00	94,80	94,70	94,30	95,40	96,30	96,00	95,60
DE	98,80	99,50	102,70	102,10	101,90	101,90	101,80	100,80	100,10	99,00	98,70	98,30	98,00	98,30	99,60	100,10	100,50
DK	96,20	96,30	97,70	98,30	98,60	98,40	98,80	99,20	98,70	98,20	97,90	98,10	98,20	98,10	98,80	100,20	100,80
EE	92,63	93,39	95,31	96,62	97,31	96,93	97,24	96,39	94,78	92,09	91,40	91,55	91,86	92,24	92,86	93,01	93,32
ES	86,43	87,28	87,59	87,59	88,06	88,60	88,99	89,22	89,61	90,07	90,53	90,69	90,84	91,46	91,93	91,54	91,85
FI	96,32	97,29	100,82	99,94	100,56	98,97	100,21	99,06	99,68	97,73	97,29	97,20	97,03	97,82	99,15	100,12	100,12
FR	95,11	95,53	97,55	97,30	97,30	97,46	97,72	97,63	96,96	96,29	96,45	96,71	96,71	96,87	97,88	98,30	98,81
GR	89,73	93,50	96,53	94,39	95,05	95,35	93,43	93,21	91,51	91,88	92,32	93,21	93,87	94,68	95,64	97,86	99,34
HU	89,28	88,95	91,54	92,67	92,99	93,96	95,09	92,67	91,13	89,52	90,25	90,89	91,13	90,89	92,83	94,04	94,28
IE	97,70	98,10	98,30	98,40	98,50	99,00	99,50	99,80	100,00	100,20	100,30	100,40	100,50	100,70	100,50	100,80	101,00
IT	92,50	93,00	94,10	94,30	94,40	95,00	95,30	95,10	94,70	94,70	94,90	95,30	95,70	96,10	96,40	96,40	96,80
LT	98,36	100,69	102,55	101,81	100,23	99,20	97,80	97,06	96,13	94,92	93,33	93,89	93,80	95,10	94,82	94,08	94,45
LU	92,95	93,03	93,59	93,68	93,68	94,00	94,65	94,89	95,29	95,13	95,37	95,37	95,62	95,62	95,53	95,70	95,78
LV	80,44	82,19	84,54	84,10	84,03	83,51	83,73	83,00	81,53	79,48	80,07	80,95	81,83	82,93	84,25	85,05	85,57
MT	96,87	98,36	98,44	96,96	96,87	96,87	96,52	96,00	96,09	97,48	97,22	97,48	96,87	96,87	98,09	100,01	100,36
NL	100,03	100,64	103,33	103,16	103,60	103,60	103,77	102,81	103,07	102,38	103,77	102,29	101,33	102,12	102,73	103,33	104,47
PL	93,10	93,90	95,20	95,30	95,80	96,40	95,40	93,90	90,80	89,30	90,10	91,20	91,00	91,40	91,80	91,60	92,00
PT	95,72	96,22	97,37	97,13	97,21	97,37	96,96	97,13	97,21	97,37	96,63	96,96	97,29	97,21	98,69	99,27	98,53
RO	67,31	69,09	70,94	71,42	71,69	73,43	75,16	76,30	75,38	75,48	75,43	76,13	77,87	80,09	81,39	82,74	83,82
SE	97,35	98,15	100,47	99,93	101,36	100,74	100,65	100,20	100,20	100,47	100,11	100,02	98,60	98,86	99,75	100,74	101,54
SI	91,72	92,99	96,00	97,11	96,87	97,58	97,58	96,40	95,76	95,60	96,71	96,40	96,95	97,19	98,46	100,12	101,78
SK	91,03	91,81	93,44	94,22	94,08	93,94	93,94	92,38	90,47	90,61	91,39	91,32	91,39	91,53	95,28	95,78	95,56
UK	95,50	96,00	96,90	96,80	97,00	96,70	96,40	95,70	95,60	95,50	95,70	95,80	95,80	95,80	95,80	96,40	96,70
EA-12	93,97	94,57	96,53	96,19	96,27	96,53	96,70	96,27	95,93	95,59	95,76	95,85	95,85	96,19	97,04	97,29	97,72
EA-13	93,94	94,62	96,49	96,15	96,32	96,58	96,66	96,32	95,98	95,56	95,81	95,81	95,81	96,24	97,09	97,35	97,77
EA-15	93,89	94,57	96,45	96,19	96,28	96,53	96,62	96,28	95,94	95,59	95,77	95,85	95,85	96,19	97,04	97,30	97,72
EA-16	93,88	94,56	96,43	96,17	96,26	96,51	96,60	96,26	95,92	95,49	95,75	95,75	95,83	96,17	97,02	97,28	97,79

Čas	Stát																
	04 / 2003	05 / 2003	06 / 2003	07 / 2003	08 / 2003	09 / 2003	10 / 2003	11 / 2003	12 / 2003	01 / 2004	02 / 2004	03 / 2004	04 / 2004	05 / 2004	06 / 2004	07 / 2004	08 / 2004
AT	97,40	97,32	96,62	96,27	96,27	96,53	97,40	98,36	98,44	99,83	98,97	99,31	99,05	99,40	99,49	98,79	98,27
BE	97,03	96,94	97,45	97,36	97,45	98,88	97,19	97,11	96,35	97,53	97,45	97,95	98,88	99,22	98,97	98,63	98,04
BG	91,73	90,96	85,84	84,14	85,41	87,43	88,70	93,19	97,39	98,78	99,14	98,83	99,25	97,65	93,17	93,17	91,41
CY	93,48	93,34	90,74	89,55	92,43	95,72	94,88	95,65	95,16	96,50	96,36	95,09	95,80	96,29	96,50	96,92	97,83
CZ	95,70	96,30	97,60	95,00	93,70	94,60	95,70	97,90	99,20	100,70	100,40	100,40	100,70	100,40	100,40	99,80	99,30
DE	100,80	101,00	101,20	100,50	99,40	99,80	99,90	99,70	99,90	101,10	100,60	100,30	100,50	100,80	100,90	100,20	99,20
DK	100,80	100,50	100,90	100,30	99,90	100,30	100,00	100,50	100,20	100,30	99,70	100,40	100,20	100,50	100,30	99,70	99,40
EE	93,55	93,63	93,47	93,47	92,17	91,40	91,01	91,55	92,47	92,93	93,09	93,78	94,55	98,08	98,85	99,39	97,70
ES	91,85	92,16	92,31	92,86	93,71	94,56	94,64	94,79	95,18	95,64	95,25	95,72	96,26	96,72	96,72	97,19	97,42
FI	100,03	99,23	99,41	99,32	98,18	99,23	99,06	99,32	99,94	101,09	100,65	100,65	100,47	99,94	99,59	100,82	99,50
FR	99,15	99,15	100,07	99,57	99,40	100,32	99,73	99,57	99,23	99,90	99,40	100,07	100,57	100,91	101,42	100,24	98,39
GR	100,52	102,88	101,48	98,23	97,05	97,05	96,60	96,97	97,64	99,19	101,99	102,73	101,55	102,14	100,00	95,86	96,45
HU	93,39	93,56	93,31	91,62	90,17	90,89	92,75	94,69	94,52	97,59	98,56	98,72	98,48	100,34	100,34	99,45	97,75
IE	101,00	100,90	101,30	101,60	101,50	101,10	101,00	100,90	100,80	100,80	100,80	100,60	100,30	100,70	101,20	100,80	100,80
IT	97,10	97,50	98,00	98,10	98,20	98,90	99,50	99,80	99,90	100,40	100,60	100,40	100,40	100,70	100,70	100,40	100,10
LT	94,73	94,36	95,10	93,33	91,75	91,38	92,03	92,87	93,43	93,52	93,43	93,98	94,45	96,41	96,59	98,08	97,15
LU	96,02	96,26	96,42	96,75	96,75	96,83	97,31	97,47	97,72	98,04	98,20	98,20	98,61	98,61	98,52	98,93	98,61
LV	85,57	85,79	87,47	86,23	83,07	82,19	82,85	84,17	85,27	87,11	88,57	89,75	90,33	90,85	92,53	93,63	93,05
MT	98,53	98,62	97,31	95,39	97,48	98,71	101,67	100,45	101,24	102,02	100,97	100,54	98,62	96,79	95,39	96,17	98,62
NL	104,99	104,73	105,07	104,81	105,25	106,20	104,64	103,51	102,46	102,90	102,55	102,20	101,94	102,03	101,77	101,33	100,29
PL	92,80	93,10	93,00	90,80	88,80	90,40	91,90	92,80	93,40	93,90	94,20	95,00	97,20	97,80	100,70	99,60	97,70
PT	99,11	99,44	99,35	98,94	100,10	100,10	100,18	99,68	99,60	100,43	100,26	100,59	101,33	101,25	100,76	101,66	100,92
RO	84,96	85,12	86,10	87,07	86,26	86,37	87,45	89,45	91,13	91,46	92,22	92,87	93,08	93,03	93,41	94,11	94,22
SE	101,18	100,38	100,47	101,00	101,27	101,72	101,27	100,20	100,38	101,00	100,82	101,63	101,27	101,27	101,00	100,91	100,82
SI	101,62	101,86	100,83	101,54	101,15	101,15	100,75	101,07	100,67	102,57	101,70	103,13	102,50	102,97	102,34	101,47	99,96
SK	95,35	95,63	95,92	94,08	93,94	94,93	95,63	96,41	96,77	101,30	101,37	100,94	99,95	100,38	100,59	101,23	100,38
UK	97,10	97,70	97,10	97,10	97,20	98,20	98,30	98,60	99,00	98,70	98,90	98,90	98,60	99,00	98,20	97,50	97,20
EA-12	98,06	98,32	98,66	98,32	98,23	98,91	98,83	98,83	98,83	99,60	99,42	99,60	99,77	100,11	100,11	99,60	98,83
EA-13	98,03	98,28	98,62	98,37	98,20	98,96	98,88	98,79	98,88	99,56	99,39	99,56	99,82	100,07	100,16	99,65	98,88
EA-15	98,06	98,23	98,57	98,32	98,23	98,91	98,83	98,83	98,83	99,60	99,43	99,60	99,77	100,11	100,11	99,60	98,83
EA-16	98,04	98,30	98,64	98,30	98,21	98,89	98,81	98,81	98,81	99,57	99,40	99,57	99,83	100,09	100,17	99,57	98,89

Čas	Stát																
	09 / 2004	10 / 2004	11 / 2004	12 / 2004	01 / 2005	02 / 2005	03 / 2005	04 / 2005	05 / 2005	06 / 2005	07 / 2005	08 / 2005	09 / 2005	10 / 2005	11 / 2005	12 / 2005	01 / 2006
AT	97,66	98,10	98,53	100,18	100,61	101,05	101,57	100,44	99,92	100,27	98,97	98,62	98,97	99,14	99,66	100,79	100,82
BE	98,29	98,21	98,63	98,29	98,29	99,14	100,99	100,82	101,50	100,82	100,15	100,15	99,05	99,22	99,98	99,89	100,47
BG	93,68	93,18	94,69	98,16	99,38	100,31	100,68	102,16	100,53	96,33	95,66	96,34	99,12	101,50	103,11	104,90	106,30
CY	97,20	97,76	99,09	101,76	99,87	99,51	98,81	98,25	97,55	97,06	97,76	100,15	102,25	102,81	104,29	101,69	103,83
CZ	98,60	98,70	98,80	100,50	100,70	100,70	100,80	100,50	100,90	101,30	99,60	98,70	98,80	99,30	99,30	99,60	100,40
DE	98,60	98,30	98,30	99,60	99,90	100,50	100,80	100,70	101,20	101,10	100,10	99,20	99,10	98,70	98,90	99,70	100,80
DK	99,20	98,70	98,40	98,70	98,80	99,60	101,00	99,70	100,00	100,60	100,60	100,80	100,20	99,60	99,20	99,80	99,80
EE	97,70	97,70	98,08	98,77	99,46	99,54	99,77	99,46	100,08	101,38	101,08	99,69	98,85	98,92	100,92	100,84	101,88
ES	97,50	97,58	97,88	98,19	98,89	98,74	99,05	99,82	99,90	99,90	99,59	99,97	100,21	100,44	101,06	102,45	103,42
FI	99,76	99,23	98,97	99,94	100,91	101,80	101,62	101,00	100,47	99,85	99,94	98,97	98,53	98,26	98,88	99,76	100,51
FR	98,72	98,81	99,06	99,40	99,40	99,99	101,08	100,57	101,08	100,83	99,90	98,98	99,06	99,31	99,65	100,15	100,63
GR	96,53	97,05	97,34	99,78	100,07	101,11	101,55	101,55	101,92	99,56	96,60	97,86	98,67	99,85	100,22	101,03	101,98
HU	96,95	97,35	97,59	97,51	97,91	98,08	98,72	99,53	102,44	103,73	102,19	99,21	98,72	98,80	99,93	100,74	101,71
IE	100,70	100,60	100,40	100,90	100,50	100,70	99,90	99,70	99,60	99,90	100,10	100,00	100,30	99,90	99,60	99,80	99,90
IT	99,80	99,60	99,30	99,50	99,60	99,80	99,90	100,20	100,40	100,40	99,90	99,80	99,80	99,80	99,80	100,40	100,60
LT	96,87	96,69	97,15	98,46	98,83	99,39	100,13	100,23	101,16	100,32	99,20	98,92	99,20	99,95	100,88	101,81	103,04
LU	98,52	98,36	98,20	98,44	98,61	99,33	99,49	99,90	99,98	100,06	100,22	100,38	100,46	100,63	100,63	100,30	101,05
LV	91,51	91,43	92,46	94,07	95,32	98,03	98,40	98,84	101,04	102,51	101,41	99,72	99,57	100,45	102,07	102,65	104,73
MT	96,26	96,44	98,79	99,14	100,36	102,89	101,06	99,75	100,71	99,32	97,22	98,01	99,05	100,89	100,71	100,01	100,95
NL	100,46	99,86	99,07	99,68	99,77	100,64	101,33	100,03	100,55	100,29	99,68	100,12	98,72	99,25	99,68	99,94	100,96
PL	98,10	99,30	100,20	100,90	100,70	100,40	100,60	101,10	102,10	100,70	98,80	98,20	98,80	99,80	99,40	99,40	99,70
PT	100,18	99,85	99,35	99,85	99,60	99,52	100,10	100,10	100,34	99,44	99,68	100,34	99,85	99,52	100,26	101,25	101,47
RO	94,92	95,79	96,66	97,85	98,23	98,71	98,98	98,98	99,09	99,53	99,74	99,69	99,80	101,15	102,45	103,64	103,97
SE	100,56	100,29	99,22	99,75	100,11	101,89	100,74	100,47	101,00	100,29	99,67	99,49	99,31	98,95	99,04	99,04	99,56
SI	98,93	97,74	98,93	99,41	100,36	101,70	103,13	100,44	100,99	99,25	98,69	98,46	98,85	98,53	99,56	100,04	101,36
SK	99,88	99,67	99,24	99,03	100,73	100,59	100,45	100,38	101,09	102,36	100,80	99,03	98,54	98,32	98,68	99,03	100,40
UK	97,60	97,80	98,40	99,10	99,20	99,90	100,90	99,90	100,60	100,80	99,30	99,50	99,60	99,40	100,10	100,70	100,30
EA-12	98,74	98,66	98,66	99,25	99,51	99,94	100,45	100,36	100,70	100,53	99,77	99,42	99,42	99,51	99,85	100,53	101,20
EA-13	98,79	98,71	98,71	99,30	99,56	99,90	100,41	100,41	100,75	100,50	99,73	99,47	99,39	99,47	99,82	100,58	101,20
EA-15	98,74	98,66	98,74	99,26	99,51	99,94	100,45	100,36	100,70	100,53	99,77	99,43	99,43	99,51	99,85	100,53	101,21
EA-16	98,72	98,72	98,72	99,32	99,57	99,91	100,43	100,43	100,68	100,51	99,74	99,49	99,40	99,49	99,83	100,51	101,21

Čas	Stát																
	02 / 2006	03 / 2006	04 / 2006	05 / 2006	06 / 2006	07 / 2006	08 / 2006	09 / 2006	10 / 2006	11 / 2006	12 / 2006	01 / 2007	02 / 2007	03 / 2007	04 / 2007	05 / 2007	06 / 2007
AT	101,04	100,31	100,38	100,84	100,69	100,64	101,08	101,43	101,05	102,03	103,15	103,71	103,41	103,62	104,73	104,96	104,35
BE	101,22	101,35	102,08	103,36	102,77	102,96	103,25	104,18	103,97	105,05	104,30	105,51	105,62	105,39	107,13	106,00	106,16
BG	108,89	109,21	109,85	109,28	103,69	101,00	99,69	101,16	104,67	107,91	110,83	113,77	114,72	114,11	114,83	113,73	111,75
CY	103,70	104,69	105,21	104,06	103,82	103,45	105,54	108,91	110,00	110,40	109,88	111,27	110,65	111,24	112,23	111,53	108,17
CZ	100,20	99,90	100,00	101,00	102,00	101,70	101,10	100,70	99,90	99,90	101,30	102,80	102,80	102,90	104,70	104,40	104,60
DE	101,20	101,10	101,50	102,40	102,50	102,20	101,80	102,10	101,60	101,90	102,30	103,40	103,20	103,10	104,30	104,10	104,20
DK	100,60	101,00	100,90	102,00	103,00	103,00	103,50	103,60	102,70	103,70	104,30	105,20	105,70	105,10	106,30	106,30	105,50
EE	102,58	102,80	103,18	103,63	104,68	105,70	106,11	106,46	106,43	107,28	107,48	110,18	109,85	111,29	112,61	112,14	112,70
ES	103,09	103,11	103,33	103,54	104,11	104,55	104,71	105,03	104,98	105,13	105,71	105,85	105,64	106,02	106,67	106,80	106,98
FI	102,07	101,45	101,74	101,44	101,10	100,87	100,81	100,93	101,17	101,91	102,16	103,51	103,63	103,41	104,79	102,75	102,14
FR	101,18	101,29	101,54	102,30	102,29	101,94	101,38	101,84	101,46	102,17	101,95	102,32	101,81	101,72	102,67	103,16	103,59
GR	103,88	104,33	105,07	104,26	102,55	101,86	102,04	102,81	104,30	103,83	104,40	105,08	104,00	104,73	105,78	105,38	104,04
HU	103,08	104,75	105,94	109,57	110,78	109,93	108,95	112,39	112,80	114,94	115,44	117,13	118,09	118,76	120,09	122,71	122,97
IE	100,60	101,10	101,60	102,40	101,80	101,90	101,90	102,00	101,90	101,60	101,90	101,90	102,00	102,20	103,30	104,00	104,40
IT	100,90	101,10	101,20	101,60	101,90	102,00	102,30	102,60	102,80	103,00	103,20	103,60	103,60	103,60	104,00	104,40	104,50
LT	103,63	103,70	104,79	105,86	106,18	106,50	106,24	106,42	107,51	109,18	110,19	111,86	112,60	113,18	115,44	115,76	115,88
LU	101,16	101,57	101,84	101,94	102,23	102,85	103,13	103,15	103,61	103,72	103,97	104,45	104,44	104,85	104,80	105,24	105,39
LV	106,45	105,51	106,01	107,99	108,35	110,68	108,64	107,77	109,29	111,73	112,69	115,26	116,11	117,50	119,26	119,89	122,32
MT	100,77	102,65	103,34	102,72	99,95	100,76	99,97	102,42	103,38	104,66	103,27	103,58	102,73	103,48	103,61	103,47	102,54
NL	101,16	101,33	101,37	101,02	101,35	100,99	102,21	102,40	100,95	101,62	101,80	102,20	102,36	102,19	102,69	102,22	102,36
PL	100,10	99,80	100,50	101,90	100,70	99,00	99,80	100,50	101,30	101,60	101,30	102,40	103,20	104,10	105,10	106,50	105,30
PT	101,49	101,56	102,08	103,11	103,55	103,08	103,76	103,15	103,27	103,74	104,54	105,80	105,25	104,73	105,71	105,46	105,04
RO	104,57	105,02	105,50	105,56	105,00	103,54	102,53	101,75	101,79	103,21	104,51	104,81	104,75	104,67	105,22	105,47	105,82
SE	100,30	100,35	100,17	101,63	100,83	101,42	101,24	101,71	100,97	101,18	100,87	101,86	101,91	102,16	103,15	102,12	101,89
SI	101,69	101,47	100,91	102,72	102,19	101,65	102,53	102,66	101,68	103,30	103,72	105,28	104,44	105,35	107,36	108,87	108,94
SK	101,02	101,49	102,05	104,07	104,61	103,19	101,44	101,40	101,15	102,08	102,56	104,80	105,30	105,11	106,42	106,84	106,35
UK	100,90	100,20	100,00	101,40	102,20	102,40	102,90	103,30	103,90	105,00	105,20	104,30	105,20	105,80	106,00	106,40	107,10
EA-12	101,55	101,61	101,89	102,41	102,53	102,42	102,41	102,76	102,58	102,97	103,20	103,77	103,53	103,55	104,41	104,49	104,60
EA-13	101,56	101,61	101,89	102,41	102,53	102,42	102,41	102,76	102,58	102,97	103,21	103,78	103,53	103,56	104,42	104,51	104,61
EA-15	101,56	101,62	101,90	102,41	102,53	102,43	102,42	102,77	102,60	102,99	103,23	103,80	103,55	103,58	104,44	104,53	104,62
EA-16	101,56	101,62	101,90	102,43	102,54	102,43	102,41	102,77	102,59	102,99	103,22	103,81	103,57	103,59	104,46	104,54	104,64

Čas	2007												2008											
	07 / 2007	08 / 2007	09 / 2007	10 / 2007	11 / 2007	12 / 2007	01 / 2008	02 / 2008	03 / 2008	04 / 2008	05 / 2008	06 / 2008	07 / 2008	08 / 2008	09 / 2008	10 / 2008	11 / 2008							
AT	104,65	105,43	105,33	107,72	108,89	110,85	112,11	112,23	112,30	112,69	113,03	112,11	112,40	112,39	112,41	113,14	113,54							
BE	106,65	105,99	106,67	108,14	109,67	110,39	111,53	111,64	112,23	113,70	114,54	114,10	115,10	114,09	114,06	114,57	114,40							
BG	116,36	125,18	127,86	128,90	132,06	134,68	137,68	140,32	141,99	144,05	143,20	138,83	138,14	136,99	140,08	142,08	142,43							
CY	109,30	112,73	114,97	113,05	113,78	114,46	115,68	117,84	118,81	118,72	118,83	116,46	117,43	120,46	125,00	125,96	125,24							
CZ	103,90	103,50	103,70	106,60	111,20	113,40	115,90	115,20	114,40	115,10	116,00	115,50	114,90	112,70	111,90	112,30	111,20							
DE	104,10	104,30	104,80	106,60	107,80	108,50	110,10	110,10	110,70	111,00	111,10	111,10	111,40	110,90	110,70	110,90	110,00							
DK	105,40	104,80	106,30	108,30	111,00	111,50	112,50	112,90	113,20	114,30	115,20	115,80	116,10	116,10	115,40	115,30	115,70							
EE	114,40	113,41	115,36	120,32	124,49	125,79	129,06	129,62	130,89	133,26	134,28	133,84	133,89	132,30	131,83	131,73	131,74							
ES	107,28	107,64	108,68	110,90	111,93	112,91	113,47	113,24	113,51	113,92	114,12	114,86	114,93	115,07	115,35	115,21	115,23							
FI	103,48	102,34	102,96	103,23	104,79	104,43	109,74	109,97	111,28	111,45	112,95	111,63	112,81	112,49	113,97	114,16	115,92							
FR	102,70	102,49	103,16	103,78	104,53	105,28	106,93	107,02	107,51	108,29	109,53	109,77	109,82	108,18	108,27	108,87	108,60							
GR	103,58	104,53	105,97	107,67	108,33	108,95	110,73	110,94	111,30	113,20	112,75	110,36	109,23	109,38	110,29	112,36	114,06							
HU	121,49	121,48	124,88	128,05	130,42	131,52	134,19	135,21	135,47	137,82	141,06	140,01	137,83	134,91	134,41	134,67	134,70							
IE	104,50	104,60	104,80	106,40	107,70	108,60	109,00	110,90	112,00	112,00	112,40	112,30	111,90	111,60	111,40	111,30	111,90							
IT	104,50	104,90	105,60	106,50	107,10	107,70	108,50	109,00	109,60	110,10	110,70	111,20	111,50	111,60	111,80	112,00	112,10							
LT	117,10	117,43	120,25	124,94	126,38	127,79	130,23	132,53	134,49	136,32	137,46	138,49	138,97	138,88	139,58	140,81	141,37							
LU	105,76	105,90	106,37	108,28	109,36	109,90	110,27	110,70	111,54	111,44	112,05	112,47	112,81	113,11	113,40	113,56	113,45							
LV	124,55	122,68	124,33	128,89	133,49	135,83	139,86	141,76	143,08	145,09	146,88	148,90	151,01	147,50	147,56	148,68	149,10							
MT	104,08	106,10	109,93	110,85	112,83	111,93	112,71	113,21	114,47	113,61	113,57	112,66	113,51	114,21	117,47	122,16	120,59							
NL	102,24	102,06	102,37	103,20	104,59	105,29	106,28	106,74	107,68	108,23	108,70	109,21	109,50	109,22	109,39	109,70	109,80							
PL	103,40	102,70	105,40	107,40	109,10	109,60	110,80	110,90	111,40	112,20	113,60	112,80	111,50	109,50	110,20	111,20	112,10							
PT	104,87	105,45	105,01	105,87	106,07	106,34	107,87	107,71	108,65	109,06	109,59	111,29	111,06	110,78	110,08	109,57	109,02							
RO	106,45	108,39	110,68	112,24	113,66	114,80	115,77	116,23	116,91	118,23	118,90	119,29	118,36	118,59	118,98	120,43	121,37							
SE	102,89	102,76	102,53	103,62	105,17	106,05	107,65	108,34	109,64	110,16	110,65	110,50	111,50	110,85	111,11	111,63	111,78							
SI	108,95	109,02	112,29	115,23	115,40	117,13	120,07	119,67	119,56	120,47	122,55	121,61	122,74	120,61	120,98	121,67	121,90							
SK	104,76	103,54	104,53	107,83	109,19	110,22	112,54	113,20	113,53	114,87	116,22	117,12	115,50	114,16	113,04	112,94	112,49							
UK	105,00	105,70	107,20	109,20	110,40	111,50	111,20	111,50	112,00	113,60	115,70	118,50	119,40	121,00	120,90	121,40	123,30							
EA-12	104,44	104,59	105,25	106,59	107,53	108,26	109,53	109,67	110,21	110,81	111,35	111,56	111,70	111,22	111,35	111,65	111,54							
EA-13	104,46	104,61	105,28	106,62	107,56	108,29	109,57	109,71	110,25	110,85	111,39	111,60	111,74	111,26	111,38	111,69	111,58							
EA-15	104,47	104,63	105,31	106,64	107,58	108,31	109,59	109,73	110,27	110,87	111,41	111,61	111,76	111,29	111,42	111,74	111,62							
EA-16	104,47	104,63	105,31	106,66	107,59	108,33	109,61	109,76	110,30	110,90	111,45	111,65	111,78	111,31	111,44	111,75	111,63							

Čas	12 / 2008	01 / 2009
Stát		
AT	114,19	114,96
BE	114,50	116,02
BG	141,85	144,65
CY	124,28	128,39
CZ	111,70	113,30
DE	110,70	111,30
DK	116,00	116,50
EE	132,57	132,52
ES	115,42	115,40
FI	116,22	117,93
FR	108,66	109,37
GR	113,35	115,04
HU	134,98	138,67
IE	111,90	112,20
IT	112,20	112,60
LT	141,68	144,24
LU	113,29	113,57
LV	149,53	154,78
MT	123,33	123,10
NL	110,28	110,74
PL	113,00	114,10
PT	108,93	109,41
RO	122,04	122,93
SE	112,55	113,67
SI	121,55	124,15
SK	112,40	113,30
UK	124,30	123,60
EA-12	111,76	112,33
EA-13	111,80	112,37
EA-15	111,84	112,42
EA-16	111,85	112,43

Seznam zkratek:

AT	Austria	Rakousko	BE	Belgie
BG	Bulgaria	Bulharsko	CY	Kypr
CZ	Czech republic	Česká republika	DE	Německo
DK	Denmark	Dánsko	EE	Estonsko
ES	España	Španělsko	FI	Finsko
FR	France	Francie	GR	Řecko
HU	Hungary	Maďarsko	IE	Irsko
IT	Italy	Itálie	LT	Litva
LU	Luxemburg	Lucembursko	LV	Lotyšsko
MT	Malta	Malta	NL	Nizozemí
PL	Poland	Polsko	PT	Portugalsko
RO	Romania	Rumunsko	SE	Švédsko
SI	Slovenia	Slovensko	SK	Slovensko
UK	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku		
EA-12	EuroArea 12	Eurozóna 12 států: AT, BE, DE, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT.		
EA-13	EuroArea 13	Eurozóna 13 států: EA12 + SI.		
EA-15	EuroArea 15	Eurozóna 15 států: EA13 + (CY, MT).		
EA-16	EuroArea 16	Eurozóna 16 států: EA15 + SK.		
EU-15	European Union 15	Evropská unie 15 států: EA12 + (DK, SE, UK).		
EU-25	European Union 25	Evropská unie 25 států: EU15 + (CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, SI, SK).		
EU-27	European Union 27	Evropská unie 27 států: EU25 + (BG, RO).		

Příloha č. 4: Inlace měřená indexem HICP v letech 1999-2008 ve státech EU, kategorie CP045 [v %]

Rok	Stát	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AT		3,4	-2,3	0,1	7,1	3,1	-2,2	1,5	5,6	7,8	6,3	6,0	5,7
BE		1,4	-2,3	0,6	14,5	4,6	-4,0	-0,2	4,7	11,0	9,1	-0,4	26,2
BG		-	31,0	24,7	14,2	4,6	16,5	14,2	9,5	6,0	4,5	4,1	10,7
CY		10,4	-8,5	3,3	35,3	-1,0	3,2	18,8	6,0	12,7	11,8	0,7	16,9
CZ		-	-	-	-	16,1	5,4	-1,3	1,9	6,3	12,5	3,1	14,2
DE		2,6	-2,1	2,4	10,9	9,1	-1,1	3,5	3,9	11,8	10,5	3,7	11,4
DK		2,9	3,1	5,2	10,6	2,5	3,2	1,2	1,2	6,6	5,2	0,1	7,7
EE		15,2	11,9	9,7	2,1	13,5	13,6	3,6	4,1	8,8	8,9	13,9	25,5
ES		1,0	-4,3	0,3	5,9	1,2	-1,1	1,3	1,9	6,3	9,8	1,9	10,4
FI		2,9	-0,9	0,9	7,2	0,8	2,0	10,7	2,8	5,1	6,8	3,7	17,5
FR		0,7	-2,5	-2,8	7,2	1,4	-0,5	2,4	2,3	7,1	7,0	1,9	9,6
GR		-7,9	-2,6	-7,3	12,0	0,8	2,6	4,1	4,6	18,7	12,9	0,1	18,6
HU		-	-	-	-	-	5,4	7,2	13,8	6,4	7,3	23,3	13,5
IE		0,0	0,0	1,9	9,0	2,4	3,1	6,9	7,1	15,8	9,6	7,5	-
IT		2,2	-0,5	-1,4	11,0	4,1	-2,9	3,8	0,1	8,1	9,6	1,4	10,9
LT		20,2	15,9	5,5	16,7	2,1	3,1	0,1	-0,3	4,6	6,8	11,0	20,2
LU		3,4	-5,0	0,8	18,6	-0,9	-4,2	3,2	6,2	16,2	11,7	1,9	15,8
LV		12,5	3,2	1,4	4,4	1,6	0,2	2,9	8,9	6,1	15,4	13,6	35,7
MT		1,2	-0,3	-3,0	7,9	0,0	6,3	0,3	1,7	24,0	25,5	-6,5	19,0
NL		9,3	0,7	0,8	13,8	15,1	5,8	7,2	3,5	14,0	9,6	4,1	3,0
PL		17,7	15,8	5,8	8,7	10,7	5,9	3,4	2,9	3,7	6,8	3,6	9,9
PT		3,9	1,5	-3,1	3,7	4,9	0,6	4,3	2,5	6,0	4,2	3,6	4,5
RO		-	-	-	-	-	39,5	18,6	21,6	18,6	13,9	7,7	9,2
SE		5,1	1,5	-2,7	1,3	11,3	4,9	17,6	1,7	1,8	10,1	-0,5	9,8
SI		-	-	-	-	-	11,2	1,8	4,0	6,2	12,4	8,1	4,0
SK		5,7	5,0	51,3	47,2	18,9	3,6	23,5	15,3	8,5	14,9	2,6	4,1
UK		-2,9	-4,2	-0,1	0,1	0,5	2,2	1,8	6,9	13,1	24,8	7,2	-
EA-12		2,2	-1,8	0,2	10,0	5,7	-0,8	3,2	2,9	9,7	9,3	2,7	10,9
EA-13		2,2	-1,8	0,2	10,0	5,7	-0,8	3,3	2,9	9,8	9,3	2,7	10,9
EA-15		2,2	-1,8	0,2	10,0	5,7	-0,8	3,3	2,9	9,8	9,3	2,7	10,9
EA-16		2,2	-1,8	0,5	10,4	5,8	-0,7	3,5	3,1	9,8	9,4	2,7	10,8

Seznam zkratek:

AT	Austria	Rakousko	BE	Belgium	Belgie
BG	Bulgaria	Bulharsko	CY	Cyprus	Kypr
CZ	Czech rep.	Česká rep.	DE	Deutschland	Německo
DK	Denmark	Dánsko	EE	Estonia	Estonsko
ES	España	Španělsko	FI	Finland	Finsko
FR	France	Francie	GR	Greece	Řecko
HU	Hungary	Maďarsko	IE	Ireland	Irsko
IT	Italy	Itálie	LT	Lithuania	Litva
LU	Luxemburg	Lucembursko	LV	Latvia	Lotyšsko
MT	Malta	Malta	NL	Netherlands	Nizozemí
PL	Poland	Polsko	PT	Portugal	Portugalsko
RO	Romania	Rumunsko	SE	Sweden	Švédsko
SI	Slovenia	Slovensko	SK	Slovakia	Slovensko
UK	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku			
EA-12	EuroArea 12			Eurozóna 12 států: AT, BE, DE, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT.	
EA-13	EuroArea 13			Eurozóna 13 států: EA12 + SI.	
EA-15	EuroArea 15			Eurozóna 15 států: EA13 + (CY, MT).	
EA-16	EuroArea 16			Eurozóna 16 států: EA15 + SK.	
EU-15	European Union 15			Evropská unie 15 států: EA12 + (DK, SE, UK).	
EU-25	European Union 25			Evropská unie 25 států: EU15 + (CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, SI, SK).	
EU-27	European Union 27			Evropská unie 27 států: EU25 + (BG, RO).	

Příloha č. 5: Průzkumy Eurobarometer

Vývoj podpory jednotné měny ve vybraných státech EU od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a od r. 2002 do první poloviny r. 2008 (EBM 57 – 69)

<i>Jednotná společná měna: Jste pro nebo proti? [v %]</i>																				
Země	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
AT	+	40	44	56	57	53	58	72	75	72	67	68	73	65	67	60	67	67	68	66
	-	47	43	27	28	30	30	19	16	19	24	22	-	-	-	-	-	-	-	27
	/	13	13	17	15	17	12	9	9	9	9	10	-	-	-	-	-	-	-	7
BE	+	58	57	68	74	76	77	82	81	85	81	83	89	84	83	82	85	84	82	84
	-	32	32	23	16	17	18	10	15	12	15	15	-	-	-	-	-	-	-	16
	/	10	11	9	10	7	5	8	4	3	4	2	-	-	-	-	-	-	-	0
CZ	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	63	60	57	60	60	53	53
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
DE	+	32	40	51	54	57	55	67	62	70	60	58	69	59	66	63	66	72	69	69
	-	54	45	36	32	33	36	24	30	22	33	38	-	-	-	-	-	-	-	28
	/	14	15	13	14	10	9	9	8	8	7	4	-	-	-	-	-	-	-	3
DK	+	34	32	34	41	44	42	52	55	53	52	50	50	50	50	50	53	54	52	51
	-	60	62	57	53	48	50	43	40	39	43	44	-	-	-	-	-	-	-	45
	/	6	6	9	6	8	8	5	5	8	5	6	-	-	-	-	-	-	-	4
GR	+	65	59	67	75	65	70	80	71	70	64	64	62	49	46	51	49	47	51	51
	-	24	27	17	19	21	20	16	26	27	33	33	-	-	-	-	-	-	-	49
	/	11	14	16	6	14	10	4	3	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	0
SI	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	83	77	82	83	91	86	90
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
SK	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	72	60	63	65	69	63	66
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
UK	+	26	29	34	36	28	25	31	28	24	23	26	31	28	28	28	29	29	24	26
	-	61	59	49	48	55	59	52	61	63	65	61	-	-	-	-	-	-	-	66
	/	13	12	17	16	17	16	17	11	13	12	13	-	-	-	-	-	-	-	8

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

Vývoj průměrných hodnot podpory jednotné měny v EU a státech eurozóny (EA) od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a od r. 2002 do první poloviny r. 2008 (EBM 57 – 69)

Jednotná společná měna: Jste pro nebo proti? [v %]																				
Průměr	Hlas	EBM-47	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52	EBM-57	EBM-58	EBM-59	EBM-60	EBM-61	EBM-62	EBM-63	EBM-64	EBM-65	EBM-66	EBM-67	EBM-68	EBM-69
	EU-15	+	47	51	60	64	61	60	67	63	66	59	60	-	-	-	-	-	-	-
-		40	37	28	25	28	32	25	30	27	35	35	-	-	-	-	-	-	-	-
/		13	12	12	11	11	8	8	7	7	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-25	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	59	60	59	60	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	35	34	34	33	-	-	-
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	6	7	7	-	-	-
EU-27	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	61	60
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	31	33
	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8	7
EA-11	+	-	-	66	70	68	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	23	20	22	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	/	-	-	11	10	10	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EA-12	+	-	-	-	-	-	-	75	71	75	67	66	74	70	72	68	71	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	22	24	19	28	30	-	-	-	-	-	-	-	-
	/	-	-	-	-	-	-	3	5	6	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-
EA-13	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	73	-
EA-15	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = PRO; „-“ = PROTI; „/“ = NEVÍM

Poznámka: EA-11 označuje prvních jedenáct států, které zavedly euro v roce 1999

Vývoj pocitu informovanosti o jednotné měně u obyvatel vybraných států EU od druhé poloviny roku 1997 do roku 1999

Jak se cítíte být informováni o jednotné měně? [v %]					
Země	EBM-48	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52
AT	41	42	47	59	55
BE	29	31	45	63	58
DE	33	32	44	52	54
DK	47	42	40	51	40
GR	16	12	15	20	18
UK	27	13	17	26	21
EA-11	-	28	38	51	48
EU-15	27	25	34	45	42

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: procento lidí, kteří se vyjádřili „DOBŘE“ a „VELMI DOBŘE“

Vývoj průměrných hodnot podpory jednotné měny v EU a státech eurozóny (EA) od roku 1997 do roku 1999 (EBM 49 – 52) a od r. 2002 do první poloviny r. 2008 (EBM 57 – 69)

<i>Obdrželi lidé všechny informace o jednotné měně? [v %]</i>					
Průměr	Hlas	EBM-49	EBM-50	EBM-51	EBM-52
AT	+	64	68	82	80
	-	31	-	-	-
	/	5	-	-	-
BE	+	61	76	91	86
	-	36	-	-	-
	/	3	-	-	-
DE	+	69	73	85	87
	-	29	-	-	-
	/	2	-	-	-
DK	+	52	50	72	64
	-	46	-	-	-
	/	2	-	-	-
GR	+	64	68	82	80
	-	31	-	-	-
	/	5	-	-	-
UK	+	8	13	30	26
	-	90	-	-	-
	/	2	-	-	-
EA-11	+	62	70	87	84
	-	36	-	-	-
	/	2	-	-	-
EU-15	+	53	60	78	74
	-	45	-	-	-
	/	2	-	-	-

Zdroj: Evropská komise – Standard Eurobarometer

Poznámka: „+“ = ANO; „-“ = NE; „/“ = NEVÍM